

Billede 1: <https://justitia-int.org/wp-content/uploads/2023/05/Rapport-Boern-og-Unges-Retssikkerhed-og-Ungdomskriminalitet.pdf>

EN ANALYSE AF OM UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS AFGØRELSER UDGØR STRAFFESAGER I DEN EUROPÆISKE MENNESKERETTIGHEDSKONVENTIONS FORSTAND

af DITTE FROST KJÆRGAARD

TITELBLAD

PROJEKTETS TITEL

En analyse af om Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser udgør straffesager i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions forstand

TITLE OF THE PROJECT

An analysis of whether the Youth Crime Board's decisions are considered criminal cases under The European Convention on Human Rights

INSTITUTION

Aalborg Universitet

PROJEKTTYPE

Kandidatspeciale

FORFATTER

Ditte Frost Kjærgaard

VEJLEDER

Fenella Billing

AFLEVERINGSDATO

24. marts 2025 kl. 10.00

SKÆRMPRINT MED ANTAL ANSLAG INKL. MELLEMRUMSANSLAG

The screenshot shows a small application window titled 'Ordoptælling' with a question mark icon and a close button. It contains a table with the following data:

Statistik	
Sider	70
Ord	22.184
Tegn (uden mellemrum)	121.861
Tegn (med mellemrum)	143.891
Afsnit	201
Linjer	1.590

Below the table is a checkbox labeled 'Medtag tekstfelter, fodnoter og slutnoter' which is currently unchecked. At the bottom right of the window is a button labeled 'Luk'.

ABSTRACT

The purpose of the Youth Crime Board is to prevent juvenile delinquency through the establishment of a Youth Crime Board, which determines targeted, individualized preventive measures for children aged 10 to 17 years who are either suspected of or have been sentenced to imprisonment for violent crimes or other serious offenses. Preventive measures must be established and implemented in the best interest of the child, which reflects the principle in Article 3 of the Convention on the Rights of the Child regarding the child's best interests. The measures must be holistic interventions, build on the child's best interests and resources, and be based on the specific circumstances of the child and their family. The child must be involved to an appropriate extent in accordance with the child's age and maturity. The Youth Probation Service must supervise the implementation of the Youth Crime Board's decisions. The analysis is limited to decisions in cases involving children aged 10 to 14 years old, as there has been no judicial review prior to the board's decision, and the child is referred based solely on suspicion.

The establishment of the Youth Crime Board has been met with criticism, including from several organizations that believe the board imposes punishment. Furthermore children - in contact with the system - describe the Youth Crime Board as a court that imposes punishment. According to national law, the Youth Crime Board does not constitute a court that imposes punishment, but despite this, there may still be grounds to consider it as punishment under the Convention's terms. The aim of the Youth Crime Board is to prevent juvenile delinquency and support the child in returning to well-being, which resembles the social interventions that can be initiated under the Child Protection Law. Based on the criticism, sociolegal considerations, and the Youth Crime Board's competence, the analysis seeks to determine whether the Youth Crime Board effectively imposes punishment in accordance with Article 6 of the European Convention on Human Rights regarding the right to a fair trial. For this analysis, the case *Engel and Others v. the Netherlands* is used, in which the European Court of Human Rights clarified when a case constitutes a criminal matter. From this, three criteria are derived and addressed in the analysis. It is concluded, based on the analysis, that the decisions of the Youth Crime Board constitute criminal matters under Article 6 of the European Convention on Human Rights.

The analysis also considers whether the Youth Crime Board constitutes a court within the meaning of the Convention, according to Article 6 of the European Convention on Human Right, as the

Convention requires criminal matters to be adjudicated by a court that is independent, impartial, and established by law. For this analysis, the case *Rolf Gustafson v. Sweden* is used, which establishes the criteria that must be met for an institution to be considered a court under Article 6 of the European Convention on Human Rights. Based on the analysis, it is concluded that the Youth Crime Board constitutes a court within the meaning of the Convention.

As the matter constitutes a criminal case under Article 6 of the European Convention on Human Rights and the Youth Crime Board constitutes a court under the same article, the case falls within the scope of European Convention on Human Rights Article 6, meaning that the guarantees of legal certainty enshrined in Article 6 must also be met. Based on an analysis of various legal safeguards, including the presumption of innocence and the right to counsel, it can be concluded that the Youth Crime Board fails to meet several of these guarantees, thus constituting a violation of Article 6 of the European Convention on Human Rights.

Overall, there is a basis for reconsidering the process of the Youth Crime Board, as the cases represent criminal matters under the European Convention on Human Rights Article 6 and the guarantees of legal certainty are not fulfilled, thereby raising several issues with the current process.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING.....	7
2. PROBLEMFORMULERING.....	9
2.1. STRUKTUR.....	9
3. AFGRÆNSNING.....	10
4. METODE	11
4.1. DEN RETSDOGMATISKE METODE	11
4.2. RETSKILDER	12
4.2.1. LOVE	12
4.2.2. EMRK OG EMD-PRAKSIS.....	12
4.2.3. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS AFGØRELSE.....	13
4.3. FORTOLKNINGSBIDRAG OG LITTERATUR.....	14
4.3.1. FORARBEJDER.....	14
4.3.2. LITTERATUR	15
4.3.3. GUIDE TIL EMRK ART. 6	15
5. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET	16
5.1. FORMÅLET MED UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET	16
5.2. SAMMENSÆTNING AF UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET.....	17
5.3. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS KOMPETENCE	18
5.3.1. ALDERS- OG OPHOLDSKRAV	20
5.3.2. KRIMINALITETSKRAV	20
5.4. HENVISNING AF SAGER TIL UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET.....	22
5.5. INDSTILLING TIL UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET	24
5.6. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS AFGØRELSE.....	26
5.6.1. STRAKSREAKTION.....	26
5.6.2. FORBEDRINGSFORLØB	28
5.6.3. ANBRINGELSE UDEN FOR HJEMMET	31
5.7. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS PROCES	32
6. ER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS AFGØRELSE STRAFFESAGER?	34
6.1. ANVENDELSESOMRÅDE FOR EMRK ART. 6	34
6.2. STRAFFESAGER I KONVENTIONENS FORSTAND	37
6.2.1. RETLIG KLASSIFICERING	38
6.2.2. OVERTRÆDELSENS KARAKTER.....	39
6.2.3. KARAKTER OG INTENSITET AF SANKTION.....	42

6.3. DELKONKLUSION – ER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS AFGØRELSE STRAFFESAGER?.....	43
7. OPFYLDER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET DOMSTOLSKRAVET?	44
7.1. NÆRMERE AFGRÆNSET OMRÅDE	45
7.2. BINDENDE AFGØRELSE.....	45
7.3. KLAGEADGANG.....	47
7.4. DELKONKLUSION – OPFYLDER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET DOMSTOLSKRAVET?.....	49
8. OPFYLDER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS PROCES DE PROCESSUELLE KRAV?	50
8.1. UDGØR UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET ET UAFHÆNGIGT OG UPARTISK NÆVN?.....	50
8.1.1. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET SOM UAFHÆNGIGT NÆVN.....	51
8.1.2. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET SOM UPARTISK NÆVN.....	55
8.1.3. OPRETTET VED LOV	57
8.2. OPFYLDER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS PROCES DE GENERELLE RETTIGHEDER?	58
8.2.1. RETFÆRDIG OG OFFENTLIG RETTERGANG	59
8.2.2. INDEN EN RIMELIG FRIST	64
8.3. OPFYLDER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS PROCES DE SPECIFIKKE RETTIGHEDER?	65
8.3.1. USKYLDSFORMODNINGEN.....	65
8.3.2. DEN ANKLAGEDES RETTIGHEDER	67
8.4. DELKONKLUSION – OPFYLDER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS PROCES DE PROCESSUELLE KRAV?.....	69
9. SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER FRA LOVGIVERS SIDE?	71
10. KONKLUSION	75
11. LITTERATURLISTE.....	77
11.1. LOVE, KONVENTIONER OG BEKENDTGØRELSE	77
11.2. RETSPRAKSIS HERUNDER DOMME OG AFGØRELSE	77
11.3. LOVFORARBEJDE.....	81
11.4. RETSLITTERATUR.....	81
11.5. INTERNETSIDER.....	82

1. INDLEDNING

Af lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (herefter »UKL«)¹ § 1 følger det, at Ungdomskriminalitetsnævnets (herefter »UKN«) formål er at forebygge ungdomskriminalitet ved at fastlægge forebyggende indsatser, der er målrettede og skræddersyet til det enkelte barn i alderen 10 til 17 år,² hvor barnet enten er mistænkt for at have begået alvorlig eller omfattende kriminalitet eller hvor barnet er dømt for selvsamme.³ For børn i alderen 15 til 17 år er der forinden nævnbehandlingen i UKN allerede taget stilling til skyldsspørgsmålet ved en domstolsprøvelse.⁴ For børn i alderen 10 til 14 år er det alene på baggrund af, om barnet er mistænkt for personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet, at UKL finder anvendelse.⁵ UKN træffer afgørelse om hvilke forebyggende indsatser, der skal iværksættes og Ungekriminalforsorgen fører tilsyn med, at disse afgørelser efterleves.⁶ Afgørelserne skal fastlægges og gennemføres med barnets bedste i sigte.⁷ I den forbindelse skal dette forstås som en henvisning til FN's Konvention om Barnets Rettigheder (herefter »børnekonventionen«)⁸ art. 3, hvoraf det fremgår, at barnets bedste skal komme i første række.⁹ Lovforslag nr. L 84 Forslag til lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet blev fremsat af den daværende justitsminister¹⁰ og tager afsæt i den daværende regerings udspil »Alle handlinger har Konsekvenser«.¹¹ Formålet med UKL er at skabe en ny og helhedsorienteret indsats, hvis mål er, at børn *”[...] skal bringes ud af kriminalitet og tilbage i fællesskabet”*,¹² hvilket sikres med en mærkbar og hurtig konsekvens samt at barnet stilles til ansvar for at have begået kriminelle handlinger samtidig med, at barnet *”[...] understøttes i en kriminalitetsfri tilværelse fremover”*.¹³ I den forbindelse blev UKN født.¹⁴

Det følger af dele af høringssvarene til lovforslaget, at flere organisationer stiller sig kritiske til indførslen af UKN, idet der er en fælles opfattelse af, at UKN pålægger straf.¹⁵ Dette bestyrkes ydermere af, at selvom UKL ikke tilsiger, at der er tale om en straf, beskriver børn UKN som en domstol og at

¹ Lov 2018-12-27 nr. 1705 om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (benævnes i specialet som »UKL«).

² UKL § 1.

³ Lovforslag nr. L 84; side 12.

⁴ UKL § 2.

⁵ Ibid.

⁶ Ibid. § 1.

⁷ Ibid. § 2.

⁸ Bekendtgørelse 1992-01-16 nr. 6 af FN-konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder (benævnes i specialet som »børnekonventionen«).

⁹ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 47.

¹⁰ Lovforslag nr. L 84; side 1.

¹¹ Ibid.; side 12.

¹² Ibid.

¹³ Ibid.

¹⁴ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 39.

¹⁵ Høringssvar del 1 og Høringssvar del 2.

afgørelserne opleves som en form for straf for børn i kontakt med UKN.¹⁶ Dermed er der en gråzone omkring, om hvorvidt UKN's afgørelser udgør støtte eller straf. Det er dermed relevant at undersøge, om UKN's afgørelser vedrørende 10 til 14-årige betragtes som straffesager i henhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (herefter »EMRK« eller »konventionen«)¹⁷ art. 6 om retten til retfærdig rettergang og, i bekræftende fald, om afgørelserne opfylder retssikkerhedsgarantierne i EMRK art. 6 eller om der er tale om socialt forebyggende indsatser, som loven tilsiger.¹⁸

¹⁶ BØRNE- OG UNGDOMSKRIMINALITET - ET NYT SYSTEM TIL "DEN HÅRDE KERNE"; Henriksen, Ann-Karina og Østergaard Larsen, Britt; samfundsfagsnyt #226; 2022; side 26.

¹⁷ Konvention til beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder (ændret ved 3., 5., 8., 11. og 14. tillægsprotokol) jf. bekendtgørelse 1998 749 (benævnes i specialet som »EMRK« eller »konventionen«).

¹⁸ UKL § 1.

2. PROBLEMFORMULERING

Det følger af UKL § 1, at UKN er tillagt kompetence til at fastlægge målrettede individuelle forebyggende indsatser for børn og unge i alderen 10 til 17 år.¹⁹ Dette er i tilfælde, hvor børn i alderen 15 til 17 år er dømt for personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet, jf. UKL § 2, stk. 1 samt hvor børn i alderen 10 til 14 år er mistænkt for personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet, jf. UKL § 2, stk. 2. Dette medfører en forskel i sagsbehandlingsprocessen for de 15 til 17-årige og de 10 til 14-årige, hvor de 15 til 17-årige forinden UKN's nævnsbehandling er idømt en straf ved domstolsprøvelse, jf. UKL § 2, stk. 1. Dette skyldes, at den kriminelle lavalder i Danmark er 15 år, jf. straffelovens²⁰ § 15, hvorfor der ved børn i alderen 15 til 17 år allerede er taget stilling til skyldsspørgsmålet forinden nævnsbehandling i UKN.²¹ Børn i alderen 10 til 14 år er imidlertid under den kriminelle lavalder, jf. straffelovens § 15, hvorfor denne aldersgruppe forinden nævnsbehandlingen ikke er idømt en straf ved domstolene.²² I disse tilfælde er det mistanken, der danner grundlag for nævnsbehandling i UKN, jf. UKL § 2, stk. 2. EMD eller nationale domstole har endnu ikke taget stilling til, om UKN's afgørelser er at betragte som straffesager i konventionens forstand.²³

På den baggrund formuleres nedenstående problemformulering.

Kan Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser vedrørende 10 til 14-årige betragtes som straffesager i medfør af EMRK art. 6 om retten til retfærdig rettergang og, i bekræftende fald, opfylder afgørelserne da retssikkerhedsgarantierne hjemlet i EMRK art. 6?

2.1. STRUKTUR

Til besvarelse af ovenstående problemformulering inddeles specialet i tre analysedele, der centraliserer sig om problemformuleringen, henholdsvis 1) om UKN's afgørelser vedrørende 10 til 14-årige er at betragte som straffesager i medfør af EMRK art. 6, 2) om domstolskravet hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1, er opfyldt, såfremt der er tale om straffesager i konventionens forstand og 3) om UKN's proces opfylder de generelle og specifikke rettigheder i EMRK art. 6, stk. 1 til 3, såfremt UKN's afgørelser udgør straffesager i konventionens forstand. Ud fra disse spørgsmål struktureres specialet i afsnit.

¹⁹ UKL § 1.

²⁰ Lovbekendtgørelse 2024-11-05 nr. 1145 Straffeloven (benævnes i specialet som »straffeloven«).

²¹ UKL § 2, stk. 1.

²² Straffelovens § 15 sammenholdt med UKL § 2, stk. 2.

²³ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 43.

3. AFGRÆNSNING

Formålet med specialet er at vurdere, om UKN's afgørelser betragtes som straffesager i henhold til EMRK art. 6 om retten til retfærdig rettergang samt om afgørelserne, i bekræftende fald, opfylder retssikkerhedsgarantierne hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1 til 3, herunder domstolskravet samt de generelle og specifikke rettigheder. Dette vil alene undersøges med udgangspunkt i afgørelser, hvor barnet er i alderen 10 til 14 år, da der for denne aldersgruppe ikke er taget stilling til skyldsspørgsmålet ved en domstolsprøvelse inden nævnsbehandling i UKN,²⁴ modsat børn i alderen 15 til 17 år, hvor der forinden er foretaget domstolsprøvelse af sagens forhold.²⁵ Der er dermed ikke retligt taget stilling til skyldsspørgsmålet forinden behandling af sagen i UKN for børn i alderen 10 til 14 år, hvilket fremstår problematisk og som retssikkerhedsmæssig ulighed i forhold til børn i alderen 15 til 17 år, hvor der netop er sket domstolsprøvelse forinden nævnsbehandlingen i UKN.²⁶

Da der er tale om børn, er det ligeledes relevant at behandle forholdet til EMRK art. 8 om retten til respekt for privatliv og familieliv, men da specialets hovedspørgsmål relaterer sig til EMRK art. 6, herunder om UKN's afgørelser udgør straffesager i konventionens forstand, afgrænses der fra EMRK art. 8.

Formålet med specialet er at undersøge ovenstående ud fra en strafferetlig og menneskeretlig tilgang, hvorfor specialet afgrænses til ikke at undersøge problemformuleringen ud fra en socialretlig eller børneretlig tilgang. Der afgrænses ydermere fra at foretage en komparativ analyse med henholdsvis Norge og Sverige samt en komparativ analyse i henhold til tidligere regulering af retsområdet.

Da det fremstår uklart, om UKN har et socialt forebyggende formål eller et strafferetligt sigte, vil det være relevant at behandle, hvordan UKN opleves af børn, der rammes af processen, ud fra en retssociologisk vinkel, hvilket der tillige afgrænses fra.

Afgrænsningerne sker alene grundet pladsmæssig begrænsning og udgør fortsat aktuelle problematikker, der er relevante at behandle.

²⁴ UKL § 2, stk. 2.

²⁵ Ibid. § 2, stk. 1.

²⁶ Ibid. § 2, stk. 1 og 2.

4. METODE

4.1. DEN RETSDOGMATISKE METODE

For at klarlægge om UKN's afgørelser vedrørende 10 til 14-årige er at betragte som straffesager i henhold til EMRK art. 6 om retten til retfærdig rettergang og om afgørelserne, i bekræftende fald, opfylder retssikkerhedsgarantierne hjemlet i EMRK art. 6, herunder domstolskravet, jf. EMRK art. 6, stk. 1 og de generelle og specifikke rettigheder, jf. EMRK art. 6, stk. 1 til 3, anvendes den retsdogmatiske metode. Den retsdogmatiske metode anvendes med henblik på at beskrive, analysere og systematisere gældende ret inden for et retsområde.²⁷ Som alternativ til den retsdogmatiske metode, kan den juridiske metode anvendes.²⁸ Den juridiske metode anvendes til behandling af konkrete juridiske problemstillinger og løsninger af disse.²⁹ Dermed er den juridiske metode ofte refereret til som praktikernes metode og anvendes i det praktiske retsliv, hvor den retsdogmatiske metode anvendes særligt i det videnskabelige perspektiv.³⁰ Som udgangspunkt følger den samme grundlæggende metode, men den mest betydelige forskel mellem den retsdogmatiske metode og den juridiske metode er, at domstolene ved den juridiske metode har beslutningstvang, hvorfor denne metode relaterer sig til de praktiske lovanvendere, hvorimod den retsdogmatiske metode oftest anvendes af teoretikere, hvor der derfor ikke er beslutningstvang, men hvor der kan rejses nogle spørgsmål, der søges afklaret inden for et givent retsområde.³¹ Den retsdogmatiske metode anvendes derfor til at beskrive, analysere og systematisere, om UKN's afgørelser vedrørende 10 til 14-årige betragtes som straffesager i henhold til EMRK art. 6 om retten til retfærdig rettergang samt om, hvis afgørelserne er at betragte som straffesager i konventionens forstand, opfylder domstolskravet og retssikkerhedsgarantierne hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1 til 3.

²⁷ Den juridiske løsning; Munk-Hansen, Carsten; 2. udgave; 2021; side 14.

²⁸ Ibid.

²⁹ Ibid.

³⁰ Ibid.

³¹ Ibid.

4.2. RETSKILDER

4.2.1. LOVE

Gældende ret udledes af retskilderne i de fire retskildegrupper herunder loven, retspraksis, sædvane og forholdets natur.³² Nærværende speciale vil i vid udstrækning basere undersøgelsen af UKN's afgørelser og om disse udgør afgørelser i strafferetlig forstand i medfør af EMRK art. 6 og, i bekræftende fald, om domstolskravet og retssikkerhedsgarantierne, jf. EMRK art. 6, stk. 1 til 3 er opfyldt ved UKN's proces, ved anvendelse af traditionelle kilder, navnlig UKL, EMRK, EMD-praksis, praksis fra UKN opnået ved aktindsigt, lovforarbejder, litteratur og guides. Udover UKL vil ydermere inddrages eller refereres til en række andre nationale love, herunder grundloven,³³ retsplejeloven,³⁴ straffeloven,³⁵ barnets lov,³⁶ lov om euforiserende stoffer,³⁷ knivloven³⁸ og våbenloven,³⁹ da disse har relevans for klarlæggelsen af det i specialet nærværende retsområde. Love udgør en retskilde og er øverst i retskildehierarkiet.⁴⁰ UKL og EMRK er de primære love, som anvendes til at klarlægge retsområdet og udgør dermed den primære retskilde. De anvendte love introduceres løbende, som de finder anvendelse i specialet. UKL, EMRK, EMD-praksis, praksis fra UKN samt øvrige nationale love udgør retskilder, mens lovforarbejder, betænkninger, litteratur og guides udgør fortolkningsbidrag.

4.2.2. EMRK OG EMD-PRAKSIS

I specialet inddrages EMRK og praksis afsagt af EMD. EMRK blev vedtaget i 1950 og derefter er tilføjet flere tillægsprotokoller, der dog ikke alle er tiltrådt af alle medlemsstaterne.⁴¹ EMRK er inkorporeret i dansk ret med ikrafttræden den 1. juli 1992, hvorfor EMRK ved inkorporeringen er blevet en del af gældende dansk ret. Derfor kan konventionens artikler påberåbes ved danske domstole, lige så vel som øvrig dansk lovgivning.⁴² Dermed indgår EMRK som en national retskilde, da denne er inkorporeret og dermed udgør en del af dansk ret.⁴³ Ydermere inddrages EMD-praksis. Det anerkendes, at der foreligger en debat om, hvorvidt EMD-praksis udgør en national eller international

³² Retsvidenskabsteori; Munk-Hansen, Carsten; 2022; side 201.

³³ Lov 1953-06-05 nr. 169 Danmarks Riges Grundlov (benævnes i specialet som »grundloven«).

³⁴ Lovbekendtgørelse 2024-11-05 nr. 1160 Retsplejeloven (benævnes i specialet som »retsplejeloven«).

³⁵ Lovbekendtgørelse 2024-11-05 nr. 1145 Straffeloven (benævnes i specialet som »straffeloven«).

³⁶ Lovbekendtgørelse 2024-06-19 nr. 890 Barnets lov (benævnes i specialet som »barnets lov«).

³⁷ Lovbekendtgørelse 2019-12-09 nr. 1334 om euforiserende stoffer (benævnes i specialet som »lov om euforiserende stoffer«).

³⁸ Lovbekendtgørelse 2024-07-20 nr. 939 om knive og blankvåben m.v. (benævnes i specialet som »knivloven«).

³⁹ Lovbekendtgørelse 2021-08-26 nr. 1736 om våben og eksplosivstoffer m.v. (benævnes i specialet som »våbenloven«).

⁴⁰ Retsvidenskabsteori; Munk-Hansen, Carsten; 2022; side 201.

⁴¹ Ibid.; side 102.

⁴² Ibid.

⁴³ Individets grundlæggende rettigheder; Elo Rytter, Jens; 5. udgave; 2024; side 57 til 59.

retskilde, men da mest taler for, at der er tale om en national retskilde, behandles retskilden som værende dette.⁴⁴ EMD anvender en dynamisk fortolkning og anser EMRK for et levende redskab, som skal fortolkes på baggrund af nutidens betingelser, herunder fremadrettet og retsskabende.⁴⁵ Idet Danmark har inkorporeret EMRK, anvendes konventionens artikler direkte i dansk ret, men danske domstole anvender dog ikke en dynamisk fortolkning.⁴⁶ Efter et spørgsmål er prøvet ved de danske domstole, kan samme spørgsmål dog indbringes for EMD, hvorefter de danske domstole skal efterleve EMD's afgørelse i fremtidige afgørelser.⁴⁷ Det skal dertil bemærkes, at der i skrivende stund er afsagt flere domme af EMD, der indgår i de danske domstoles retsgrundlag.⁴⁸ På den baggrund kan det udledes, at retspraksis fra EMD er afgørende, grundet inkorporeringen af EMRK, for forståelse af danske love og retspraksis. Henset til at EMD endnu ikke har taget stilling til spørgsmålet om, hvorvidt UKN's afgørelser er at anse som strafferetlige afgørelser og dermed ikke har afsagt domme specifikt vedrørende dette, er der inddraget domme afsagt af EMD, der bidrager til forståelsen af retsområdet og klarlæggelsen af retsområdet.

4.2.3. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS AFGØRELSE

For at klarlægge hvilke kriminalitetstyper der begrundes en henvisning til UKN, jf. UKL § 2, inddrages UKN's afgørelser opnået ved aktindsigt. Disse inddrages løbende i specialet, hvor det vurderes, at praksis støtter op om det i loven og forarbejderne beskrevne. Der er opnået aktindsigt i afgørelser afsagt af UKN vedrørende 10 til 14-årige børn fra og med 2019 til og med december 2023, da afgørelserne derefter ikke foreligger anonymiseret. Se bilag for dokumentation. Der henvises i specialet til »j.nr.« og sagens nummer i specialets brødtekst. De anvendte afgørelser er vedhæftet i specialets bilag.

Der foreligger et hierarki mellem retskilderne, en såkaldt retlig trinfølge, der udgør 1) grundloven, 2) love, 3) bekendtgørelser, 4) retspraksis og 5) administrativ praksis.⁴⁹ Når en offentlig forvaltningsmyndighed træffer afgørelser, vil der derigennem skabes praksis, der er bindende for forvaltningsmyndigheden, men ikke for domstolene.⁵⁰ Det lægges derfor til grund, at UKN's afgørelser udgør administrativ praksis, der er under retspraksis afsagt af domstolene i den retlige trinfølge.⁵¹ Da UKN's

⁴⁴ Individets grundlæggende rettigheder; Elo Rytter, Jens; 5. udgave; 2024; side 57 til 59.

⁴⁵ Retsvidenskabsteori; Munk-Hansen, Carsten; 2022; side 283.

⁴⁶ Ibid.

⁴⁷ Ibid.; side 283 til 284.

⁴⁸ Ibid.; side 284.

⁴⁹ Den juridiske løsning; Munk-Hansen, Carsten; 2. udgave; 2021; side 17.

⁵⁰ Ibid.; side 86.

⁵¹ Ibid.; side 17.

afgørelser vedrørende børn i alderen 10 til 14 år ikke prøves ved domstolene forinden nævnsbehandling,⁵² er afgørelsen truffet af UKN den eneste retskilde, der kan bidrage til besvarelse af problemformuleringen udover de øvrigt beskrevne retskilder og fortolkningsbidrag, hvorfor disse inddrages på trods af, at disse alene er bindende for forvaltningsmyndigheden og dermed har en ringere retskildemæssig værdi end retspraksis afsagt af domstolene.

4.3. FORTOLKNINGSBIDRAG OG LITTERATUR

4.3.1. FORARBEJDER

Lovens forarbejder inddrages, idet disse bidrager til lovens fortolkning.⁵³ På baggrund af lovens forarbejder foretages dermed en subjektiv formålsfortolkning, der bidrager med forståelsen af lovgivers hensigt med loven.⁵⁴ Det skal dertil bemærkes, at forarbejder ikke er selvstændige retskilder, men kan indgå som fortolkningsbidrag til fortolkning af pågældende lov.⁵⁵ På baggrund af lovforarbejderne vil formålet med etablering af UKN, formålet bag lovens enkelte bestemmelser samt lovens anvendelsesområde søges klarlagt. Høringssvar er inddraget, da disse bidrager med at afdække opfattelser og vurderinger af lovforslaget.⁵⁶ Lovforslaget sendes til høring hos berørte parter, eksempelvis interesseorganisationer, og enhver borger har ligeledes mulighed for at fremsætte sine opfattelser og vurderinger, hvilket samlet danner høringssvarene, der protokolleres og indgår i det videre lovgivningsarbejde.⁵⁷ Det skal dertil bemærkes, at idet der er tale om opfattelser og vurderinger, indtager denne type materiale en subjektiv vinkel og skal dermed inddrages i specialet i lyset af dette. Ydermere inddrages udtalelser. Udtalelser er folketingsmedlemmers udtalelser til lovforslaget⁵⁸ og disse skal dermed også inddrages med respekt for, at der er tale om subjektive opfattelser og vurderinger. Disse er relevante, idet flere daværende folketingsmedlemmer har udvist kritisk adfærd over for lovforslaget.

⁵² UKL § 2, stk. 2.

⁵³ Retsvidenskabsteori; Munk-Hansen, Carsten; 2022; side 312.

⁵⁴ Ibid.

⁵⁵ Ibid.; side 269.

⁵⁶ Ibid.; side 268.

⁵⁷ Ibid.

⁵⁸ Ibid.; side 269.

4.3.2. LITTERATUR

For at beskrive, analysere og systematisere gældende ret anvendes litteratur, der fungerer som fortolkningsbidrag til henholdsvis de nationale og internationale retskilder. Det skal dertil bemærkes, at litteraturen ikke indgår i retskildehierarkiet og dermed ikke har demokratisk legitimitet.⁵⁹

4.3.3. GUIDE TIL EMRK ART. 6

Ydermere vil guide til EMRK art. 6⁶⁰ blive inddraget, da denne vurderes at udgøre et væsentligt fortolkningsbidrag til forståelsen af retsområdet. Guides er ikke bindende for EMD, men udgør en vejledning, hvor der er fremhævet domme, principper med videre. Guide til EMRK art. 6 vil alene blive inddraget i specialet til brug for begrebsforståelse og fortolkning af EMRK, da den ikke har retskildemæssig værdi, da vejledninger, herunder guides, ikke er bindende retsregler, men derimod tjener som vejledning eller råd.⁶¹

⁵⁹ Retsvidenskabsteori; Munk-Hansen, Carsten; 2022; side 397.

⁶⁰ Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights; European Court of Human Rights; updated on 30 April 2020.

⁶¹ Den juridiske løsning; Munk-Hansen, Carsten; 2. udgave; 2021; side 83.

5. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET

5.1. FORMÅLET MED UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET

Det følger af formålsbestemmelsen i UKL § 1, at lovens formål er at forebygge ungdomskriminalitet.⁶² Dette sker ifølge UKL § 1 ved anvendelse af UKN, der har til opgave at fastlægge målrettede individuelle forebyggende indsatser for barnet i alderen 10 til 17 år samt ved anvendelse af en Ungekriminalforsorg, hvis opgave er at føre tilsyn med, at UKN's afgørelser efterleves.⁶³ UKN's afgørelser tager afsæt i, at indsatserne skal fastlægges og gennemføres ud fra, hvad der er for barnets bedste og bygges på barnets egne ressourcer samt tilrettelægges ud fra en vurdering af barnets og barnets families forhold.⁶⁴ Dette er en afspejling af børnekonventionens art. 3 om barnets bedste.⁶⁵ Ydermere skal indsatsen være helhedsorienteret og barnets synspunkter skal inddrages med hensyntagen til barnets alder og modenhed, hvilket inddrages med passende vægt i forhold til dette.⁶⁶ Dette er en afspejling af børnekonventionens art. 12, hvoraf det fremgår, at barnets synspunkter skal inddrages med en passende vægt, hvor barnets alder og modenhed skal indgå i vurderingen.⁶⁷ Det påhviler dog myndighederne at træffe afgørelse, hvorfor barnets ønsker og holdninger dermed ikke skal følges, selvom barnet inddrages, hvilket barnet skal gøres opmærksom på, således barnet ikke oplever, at det er barnet selv, der bærer ansvaret for beslutningen og ikke bliver skuffet over afgørelsens udfald.⁶⁸

I 2017 udkommer regeringens udspil »Alle handlinger har konsekvenser«⁶⁹ og i den forbindelse indgår regeringen en politisk aftale om en reform.⁷⁰ Reformen omhandler indsatsen mod ungdomskriminalitet.⁷¹ UKN blev dermed stiftet som led i denne indsats.⁷² Af den politiske aftale af 29. juni 2018 fremgår det, at aftalepartiernes hensigt med indsatsen mod ungdomskriminalitet er at ændre den måde, hvorved børn i alderen 10 til 17 år håndteres samt at sikre, at de eksisterende gode redskaber anvendes målrettet og konsekvent.⁷³ Formålet er, ifølge den politiske aftale, at sikre en helhedsorienteret indsats, der har en hurtig og mærkbar konsekvens for barnet samt at barnet stilles til ansvar og

⁶² UKL § 1.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ Ibid.

⁶⁵ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 46.

⁶⁶ UKL § 1.

⁶⁷ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 48.

⁶⁸ Ibid.; side 48 til 49.

⁶⁹ Lovforslag nr. L 84; side 12.

⁷⁰ Ibid.

⁷¹ Ibid.

⁷² Ibid.

⁷³ Ibid.; side 26.

understøttes i en kriminalitetsfri tilværelse.⁷⁴ Dette ses at være i overensstemmelse med formålsbestemmelsen i UKL § 1.

5.2. SAMMENSÆTNING AF UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET

UKN består af en formand samt et antal næstformænd og øvrige medlemmer, jf. UKL § 3, stk. 1. Medlemmerne er uafhængige⁷⁵ og ”[...] kan ikke modtage eller søge instruktion fra den beskikkende eller indstillende myndighed eller organisation”.⁷⁶ Nævnet skal sammensættes således, at nævnet besidder den nødvendige sagkundskab, så barnet sikres en grundig og retfærdig sagsbehandling og de bedst mulige betingelser for et kriminalitetsfrit liv.⁷⁷ Dette medfører, at nævnet skal besidde en generel juridisk samt social- og politifaglig ekspertise vedrørende kriminalitetsforebyggelse.⁷⁸ Det udspringer ligeledes af UKL § 3, stk. 2, at formanden og næstformanden skal være dommere, mens nævnets øvrige medlemmer udgøres af politiansatte med indsigt i kriminalitetsforebyggende arbejde samt kommunalt ansatte med indsigt i social støtte til udsatte børn.⁷⁹ Dommernes opgave er at sikre en høj juridisk faglighed, herunder at sikre barnets retsgarantier.⁸⁰

Det er ikke afgørende, at medlemmerne fra politiet og kommunen besidder en bestemt stilling, men at den politiansatte har indsigt i kriminalitetsforebyggende arbejde samt at den kommunalt ansatte har erfaring med og indsigt i sager om social støtte.⁸¹ Medlemmerne i nævnet er beskikket efter indstilling fra Domstolsstyrelsen, Rigspolitiet, Kommunernes Landsforening, jf. UKL § 4, stk. 1 og beskikkes for en periode på fire år, med mulighed for genbeskikkelse, jf. UKL § 4, stk. 2. Formanden vælges af UKN's formandskab, jf. UKL § 4, stk. 3.

Ved nævnsbehandling af en sag sættes UKN med formanden eller en næstformand samt to øvrige medlemmer, jf. UKL § 5, stk. 1 og afgørelsen træffes efter stemmeflerhed, jf. UKL § 5, stk. 2. Organisatorisk kan nævnet sættes med tre medlemmer i alle politikredse i landet.⁸² Ved behandling af sager, der ikke alene kan afgøres af formanden eller næstformanden alene, medvirker derfor enten

⁷⁴ Lovforslag nr. L 84; side 26.

⁷⁵ Ibid.

⁷⁶ Ibid.

⁷⁷ Ibid.

⁷⁸ Ibid.

⁷⁹ UKL § 3, stk. 2.

⁸⁰ Lovforslag nr. L 84; side 26.

⁸¹ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 64 til 65.

⁸² Lovforslag nr. L 84; side 26.

formanden eller en af næstformændene samt to øvrige medlemmer.⁸³ Dog foreligger sager, hvor afgørelsen alene kan træffes af formanden eller næstformanden, jf. UKL § 5, stk. 2

Såfremt der er tale om en sag vedrørende et barn i alderen 10 til 14 år, vil der være en børnesagkyndig til stede til at bistå nævnet, jf. UKL § 6, stk. 1. Den børnesagkyndige vil ikke indgå som nævnsmedlem og opnår dermed ikke stemmeret, men skal sikre en yderligere faglig indsigt.⁸⁴

5.3. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS KOMPETENCE

UKL § 2 er rammedannende for lovens anvendelsesområde og dermed ligeledes UKN's kompetence.⁸⁵ For at loven finder anvendelse skal et alderskrav, opholdskrav og kriminalitetskrav være opfyldt, hvilket gør sig gældende, uanfægtet om barnet falder inden for aldersgruppen 10 til 14 år eller 15 til 17 år.⁸⁶ Loven finder anvendelse for børn i alderen 10 til 17 år, som har opholdstilladelse i Danmark eller har fast, lovligt ophold i Danmark, jf. UKL § 2, stk. 1 og 2 og som er mistænkt eller idømt en fængselsstraf for, at have begået en af de i bestemmelsen oplistede lovovertrædelser om personfarlig kriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet.⁸⁷ Der er dermed to veje til henvisning til UKN, henholdsvis ved overtrædelse af en af de oplistede lovovertrædelser i UKL § 2 eller ved anden alvorlig kriminalitet.⁸⁸

I UKL § 2 sker en sontring mellem, om der er tale om et barn i alderen 10 til 14 år eller 15 til 17 år.⁸⁹ For børn i alderen 15 til 17 år skal barnet være idømt en fængselsstraf for overtrædelse af en forbrydelse omfattet af kapitel 25 og 26 i straffeloven eller §§ 119, 119 b, 123, 180, 216-225, 266, 281 og 288 i straffeloven eller være *"[...] idømt fængselsstraf for anden alvorlig kriminalitet ved overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven, og som samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet"*,⁹⁰ jf. UKL § 2, stk. 1. Af UKL § 2, stk. 2 følger det, at loven tillige finder anvendelse for et barn i alderen 10 til 14 år, der er mistænkt for en eller flere af ovenstående overtrædelser.⁹¹ Såfremt der er tale om anden alvorlig kriminalitet gælder et supplerende krav, hvoraf det følger, at barnet skal være i risiko for at begå yderligere

⁸³ Lovforslag nr. L 84; side 26.

⁸⁴ Ibid.

⁸⁵ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 51.

⁸⁶ Ibid.; side 52.

⁸⁷ Ibid.; side 53 til 54.

⁸⁸ Ibid.; side 59.

⁸⁹ Ibid.; side 51.

⁹⁰ UKL § 2, stk. 1.

⁹¹ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 57.

kriminalitet, hvilket gør sig gældende for begge aldersgrupper.⁹² Der skal i den forbindelse foretages en konkret risikovurdering⁹³ af, om barnet ”[...] er i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet”.⁹⁴ Risikovurderingen baseres på, om der foreligger momenter, der øger risikoen for, at barnet ender i den hårde kerne af kriminelle børn.⁹⁵ Om barnet er i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet, vurderes derfor konkret og individuelt i hver enkelt sag med baggrund i forekomsten af faktorer, der øger pågældende risiko.⁹⁶ Disse faktorer er individuelle faktorer, familiemæssige faktorer og miljømæssige faktorer.⁹⁷

I medfør af ovenstående er sondringen derfor, at der ved børn i alderen 15 til 17 år skal være et kriminalitetskrav til stede i form af en dom, mens det ved børn i alderen 10 til 14 år er tilstrækkeligt, at der foreligger en mistanke, hvilket dermed udgør kriminalitetskravet i henhold til sager, hvor barnet er i alderen 10 til 14 år.⁹⁸ Dette medfører, at børn i alderen 15 til 17 år skal være idømt en fængselsstraf for personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet, mens barnet i alderen 10 til 14 år alene skal være mistænkt for selvsamme.⁹⁹ Forsøg er ligeledes omfattet.¹⁰⁰ Når politiet vurderer, at den rette gerningsperson er fundet, da er begrebet »mistænkt« opfyldt og sagen kan henvises til UKN.¹⁰¹ Dermed falder barnet under kategorien »mistænkt«, når politiet ville have sendt spørgsmålet om tiltale til vurdering i anklagemyndigheden, såfremt barnet er over den kriminelle lavalder.¹⁰² Det må derfor betyde, at beviskravet de facto er det samme, som beviskravet i almindelige straffesager, da politiet finder, at barnet udover enhver rimelig tvivl er skyldig i lovovertrædelsen, hvilket tillige udgør det almindelige beviskrav i straffesager.¹⁰³ Dette afspejles tillige i UKL § 11. I den forbindelse bemærkes det, at politiet er underlagt objektivitetsprincippet, jf. retsplejelovens § 96, på samme måde som anklagemyndigheden er underlagt princippet.¹⁰⁴ På den baggrund vil politiet ikke kunne overdrage en sag med henblik på tiltalerejsning til anklagemyndigheden, hvis ikke politiet mente, at der er grundlag for, at barnet ville blive dømt i retten, såfremt sagen ville blive sendt i retten¹⁰⁵ og dermed, ”[...] at skylden

⁹² Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 54 og 59.

⁹³ Ibid.; side 54 og 60.

⁹⁴ Ibid.; side 54.

⁹⁵ Ibid.; side 54 og 60.

⁹⁶ Lovforslag nr. L 84; side 57.

⁹⁷ Ibid.

⁹⁸ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 57.

⁹⁹ UKL § 2, stk. 1 og 2.

¹⁰⁰ Lovforslag nr. L 84; side 57.

¹⁰¹ Ibid.

¹⁰² Ibid.

¹⁰³ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 58

¹⁰⁴ Ibid.

¹⁰⁵ Ibid.

er bevist ud over enhver rimelig tvivl".¹⁰⁶ Børn i alderen 10 til 14 år henvises alene til UKN på baggrund af politiets efterforskning,¹⁰⁷ mens børn i alderen 15 til 17 år henvises med baggrund i først anklagemyndighedens påstand i sagen og senere domstolenes afgørelse i sagen.¹⁰⁸

UKL § 2, stk. 1 indeholder derfor et alderskrav, et opholdskrav og et kriminalitetskrav vedrørende børn i alderen 15 til 17 år.¹⁰⁹ Vedrørende børn i alderen 10 til 14 år indeholder UKL § 2, stk. 2 et alderskrav, et opholdskrav og et kriminalitetskrav i form af et mistankekrav.¹¹⁰

5.3.1. ALDERS- OG OPHOLDSKRAV

Alders- og opholdskravet skal være opfyldt, for at UKL finder anvendelse og at der dermed kan ske henvisning til UKN.¹¹¹ Barnet skal være omfattet af enten aldersgruppen 10 til 14 år eller aldersgruppen 15 til 17 år for, at der kan ske henvisning til UKN, jf. UKL § 2, stk. 1 og 2. Det er tidspunktet for gerningen, der er afgørende for, om barnet falder inden for lovens anvendelsesområde.¹¹²

Ydermere skal barnet have opholdstilladelse i Danmark eller have fast, lovligt ophold i Danmark, jf. UKL § 2, stk. 1 og 2. Fast, lovligt ophold er danske statsborgere eller personer med lovligt ophold efter EU-reglerne eller opholdstilladelse efter udlændingeloven.¹¹³ Opholdskravet skal ses i sammenhæng med, at UKN kan fastsætte længerevarende forbedringsforløb.¹¹⁴ Såfremt barnet ikke falder inden for anvendelsesområdet for UKL, finder reglerne i udlændingeloven, barnets lov og straffeloven anvendelse.¹¹⁵

5.3.2. KRIMINALITETSKRAV

Der skal ved børn i alderen 10 til 14 år, udover alders- og opholdskravet, være mistanke om personfarlig kriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet og, såfremt der er tale om anden alvorlig kriminalitet, skal det være vurderet, at der er særlig risiko for, at barnet begår yderligere kriminalitet.¹¹⁶ Personfarlig kriminalitet og forsøg på personfarlig kriminalitet er forbrydelser mod lov og legeme i medfør af straffelovens kapitel 25, forbrydelser mod den personlige frihed i medfør af straffelovens kapitel

¹⁰⁶ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 58.

¹⁰⁷ Ibid.

¹⁰⁸ Ibid.; side 53.

¹⁰⁹ Ibid.; side 52.

¹¹⁰ Lovforslag nr. L 84; side 56 og 57.

¹¹¹ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 52.

¹¹² Ibid.; side 56.

¹¹³ Ibid.; side 56 til 57.

¹¹⁴ Lovforslag nr. L 84; side 56.

¹¹⁵ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 57.

¹¹⁶ Lovforslag nr. L 84; side 57.

26 samt overtrædelser af de oplyste bestemmelser i UKL § 2. Anden alvorlig kriminalitet omfatter overtrædelser af ”[...] straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven, der har haft en sådan grovhed”.¹¹⁷ Kriminalitetskravet, der udgør mistankekravet i praksis ved børn i alderen 10 til 14 år, anses for opfyldt, når politiet ville have sendt sagen til vurdering ved anklagemyndigheden med henblik på tiltalepørgsmålet, såfremt barnet er over den kriminelle lavalder på 15 år.¹¹⁸ Dermed behandler UKN sagen uden, der er foretaget domstolsprøvelse af sagen og dermed inden barnet er fundet skyldig ved dom for overtrædelsen.¹¹⁹ Dette ændrer dog ikke på beviskravet.¹²⁰ Hvis barnet nægter at have begået pågældende lovovertrædelse, der begrundes henvisning til UKN, foretager UKN en helhedsvurdering af sagens oplysninger og vurderer, om grundlaget for at fastsætte reaktioner er tilstrækkeligt.¹²¹ Det er dog ikke UKN's opgave at foretage prøvelse af sagen og tage stilling til, om barnet er skyldig i en given lovovertrædelse.¹²² Det fremstår uhensigtsmæssigt, at der ikke er taget stilling til skyldsspørgsmålet inden nævnsbehandling i UKN.¹²³

Et eksempel på personfarlig kriminalitet er j.nr. 2019-012718,¹²⁴ hvor et barn i alderen 10 til 14 år er henvist til UKN. UKN har pålagt barnet en straksreaktion og et forbedringsforløb. Barnet er i j.nr. 2019-012718¹²⁵ mistænkt for vold efter straffelovens § 244 ved i nærheden af en skole og i forening med andre piger at have slået forurettede gentagende gange med knyttet hånd, sparket forurettede og revet forurettede i håret. Et andet eksempel er sagen j.nr. 2019-016983,¹²⁶ hvor et barn er mistænkt for at have begået voldtægt i medfør af straffelovens § 216. Barnet bliver pålagt en straksreaktion og undergivet et forbedringsforløb. Sager om medvirken er ligeledes omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde, hvilket statueres i sagen j.nr. 2019-017627,¹²⁷ hvor et barn bliver pålagt en straksreaktion for mistanke om medvirken til vold ved i forening at have sparket og slået forurettede gentagende gange på kroppen og i ansigtet. Et eksempel på anden alvorlig kriminalitet er j.nr. 2019-028496,¹²⁸ hvor et barn er mistænkt for indbrudstyveri efter straffelovens § 276 a. Barnet bliver undergivet et forbedringsforløb.

¹¹⁷ Lovforslag nr. L 84; side 57.

¹¹⁸ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 57.

¹¹⁹ Ibid.

¹²⁰ Ibid.; side 58.

¹²¹ Ibid.

¹²² Ibid.

¹²³ Ibid.; side 55 og 28.

¹²⁴ Adgang til afgørelsen er opnået ved aktindsigt og afgørelsen er vedhæftet i specialets bilag.

¹²⁵ Ibid.

¹²⁶ Ibid.

¹²⁷ Ibid.

¹²⁸ Ibid.

5.4 HENVISNING AF SAGER TIL UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET

Henvisning af sager til UKN sker med hjemmel i UKL §§ 10 og 11.¹²⁹ For at UKN har kompetence til at behandle en sag, skal sagen henvises til UKN, såfremt kravene i UKL § 2 er opfyldt.¹³⁰ Det er politiet, der besidder beslutningskompetencen vedrørende, om et barn i alderen 10 til 14 år skal henvises til UKN, jf. UKL § 11.¹³¹ Dermed er det politiet, der skal efterforske sagen og vurdere, om kriminalitetskravet er opfyldt og om barnet dermed falder ind under kategorien »mistænkt« for at have begået personfarlig kriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet.¹³² Såfremt kravene i UKL § 2, stk. 2 er opfyldt, kan politiet henvide sagen til UKN til videre behandling, jf. UKL § 11.¹³³ Politiet skal snarest muligt henvide sagen til UKN, hvis kravene i UKL § 2, stk. 2 er opfyldt.¹³⁴ Sagen skal ydermere fremmes med fornøden hurtighed, jf. UKL § 25.¹³⁵ Henvisning til UKN skal som hovedregel ske inden for 10 dage efter, at barnet er »mistænkt«, og denne frist regnes fra, når spørgsmålet om tiltale ville blive sendt til vurdering ved anklagemyndigheden, såfremt barnet er over den kriminelle lavalder.¹³⁶ Dermed regnes fristen ikke fra tidspunktet, hvor barnet i praksis bliver mistænkt for en af de i UKL § 2, stk. 2 oplistede lovovertrædelser, men derimod når sagen er færdigefterforsket af politiet.¹³⁷ Det er derefter kommunalbestyrelsen, der skal forelægge sagen for UKN, når der er tale om et barn i alderen 10 til 14 år, herunder fremlæggelse af sagen og sagens dokumenter, således at UKN på et oplyst grundlag kan træffe afgørelse.¹³⁸

Når der er tale om et barn i alderen 15 til 17 år, henvises sagen til UKN af retten.¹³⁹ Domstolene tager efter anklagemyndighedens påstand stilling til, om hvorvidt sagen skal henvises til UKN, jf. UKL § 10.¹⁴⁰ Kravene i UKL § 2, stk. 1 skal være opfyldt inden, der kan ske henvisning til UKN, jf. UKL § 10.¹⁴¹ Hvis betingelserne i UKL § 2, stk. 1 er opfyldt, vil anklagemyndigheden altid nedlægge påstand

¹²⁹ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 81 og 85.

¹³⁰ Ibid.

¹³¹ Ibid.; side 85.

¹³² Ibid.

¹³³ Ibid.

¹³⁴ Ibid.; side 86.

¹³⁵ Ibid.; side 210.

¹³⁶ Ibid.; side 86.

¹³⁷ Ibid.

¹³⁸ Ibid.; side 215.

¹³⁹ Ibid.; side 81 til 82.

¹⁴⁰ Ibid.

¹⁴¹ Ibid.; side 81.

om, at en sag vedrørende et barn i alderen 15 til 17 år skal behandles i UKN.¹⁴² Kommunalbestyrelsen skal ligeledes forelægge sager vedrørende børn i alderen 15 til 17 år for UKN efter endelig dom.¹⁴³

Barnets alder indgår i vurderingen af, om en sag skal henvises til UKN.¹⁴⁴ Når barnet fylder 18 år, ophører foranstaltninger efter UKN's afgørelser, jf. UKL § 20, stk. 1, hvorfor der vil være sager, som ikke kan nå at effektueres efter henvisning eller hvor det vil være ressourcemæssigt unødigt set i lyset af hvilke foranstaltninger, der kan nå at iværksættes.¹⁴⁵ Dermed skal domstolene vurdere, om barnet henset til barnets alder, kan nå at gennemføre et forløb pålagt af UKN, som vil være et meningsfuldt forløb for barnet.¹⁴⁶ Hvis der er mindre end tre måneder til, at barnet bliver 18 år, er udgangspunktet, at sagen ikke skal henvises til UKN.¹⁴⁷

Der sker derfor, i medfør af UKL §§ 10 og 11, en sontring mellem om barnet er under eller over 15 år og dermed om barnet er under eller over den kriminelle lavalder, jf. straffelovens § 15.¹⁴⁸ Inden for den generelle straffeprocess er sontringen mellem at være mistænkt og sigtet vigtig, idet det at være sigtet for overtrædelse af et forhold, medfører en forskel på vedkommendes rettigheder.¹⁴⁹ Dette medfører en betydning for hvilke rettigheder, barnet har og hvilken beskyttelse barnet nyder.¹⁵⁰ At være sigtet medfører, at der er adgang til en forsvarer til at yde bistand, jf. retsplejelovens § 730, hvilket en mistænkt i udgangspunktet ikke har efter retsplejelovens § 730.¹⁵¹ Sigtelse sker som led i straffefølgning og der skal foreligge særlige omstændigheder, som taler for pågældendes skyld.¹⁵² I UKL har lovgiver besluttet, at begrebet »mistænkt« skal finde anvendelse for børn i alderen 10 til 14 år,¹⁵³ hvilket skyldes, at børn under den kriminelle lavalder ikke kan sigtes eller tiltales for overtrædelse af strafbare forhold.¹⁵⁴ Som det fremgår om UKN's kompetence, foretager politiet en efterforskning og der sker henvisning til UKN, når politiet mener, at have fundet den rette gerningsperson.¹⁵⁵ På den måde anvendes begrebet »mistænkt« på samme måde, som »sigtet« anvendes ved børn over 15 år.¹⁵⁶

¹⁴² Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 82.

¹⁴³ Ibid.; side 215

¹⁴⁴ Ibid.; side 82.

¹⁴⁵ Lovforslag nr. L 84; side 29.

¹⁴⁶ Ibid.

¹⁴⁷ Ibid.

¹⁴⁸ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 81 og 85.

¹⁴⁹ Straffeprocessen; Kistrup, Michael og Lund Poulsen, Jakob og Rørdam, Thomas og Røn, Jens; 4. udgave; 2023; side 178 og Straffeprocess – grundtræk af dansk strafferetspleje; Vestergaard, Jørn; 2. udgave; 2018; side 84.

¹⁵⁰ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 39 til 40.

¹⁵¹ Straffeprocess – grundtræk af dansk strafferetspleje; Vestergaard, Jørn; 2. udgave; 2018; side 84.

¹⁵² Straffeprocessen; Kistrup, Michael og Lund Poulsen, Jakob og Rørdam, Thomas og Røn, Jens; side 178 til 179 og Straffeprocess – grundtræk af dansk strafferetspleje; Vestergaard, Jørn; 2. udgave; 2018; side 82.

¹⁵³ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 57.

¹⁵⁴ Straffelovens § 15.

¹⁵⁵ Lovforslag nr. L 84; side 57.

¹⁵⁶ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 58.

Mistanke er den laveste skyldsgrad og anvendes inden for strafferetsplejen, når der er en formodning om, at pågældende har begået et strafbart forhold.¹⁵⁷ Netop denne sontring er fremhævet i Dommerforeningens høringssvar, hvoraf det fremgår, at mistankekravet vil indskrænke retssikkerheden for børn i alderen 10 til 14 år.¹⁵⁸ Dommerforeningen foreslår, at mistankekravet skal øges til »særligt bestyrket mistanke«, da det vil bestyrke retssikkerheden i nogen grad, men at børn i alderen 10 til 14 år fortsat vil nyde en mindre grad af beskyttelse i form af retssikkerhed.¹⁵⁹ Dette skyldes, at børn i alderen 10 til 14 år ikke er dømt ved endelig dom.¹⁶⁰

Der sker ligeledes en sontring i forhold til klagemulighed vedrørende klage over henvisning til UKN.¹⁶¹ Ved børn i alderen 15 til 17 år kan anklagemyndighedens påstand om, at en sag skal henvises til UKN ikke påklages, men henvisningen til UKN, såfremt domstolene tager anklagemyndighedens påstand om henvisning til følge, kan påklages efter de almindelige ankeregler i straffeprocessen.¹⁶² Vedrørende børn i alderen 10 til 14 år udgør henvisningen en procesledende beslutning, der ikke kan påklages, da der ikke er tale om en almindelig forvaltningsretlig afgørelse og dermed foreligger der ikke klageadgang til en anden administrativ myndighed.¹⁶³ UKN skal i så fald afvise sagen, hvis barnet ikke er omfattet af UKN's kompetence,¹⁶⁴ hvorfor barnet i praksis er udelukket fra at klage.

5.5. INDSTILLING TIL UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET

Når et barn i alderen 10 til 14 år er henvist til UKN i medfør af UKL § 11, kan kommunalbestyrelsen iværksætte en ungefaglig undersøgelse, jf. UKL § 29.¹⁶⁵ Den ungefaglige undersøgelse skal foretages i perioden efter henvisning til UKN og inden nævnsbehandlingen.¹⁶⁶ For børn i alderen 15 til 17 år, kan kommunalbestyrelsen ligeledes iværksætte en ungefaglig undersøgelse i medfør af UKL § 30.¹⁶⁷ Den ungefaglige undersøgelse skal, hvis muligt, gennemføres i samarbejde med forældremyndighedsindehaverne og barnet samt gennemføres så skånsomt som muligt, jf. UKL § 31, stk. 1.¹⁶⁸ Den ungefaglige undersøgelse skal udgøre en helhedsvurdering af barnets ”[...] udvikling og adfærd,

¹⁵⁷ Høringssvar del 1; Dommerforeningen; side 3.

¹⁵⁸ Ibid.

¹⁵⁹ Ibid.

¹⁶⁰ Ibid.

¹⁶¹ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 83 og 86.

¹⁶² Ibid.; side 83.

¹⁶³ Ibid.; side 86.

¹⁶⁴ Ibid.

¹⁶⁵ Ibid.; side 223.

¹⁶⁶ Ibid.; side 224.

¹⁶⁷ Ibid.; side 226 til 227.

¹⁶⁸ Ibid.; side 230.

familieforhold, skoleforhold, sundhedsforhold, fritidsforhold og venskaber og andre relevante forhold”,¹⁶⁹ jf. UKL § 31, stk. 2 og beskriver dermed, hvad der skal indgå i en sådan ungefaglig undersøgelse.¹⁷⁰ Der er dermed tale om en helhedsvurdering af barnets forhold.¹⁷¹ På den baggrund opstilles en række krav til undersøgelsen, hvilket medfører, at handlekommunen ikke selv kan tilrettelægge sagsoplysningen.¹⁷² Ud fra kravene afdækkes de forhold, der er relevante for at afdække barnets behov for støtte,¹⁷³ da der er tale om momenter, der typisk er relevante for et barns trivsel.¹⁷⁴ Der er ikke krav om, at der foreligger samtykke fra forældremyndighedsindehaverne og barnet.¹⁷⁵

Den ungefaglige undersøgelse skal, jf. UKL § 33, resultere i en begrundet indstilling til UKN, hvoraf det skal fremgå, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger og i så fald, hvilke foranstaltninger, der skal iværksættes, jf. UKL § 34.¹⁷⁶ Dermed fastsættes kravene til den ungefaglige undersøgelses resultat, der skal være en begrundet vurdering af, om der er behov for at iværksætte foranstaltninger og hvilken type foranstaltning, der er behov for at fastsætte.¹⁷⁷ At der skal være tale om en begrundet stillingtagen, medfører, at kommunen skal redegøre for, hvorfor det på baggrund af kommunens vurdering af den ungefaglige undersøgelse, er nødvendigt at træffe afgørelse om pågældende foranstaltning eller hvorfor det ikke er nødvendigt.¹⁷⁸ Dermed skal der foreligge en sammenhæng mellem resultatet af den ungefaglige undersøgelse og begrundelsen for indstillingen til UKN samt de forhold, der tillægges vægt i undersøgelsen.¹⁷⁹ Der foreligger dog ikke krav om, at kommunen skal indstille til en bestemt type indsats, men det skal fremgå, om der indstilles til en indsats i hjemmet eller uden for hjemmet.¹⁸⁰ Derfor påhviler det kommunen at udarbejde størstedelen af det materiale, der danner grundlag for UKN's afgørelse.¹⁸¹

¹⁶⁹ UKL § 31, stk. 2.

¹⁷⁰ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 232.

¹⁷¹ Socialret – Børn og unge; Schultz, Trine og Hartoft, Hanne og Klausen, John og Mørk, Anne; 3. udgave; 2024; side 388.

¹⁷² Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 232.

¹⁷³ Ibid.

¹⁷⁴ Ibid.; side 236.

¹⁷⁵ Ibid.; side 245.

¹⁷⁶ Ibid.; side 243.

¹⁷⁷ Ibid.

¹⁷⁸ Ibid.; side 244.

¹⁷⁹ Ibid.

¹⁸⁰ Ibid.; side 243.

¹⁸¹ Socialret – Børn og unge; Schultz, Trine og Hartoft, Hanne og Klausen, John og Mørk, Anne; 3. udgave; 2024; side 388.

5.6. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS AFGØRELSER

UKN's afgørelser kan indeholde to elementer, herunder en straksreaktion i medfør af UKL § 12 og et forbedringsforløb i medfør af UKL § 13.¹⁸² Derudover foreligger der tillige mulighed for anbringelse som led i et forbedringsforløb, jf. UKL § 14.¹⁸³ Til vurdering af hvilken reaktion, der skal fastsættes, skal UKN foretage en konkret individuel vurdering af alle sagens oplysninger således den reaktion, der er bedst egnet til at få barnet ud af den kriminelle løbebane, fastsættes.¹⁸⁴ UKN's afgørelser skal søges truffet med samtykke fra barnets forældremyndighedsindehavere og i nogle tilfælde barnet over 15 år.¹⁸⁵ Såfremt barnet eller forældremyndighedsindehaverne ikke ønsker at samtykke, kan UKN træffe pågældende afgørelse uden samtykke, hvis kravene anses for opfyldt.¹⁸⁶ For at en afgørelse kan træffes uden samtykke, skal kravene i UKL §§ 12 til 18 opfyldes på baggrund af en helhedsvurdering af barnets situation.¹⁸⁷ Når UKN træffer afgørelse, uanfægtet om der er samtykke til afgørelsen eller ikke, skal barnets tarv altid komme i første række og barnets egne holdninger og synspunkter skal indgå med hensyntagen til barnets alder og modenhed.¹⁸⁸ Dette afspejles i børnekonventionens art. 3 og 12.

Det skal dertil bemærkes, at selvom to børn har begået samme lovovertrædelse, er reaktionen eller indsatsen ikke nødvendigvis den samme, da UKN skræddersyer reaktionen eller indsatsen til det enkelte barn.¹⁸⁹ Foranstaltningerne skal være egnet til at opfylde formålet og der skal derfor være tale om en foranstaltning, der er egnet til at løse det konkrete barns problemer.¹⁹⁰

5.6.1. STRAKSREAKTION

En straksreaktion er en reaktion, der har opdragende og genoprettende karakter.¹⁹¹ Den grundlæggende tankegang bag straksreaktion er, at der er begået en overtrædelse mod mennesker eller afgrænsede fællesskaber, der har påført en skade, hvor straksreaktionen skal søge at gøre den skete skade god igen ved at forpligte gerningspersonen.¹⁹² Reaktionen skal fastsættes ud fra princippet om »restorative justice«, hvorfor barnet skal medvirke til genopretning af følgerne, som den kriminelle

¹⁸² Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 89 og 102.

¹⁸³ Ibid.; side 128.

¹⁸⁴ Lovforslag nr. L 84; side 35.

¹⁸⁵ Ibid.

¹⁸⁶ Ibid.

¹⁸⁷ Ibid.

¹⁸⁸ Ibid.; side 35 og 36.

¹⁸⁹ Ibid.; side 35.

¹⁹⁰ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 32.

¹⁹¹ Ibid.; side 89.

¹⁹² Lovforslag nr. L 84; side 36.

handling har forvoldt.¹⁹³ Straksreaktionen pålægges, hvis barnet *"[...] har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at den unges udvikling er i fare"*.¹⁹⁴ Det centrale ved straksreaktionen er, at den skal have et klart opdragende og udviklingsmæssigt sigte og at barnet forstår konsekvenserne af kriminelle handlinger samt at barnets kriminelle løbebane brydes.¹⁹⁵ Hvis barnet derimod allerede har taget ved lære af situationen, kan det forhold medføre, at der ikke iværksættes en straksreaktion,¹⁹⁶ ligesom der ikke vil iværksættes en straksreaktion, hvis barnet og barnets forældre har taget initiativ til at indgå i konfliktmægling.¹⁹⁷

Et eksempel på en straksreaktion er sagen j.nr. 2019-029980¹⁹⁸ om trusler i medfør af straffelovens § 266, hvor et barn pålægges en straksreaktion i form af konfliktmægling med et genoprettende formål i form af konfliktmægling mellem barnet og den forurettede eller sagen j.nr. 2020-038993¹⁹⁹ om vold i medfør af straffelovens § 244, hvor et barn ligeledes pålægges en straksreaktion i form af at mødes med en konfliktrådsmedløber med henblik på konfliktmægling mellem barnet og den forurettede. Der kan ligeledes være tale om oprydning efter groft hærværk, eksempelvis på en skole eller i en butik.²⁰⁰ Der kan ydermere iværksættes samfundsnyttigt arbejde som straksreaktion, hvilket kan være aktuelt, hvis forurettede ikke ønsker at deltage i konfliktmægling med barnet eller hvor barnet nægter at have begået den kriminalitet, som barnet er mistænkt for.²⁰¹ Straksreaktioner indgår som led i den forebyggende indsats og formålet med straksreaktioner er at støtte barnet i at ændre adfærd.²⁰² Der kan ikke opregnes en udtømmende liste over straksreaktioner,²⁰³ da straksreaktionen skal skræddersyes ud fra en konkret vurdering af, hvad der er bedst egnet for barnet til at virke genoprettende og opdragende,²⁰⁴ da barnet skal *"[...] opleve at bidrage til et trygt og ordentligt samfund"*.²⁰⁵ Fælles for alle straksreaktioner er dog, at straksreaktionen skal angive en eller flere konkrete handlepligter, der er vurderet egnet til at bidrage til løsning af barnets problemer.²⁰⁶ Dette skal være klart formuleret, således det er

¹⁹³ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 89.

¹⁹⁴ Lovforslag nr. L 84; side 36.

¹⁹⁵ Ibid.; side 37

¹⁹⁶ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 90.

¹⁹⁷ Ibid.

¹⁹⁸ Adgang til afgørelsen er opnået ved aktindsigt og afgørelsen er vedhæftet i specialets bilag.

¹⁹⁹ Ibid.

²⁰⁰ Lovforslag nr. L 84; side 36.

²⁰¹ Ibid.

²⁰² Ibid.; side 36 til 37.

²⁰³ Ibid.; side 37.

²⁰⁴ Ibid.; side 36.

²⁰⁵ Ibid.

²⁰⁶ Ibid.; side 37.

tydeligt, hvordan straksreaktionen efterleves,²⁰⁷ da der er tale om en bebyrdende afgørelse, hvor der sker et indgreb i barnets selvbestemmelsesret.²⁰⁸

Ved en straksreaktion er der ikke krav om, at der foreligger en direkte forbindelse mellem handlingen og handlepligten, som barnet er forpligtet til at udføre, hvorfor straksreaktionen har et socialpædagogisk sigte og indgår som led i den samlede forebyggende indsats.²⁰⁹

Idet der er tale om en bebyrdende afgørelse, der udgør et indgreb i barnets selvbestemmelsesret, er der nogle retssikkerhedsmæssige overvejelser forbundet dertil.²¹⁰ Der er tale om en reaktion på barnets uønskede adfærd, men det fremstår problematisk, at UKL ikke hjemler regler for, hvor langvarigt et forløb, der kan fastsættes af UKN.²¹¹ Indsatser efter barnets lov har ligeledes ikke en hjemlet tidsmæssig afgrænsning, men formålet med indsatser efter barnets lov er forskellig fra formålet med indsatser efter UKL.²¹² Formålet med indsatser efter barnets lov er fornøden hjælp og støtte til udvikling på lige fod med jævnaldrende for et socialt udsat barn, jf. barnets lov § 2, stk. 1, hvorimod indsatser efter UKL har til formål at konfrontere barnet med sine kriminelle handlinger.²¹³ Dette kan indikere, at en straksreaktion har fællestræk med samfundstjeneste efter straffelovens § 62 i højere grad end der er tale om et genoprettende formål.²¹⁴

Vedrørende sagsbehandlingstiden for så vidt angår straksreaktioner, men også forbedringsforløb, viser tal fra Justitsministeriet, at der ofte går flere måneder fra gerningstidspunktet til nævnsbehandling i UKN, hvilket fremstår problematisk i forhold til, at eksempelvis straksreaktioner skal være et svar på uønsket adfærd og udgøre en direkte og hurtig reaktion på en begået lovovertrædelse.²¹⁵ Formålet med straksreaktionen er at hjælpe barnet væk fra en kriminel løbebane, men den lange sagsbehandlingstid i UKN kan medføre en forværring i barnets adfærd.²¹⁶

5.6.2. FORBEDRINGSFORLØB

En anden indsats er et forbedringsforløb, jf. UKL § 13, der udgør et længerevarende forløb, der konkret tilpasses til barnet på baggrund af barnets situation og sagens øvrige omstændigheder og dermed

²⁰⁷ Lovforslag nr. L 84; side 37.

²⁰⁸ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 92.

²⁰⁹ Ibid.; side 91.

²¹⁰ Ibid.; side 92.

²¹¹ Ibid.

²¹² Ibid.

²¹³ Ibid.

²¹⁴ Ibid.

²¹⁵ Ibid.; side 95.

²¹⁶ Ibid.

udgør et fremadrettet struktureret og kontrolleret forløb.²¹⁷ Formålet med et forbedringsforløb er, at barnet skal bringes tilbage i trivsel og udvikling i positiv retning samt væk fra den kriminelle løbebane, som barnet muligvis befinder sig i.²¹⁸ Udgangspunktet er, at barnet skal have et behov for særlig støtte for, at der kan iværksættes et forbedringsforløb, som skal have væsentlig betydning for, at barnets problemer afhjælpes.²¹⁹ Dette er på baggrund af de forhold, der afdækkes i den ungefaglige undersøgelse i medfør af UKL § 31.²²⁰ Et forbedringsforløb i medfør af UKL § 13 kan fungere sideløbende med straksreaktioner efter UKL § 12 og anbringelse efter UKL § 14.²²¹

Et forbedringsforløb består af en handleplan.²²² Af handleplanen skal det fremgå, hvilke foranstaltninger efter UKL § 13, stk. 1, nr. 1 til 9 og UKL § 14, barnet skal underlægges under forbedringsforløbet.²²³ Forbedringsforløb kan have en varighed på op til to år for børn i alderen 15 til 17 år,²²⁴ men for børn i alderen 10 til 14 år kan der fastsættes et forløb på op til fire års varighed.²²⁵ Dette vurderes ud fra, om behovet for støtte hos barnet er så massivt, at et toårigt forløb ikke anses at være tilstrækkeligt.²²⁶ Til vurdering af forbedringsforløbets varighed indgår, hvor stort et behov barnet har for opfølgning og opsyn, hvorfor det afgørende ikke er kriminalitetstypen. Det afgørende er derfor støtten, som det vurderes, at barnet har behov for.²²⁷ Ved meget alvorlig kriminalitet, såsom voldtægt, vil omstændighederne i sig selv kunne tale for, at der er behov for et længerevarende forløb. Et forbedringsforløb på to år, kan dog forlænges ved genbehandling efter UKL § 21.²²⁸ Varigheden af forløbet og varigheden af de enkelte foranstaltninger skal fremgå af UKN's afgørelse.²²⁹

Af sagen j.nr. 2020-044353²³⁰ fremgår det, at et barn, som er mistænkt for voldtægt i medfør af straffelovens § 216, skal undergive sig et forbedringsforløb med en varighed på et år. Af sagen j.nr. 2020-052781,²³¹ hvor et barn ligeledes er mistænkt for voldtægt i medfør af straffelovens § 216, skal barnet undergive sig et forbedringsforløb på to års varighed. Af sagen j.nr. 2020-053336,²³² hvor et barn er

²¹⁷ Lovforslag nr. L 84; side 37.

²¹⁸ Ibid.

²¹⁹ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 102.

²²⁰ Ibid.

²²¹ Ibid.

²²² Ibid.

²²³ Ibid.

²²⁴ Ibid.; side 123.

²²⁵ Ibid.

²²⁶ Lovforslag nr. L 84; side 37.

²²⁷ Ibid.

²²⁸ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 124.

²²⁹ Ibid.; side 125.

²³⁰ Adgang til afgørelsen er opnået ved aktindsigt og afgørelsen er vedhæftet i specialets bilag.

²³¹ Ibid.

²³² Ibid.

mistænkt for voldtægt i medfør af straffelovens § 216, træffer UKN afgørelse om, at der ikke er grundlag for, at barnet skal undergives et forbedringsforløb, da behovet ikke er til stede. Det kan på den baggrund udledes, at på trods af, at det fremgår af forarbejderne, at voldtægt i sig selv vil kunne danne grundlag for et forbedringsforløb af længerevarende karakter, er der ikke tale om en entydig praksis.

Forbedringsforløbet skal "[...] sammensættes af foranstaltninger og pålæg, som er egnede til at understøtte barnets eller den unges vej ud af kriminalitet og tilbage i travsel, og at foranstaltningerne ikke er mere indgribende, end formålet tilsiger".²³³ Dermed skal proportionalitetsprincippet iagttages og forbedringsforløbet bør altid indeholde et pålæg om, at kriminalitet ikke må begås under forbedringsforløbet.²³⁴ Et eksempel på et pålæg er psykologbehandling eller misbrugsbehandling.²³⁵ Af sagen j.nr. 2020-057415,²³⁶ der er en genindbringelse, fremgår det, at et barn pålægges psykologbehandling som led i et forbedringsforløb. Af sagen j.nr. 2021-062430²³⁷ fremgår det, at et barn pålægges misbrugsbehandling som led i et forbedringsforløb. Barnet kan også pålægges at tage imod tilde-ling af en voksen kontaktperson, der skal bidrage med en stabil og vedvarende kontakt for at holde fokus på de rette ting, som eksempelvis uddannelse eller faste hjemkomsttidspunkter.²³⁸ Af sagen j.nr. 2021-062786²³⁹ fremgår det, at barnet pålægges minimum 10 kontakttimer om ugen med fysisk frem-møde som led i et forbedringsforløb samt at barnet skal have fast hjemkomsttidspunkt. Det fremgår af sagen j.nr. 2021-062430,²⁴⁰ at barnet pålægges tilknytning til en fast kontaktperson i det omfang, som kommunen finder det relevant som led i et etårigt forbedringsforløb. Dermed er der altså forskellige måder, hvorpå en kontaktperson kan bringes ind i forbedringsforløbet, enten ved et fast time-antal eller i det omfang, som kommunen vurderer det relevant.

I nogle tilfælde vil en foranstaltning være tidsfæstede.²⁴¹ I sådanne tilfælde vil foranstaltningen op-høre, når formålet med pålægget er opfyldt.²⁴² I andre situationer er det ikke muligt at forudsige, hvornår målet er opfyldt og da må forbedringsforløbet tilrettelægges på en sådan måde, at reaktio-nerne er forløbende.²⁴³ I den forbindelse vil det under kommunens løbende tilsyn med barnet blive

²³³ Lovforslag nr. L 84; side 37.

²³⁴ Ibid.

²³⁵ Ibid.; side 37 og 38.

²³⁶ Adgang til afgørelsen er opnået ved aktindsigt og afgørelsen er vedhæftet i specialets bilag.

²³⁷ Ibid.

²³⁸ Lovforslag nr. L 84; side 38.

²³⁹ Adgang til afgørelsen er opnået ved aktindsigt og afgørelsen er vedhæftet i specialets bilag.

²⁴⁰ Ibid.

²⁴¹ Lovforslag nr. L 84; side 38.

²⁴² Ibid.

²⁴³ Ibid.

vurderet, om det er relevant at opretholde foranstaltningen og hvis dette ikke er tilfældet, skal sagen indbringes for UKN, der skal træffe afgørelse i sagen.²⁴⁴

Barnet underlægges tilsyn fra Ungekriminalforsorgen og kommunen for at sikre, at UKN's afgørelse efterleves.²⁴⁵ Såfremt UKN's afgørelse ikke efterleves, kan Ungekriminalforsorgen eller kommunalbestyrelsen indbringe sagen for UKN, der skal træffe afgørelse i sagen, herunder om nævnet skal fastsætte andre foranstaltninger eller skærpede foranstaltninger.²⁴⁶ Hvis barnet ikke kan bringes til at efterleve afgørelsen og hvor forældremyndighedsindehaverne ikke har den tilstrækkelige motivation og evne til at bidrage til barnets udvikling ud af kriminalitet og tilbage i travsel, vil det ofte være relevant at anbringe barnet uden for hjemmet.²⁴⁷

I sager om grov personfarlig kriminalitet er UKN forpligtet til at overveje, om der foreligger behov for anbringelse uden for hjemmet i medfør af UKL § 14, stk. 5.²⁴⁸

5.6.3. ANBRINGELSE UDEN FOR HJEMMET

Hvis det vurderes, at barnets problemer ikke kan afhjælpes i hjemmet, kan UKN træffe afgørelse om, at barnet skal anbringes uden for hjemmet.²⁴⁹ At det ikke er muligt, at barnets problemer løses i hjemmet, betyder ikke nødvendigvis manglende forældreverner eller omsorgssvigt fra forældrenes side, men der kan foreligge behov hos barnet, der ikke kan forenes og imødekommes med almindelige forældrekompetencer med støtte.²⁵⁰ Anbringelse kan ske på ”[...] åbne, delvist lukkede og sikrede døgninstitutioner”.²⁵¹ Dette er reguleret i UKL §§ 14 til 17. Kravene for anbringelse fremgår af de enkelte bestemmelser og anbringelsen vil altid ske i overensstemmelse med, hvad der er bedst for barnet.²⁵² Dette skyldes, at formålet med at anbringe barnet er at hjælpe barnet i travsel.²⁵³ At det er UKN, der har kompetence til at træffe afgørelse om anbringelse uden for hjemmet, er væsentligt anderledes end fra det sociale system, hvor det ved frivillige anbringelser er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse og ved anbringelser uden samtykke er det børne- og ungdomsvalget, der træffer pågældende afgørelse.²⁵⁴

²⁴⁴ Lovforslag nr. L 84; side 38.

²⁴⁵ Ibid.

²⁴⁶ Ibid.

²⁴⁷ Ibid.

²⁴⁸ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 106.

²⁴⁹ Ibid.; side 128.

²⁵⁰ Ibid.; side 128 til 129.

²⁵¹ Lovforslag nr. L 84; side 38.

²⁵² Ibid.; side 39.

²⁵³ Ibid.; side 38 og 39.

²⁵⁴ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 129.

I udgangspunktet skal der foreligge samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og barnet selv, hvis barnet er fyldt 15 år og der er tale om en frivillig anbringelse efter UKL § 14, stk. 1.²⁵⁵ Dog kan der i medfør af UKL § 14, stk. 2 ske anbringelse uden for hjemmet uden samtykke, hvis der er en begrundet formodning om, at barnets problemer ikke kan løses i hjemmet og hvis der er ”[...] åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af 1) utilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet eller den unge, 2) overgreb, som barnet eller den unge har været udsat for, 3) misbrugsproblemer, kriminel adfærd eller andre svære sociale vanskeligheder hos barnet eller den unge eller 4) andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos barnet eller den unge”.²⁵⁶ Hvis et barn anbringes frivilligt i medfør af UKL § 14, stk. 1, har barnet ret til advokatbistand fra barnet er 12 år i medfør af UKL § 46.²⁵⁷

Hvis forældremyndighedsindehaverne eller barnet, der er fyldt 15 år, ikke ønsker at samtykke til anbringelse reguleres anbringelsen efter UKL § 14, stk. 2 om anbringelse uden samtykke eller UKL § 14, stk. 3 om tvangsfjernelse på trods af samtykke.²⁵⁸ Der kan ligeledes ske anbringelse på en delvis lukket døgninstitution eller en delvis lukket afdeling på en døgninstitution, hvilket er reguleret i UKL § 15, anbringelse af børn i alderen 12 til 17 år på sikret døgninstitution er reguleret i UKL § 16 og anbringelse af børn i alderen 12 til 17 år på særligt sikret afdeling er reguleret i UKL § 17.

5.7. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS PROCES

Der er ved børn i alderen 10 til 14 år og 15 til 17 år en sondring mellem, hvorledes henvisning kan ske.²⁵⁹ Et barn i alderen 10 til 14 år skal alene være mistænkt for et strafbart forhold,²⁶⁰ mens et barn i alderen 15 til 17 år skal være dømt for et strafbart forhold.²⁶¹ Dette medfører også, at der for børn i alderen 10 til 14 år sker en indskrænkning af den retlige beskyttelse og retssikkerhedsgarantierne,²⁶² eksempelvis retten til en forsvarer til at bistå barnet i medfør af retsplejelovens § 730. Det følger af forarbejderne til UKL, at UKN ikke har til ”[...] opgave eller formål at tage stilling til, om et barn eller en ung er skyldig i en bestemt strafbar handling”²⁶³ samt, at der ikke er tale om en strafferetlig

²⁵⁵ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 132.

²⁵⁶ UKL § 14, stk. 2.

²⁵⁷ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 133.

²⁵⁸ Ibid.

²⁵⁹ Ibid.; side 52 og 57.

²⁶⁰ Ibid.; side 57.

²⁶¹ Ibid.; side 52.

²⁶² Ibid.; side 39 til 40.

²⁶³ Lovforslag nr. L 84; side 34.

proces.²⁶⁴ Da lovgiver lægger til grund, at der ikke er tale om en strafferetlig proces, vil der ved mødet i UKN ikke være en bevisførelse,²⁶⁵ ligesom UKL ikke indeholder en bestemmelse vedrørende, at barnet kan bistås af en forsvarer. Derfor sker der en indskrænkning af retssikkerhedsgarantierne for børn i alderen 10 til 14 år sammenholdt med børn i alderen 15 til 17 år, der skal være idømt en fængselsstraf for et strafferetligt forhold.

Dette er ligeledes belyst i Dommerforeningens høringssvar, der lægger til grund, at børn i alderen 10 til 14 år har *"[...] en mindre grad af retssikkerhed end de 15-17årige, der skal være dømt ved endelig dom, og som henvises til nævnet efter beslutning truffet af retten"*.²⁶⁶ Af Landsforeningen af Forsvarsadvokater fremgår det af høringssvaret, at *"[d]en 15 årige får sin sag behandlet under al retsplejelovens sikkerhed: uafhængig domstol, til dels uafhængig anklagemyndighed, fri bevisvurdering, lægdommere, bevisførelse, offentlighed"*.²⁶⁷ Landsforeningen af Forsvarsadvokater tilføjer dertil, at *"[d]en 14 årige får intet"*.²⁶⁸ Landsforeningen af Forsvarsadvokater fremhæver ydermere, at advokatbistand ikke må forveksles med adgangen til en forsvarer, hvilket er en vigtig sondring i forhold til, hvordan en advokat agerer, hvor advokatbistand alene bidrager til sagens oplysning, mens en *"[...] forsvarer agerer under retsplejelovens normer og rettigheder"*.²⁶⁹

På den baggrund skal det vurderes, om UKN's afgørelser vedrørende 10 til 14-årige er et betragte som straffesager i henhold til EMRK art. 6 om retten til retfærdig rettergang og, i bekræftende fald, om afgørelserne opfylder retssikkerhedsgarantierne hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1 til 3.

²⁶⁴ Lovforslag nr. L 84; side 35.

²⁶⁵ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 43.

²⁶⁶ Høringssvar del 1; Dommerforeningen; side 3.

²⁶⁷ Høringssvar del 2; Landsforeningen af Forsvarsadvokater; side 53.

²⁶⁸ Ibid.

²⁶⁹ Ibid.; side 54.

6. ER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS AFGØRELSESTRAFFESAGER?

6.1. ANVENDELSESOMRÅDE FOR EMRK ART. 6

Retten til retfærdig rettergang hjemles i EMRK art. 6.²⁷⁰ EMRK art. 6 fastlægger i udgangspunktet alene processuelle garantier.²⁷¹ Dermed tillægges EMD beføjelse til at efterprøve om de rettigheder, der tilkommer parten i en straffesag eller civil sag, er opfyldt, hvorfor EMD ikke udgør en instans, der efterprøver nationale domstoles afgørelser, men derimod efterprøver, om medlemsstaten har overholdt deres forpligtigelser i medfør af EMRK.²⁷² Det skal vurderes, om UKN's afgørelser udgør straffesager set i lyset af EMRK art. 6 og om afgørelserne dermed falder inden for anvendelsesområdet af EMRK art. 6. I den forbindelse skal det ligeledes vurderes, om UKN opfylder domstolskravet i EMRK art. 6, stk. 1 og om retssikkerhedsgarantierne, herunder de generelle rettigheder og de specifikke rettigheder i EMRK art. 6, stk. 1 til 3 er opfyldt ved UKN's proces, hvis der, i bekræftende fald, er tale om straffesager i konventionens forstand.

Anvendelsesområdet for EMRK art. 6 er sager, hvor der skal træffes en afgørelse, hvor der enten er strid om pågældendes borgerlige rettigheder eller forpligtigelser samt i sager, hvor pågældende er anklaget for en forbrydelse, jf. EMRK art. 6, stk. 1.²⁷³ Hvis et faktisk hændelsesforløb alene skal fastlægges og der ikke skal træffes en afgørelse, falder dette uden for bestemmelsens anvendelsesområde, hvorfor kravene i EMRK art. 6 ikke nødvendigvis skal opfyldes.²⁷⁴ Dette understøttes af dommen Erik Ninn-Hansen v. Denmark (herefter »Tamil-sagen«),²⁷⁵ hvor EMD fastslår, at en undersøgelsesret ikke er omfattet af anvendelsesområdet af EMRK art. 6.²⁷⁶ Da undersøgelsesretten ikke har kompetence til at træffe afgørelse i en straffesag, falder undersøgelsesretten uden for anvendelsesområdet af EMRK art. 6.²⁷⁷ I den forbindelse bemærkes det, at såfremt der er en så tæt sammenhæng mellem undersøgelser foretaget af kommissioner eller parlamentariske udvalg og den efterfølgende straffeforfølgning, kan undersøgelsen indgå i vurdering af, om kravene i EMRK art. 6 om retten til

²⁷⁰ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 509.

²⁷¹ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention Artikel 1-9 Med kommentarer af; bind 1-2; Christoffersen, Jonas og Vedel Kes-sing, Peter og Khalaf, Bassah og Kjær, Morten og Holst Matthiesen, Gert og Næsborg-Andersen, Ayo og Fuglsang Sørensen, Hen-ning og Waage, Frederik; 4. udgave; 2024; side 524.

²⁷² Ibid.

²⁷³ Ibid.

²⁷⁴ Ibid.; side 538.

²⁷⁵ Erik Ninn-Hansen v. Denmark 18/05/99 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 509.

²⁷⁶ Ibid.

²⁷⁷ Ibid.

en retfærdig rettergang, er opfyldt, da der på tidspunktet for undersøgelsen allerede kan foreligge en anklage for en lovovertrædelse, hvorfor undersøgelsen da er omfattet i vurderingen af, om der foreligger en retfærdig rettergang.²⁷⁸ Af UKL § 1 fremgår det, at UKN fastlægger foranstaltninger for børn i alderen 10 til 17 år for at forebygge ungdomskriminalitet.²⁷⁹ Af loven fremgår det flere steder, at det er UKN, der har kompetence til at træffe afgørelser i sagerne, hvilket eksempelvis fremgår af UKL § 5, stk. 2, UKL § 6, stk. 2 og UKL §§ 14 til 17. Det fremgår yderligere af UKN's afgørelser vedrørende børn i alderen 10 til 14 år, at UKN træffer afgørelse, hvilket blandt andet fremgår af sagen j.nr. 2021-075370,²⁸⁰ hvoraf det fremgår, at "[n]ævnet har ved afgørelsen om, at..."²⁸¹ og sagen j.nr. 2022-102264,²⁸² at "[n]ævnet har ved afgørelsen om, at..."²⁸³ Formuleringen ses at udgøre en standard anvendelse under sagernes begrundelse, hvilket giver en klar indikation for, at UKN har beslutningskompetence, hvorfor der ikke alene foreligger en undersøgelsesret.

Overordnet er der nogle grundlæggende overvejelser, der bibringer til, at det søges afklaret, om hvorvidt UKN pålægger straf. Lovforslag nr. L 84 er behandlet af Justitsministeriet som ministerområde²⁸⁴ og Retsudvalget som udvalg.²⁸⁵ Justitsministeriet varetager opgaver inden for det samlede justitsvæsen, hvilket blandt andet er Domstolsstyrelsen, Kriminalforsorgen, Politi og PET.²⁸⁶ UKN's opgaver er at "[...] forebygge ungdomskriminalitet ved et Ungdomskriminalitetsnævn, der skal fastlægge målrettede individuelle forebyggende indsatser for børn og unge i alderen 10 til 17 år".²⁸⁷ Dermed fremstår formålet med UKN vedrørende forebyggende indsatser i modstrid med, at det behandlende ministerområde er under Justitsministeriet, der varetager opgaver inden for Danmarks retsvæsen.²⁸⁸

UKN's sammensætning ved nævnsbehandling²⁸⁹ bidrager ydermere til overvejelser omkring, om UKN pålægger straf. Landsforeningen af Forsvarsadvokater problematiserer denne sammensætning ved, at der er sammensat en domstol, der bryder med retssikkerhedsprincipperne ved, at der mellem anklagere og dommer sker et betydeligt sammenfald.²⁹⁰ Justitia deler bekymringen omkring

²⁷⁸ Erik Ninn-Hansen v. Danmark 18/05/99 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 509.

²⁷⁹ UKL § 1.

²⁸⁰ Adgang til afgørelsen er opnået ved aktindsigt og afgørelsen er vedhæftet i specialets bilag.

²⁸¹ Ibid.

²⁸² Ibid.

²⁸³ Ibid.

²⁸⁴ <https://www.ft.dk/samling/20181/lovforslag/L84/BEH1-14/forhandling.htm>

²⁸⁵ <https://www.ft.dk/samling/20181/lovforslag/L84/fremsaettelsestale.htm>

²⁸⁶ <https://www.justitsministeriet.dk/ministeriet/justitsvaesenet/>

²⁸⁷ UKL § 1.

²⁸⁸ <https://www.justitsministeriet.dk/ministeriet/justitsvaesenet/>

²⁸⁹ UKL § 5, stk. 1.

²⁹⁰ Høringssvar del 2; Landsforeningen af Forsvarsadvokater; side 52.

sammensætningen af UKN ved, at UKN ved overvægten af repræsentanter fra det strafferetlige system minder om en domstol.²⁹¹ Dette er i overensstemmelse med, at børn beskriver UKN som en domstol, der træffer afgørelse i straffesager.²⁹²

Nævnsmøder i UKN foregår i retten, dog ikke i en retssal, men i rettens mødelokaler.²⁹³ Dette skyldes, at rammerne omkring nævnsmøder i UKN skal være egnede.²⁹⁴ At nævnsmøderne kategoriseres som at opfylde kravet om egnethed herunder ved varetagelse af praktiske hensyn, indebærer rejseafstand for barnet, forældremyndighedsindehaverne og dommeren.²⁹⁵ Ydermere skal mødets beliggenhed bidrage som signalværdi til, at barnet forstår sagens alvor.²⁹⁶ Justitia lægger til grund, at dette får behandlingen i UKN til at minde om en domstol²⁹⁷ samt, at det taler for, at der er tale om en strafferetlig proces.²⁹⁸

Ungekriminalforsorgen skal sikre, at UKN's afgørelser efterleves, jf. UKL § 47, stk. 1. Det er Kriminalforsorgens opgave at føre tilsyn, herunder blandet andet med prøveløsladte eller ved betingede domme.²⁹⁹ Kriminalforsorgens opgaver er rettet mod børn over den kriminelle lavalder og voksne.³⁰⁰ Ungekriminalforsorgen skal føre tilsyn med, at UKN's afgørelser efterleves ved, at UKN's afgørelser indpasses i det eksisterende tilsyn ved Kriminalforsorgen, dog med de fornødne justeringer.³⁰¹ Dette er uanfægtet barnets alder.³⁰² Dermed sker der alene en udvidelse af Kriminalforsorgens opgaver til ligeledes at rumme Ungekriminalforsorgen og der sker derfor ikke en klar opdeling af henholdsvis Kriminalforsorgen og Ungekriminalforsorgen.³⁰³ Dette er på trods af, at UKN's sigte ikke er strafferetligt, men derimod socialt forebyggende, jf. UKL § 1.

Det er på baggrund af ovenstående relevant at afgøre, om UKN's afgørelser er at betragte som straffesager i medfør af EMRK art. 6 og, i bekræftende fald, om domstolskravet er opfyldt i medfør af EMRK art. 6, stk. 1 samt om UKN's proces opfylder de generelle og specifikke rettigheder hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1 til 3.

²⁹¹ Høringssvar del 1; Justitia; side 35.

²⁹² BØRNE- OG UNGDOMSKRIMINALITET - ET NYT SYSTEM TIL "DEN HÅRDE KERNE"; Henriksen, Ann-Karina og Østergaard Larsen, Britt; samfundsfagsnyt #226; 2022; side 26.

²⁹³ Lovforslag nr. L 84; side 32.

²⁹⁴ Ibid.

²⁹⁵ Ibid.

²⁹⁶ Ibid.

²⁹⁷ Høringssvar del 1; Justitia; side 35.

²⁹⁸ Ibid.; side 34.

²⁹⁹ Lovforslag nr. L 84; side 50.

³⁰⁰ <https://kriminalforsorgen.dk/straf/tilsyn/>

³⁰¹ Lovforslag nr. L 84; side 50.

³⁰² Ibid.

³⁰³ Ibid.

6.2. STRAFFESAGER I KONVENTIONENS FORSTAND

Børn i alderen 10 til 14 år, der henvises til UKN, er under den kriminelle lavalder, jf. straffelovens § 15, hvorfor denne aldersgruppe ikke får sin sag prøvet i retten inden nævnsbehandling i UKN, da henvisning alene sker på baggrund af mistanke, jf. UKL § 2, stk. 2 modsat børn i alderen 15 til 17 år, der forinden nævnshenvisningen er idømt en fængselsstraf, jf. UKL § 2, stk. 1. UKN tager ydermere ikke stilling til skyldsspørgsmålet ved nævnsbehandlingen i UKN.³⁰⁴ Da der ikke tages stilling til skyldsspørgsmålet i UKN³⁰⁵ og der er tale om en forebyggende indsats, jf. UKL § 1, er der imidlertid ikke i udgangspunktet indikation for, at UKN pålægger straf. EMD fastslår dog i *Blokhin v. Russia* (herefter »*Blokhin-dommen*«),³⁰⁶ at på trods af at et barn er under den kriminelle lavalder og derfor ikke kan straffes i strafferetlig forstand for en lovovertrædelse, kan en sag fortsat udgøre en straffesag i konventionens forstand, når barnet har begået en lovovertrædelse og barnet pålægges sanktioner som følge af pågældende lovovertrædelse.³⁰⁷ *Blokhin-dommen* omhandler et 12-årigt barn, der er mistænkt for at have afpresset et andet barn.³⁰⁸ Idet barnet er under den kriminelle lavalder, bliver der ikke indledt en straffesag, men barnet bliver i stedet stillet for en domstol, der træffer afgørelse om anbringelse efter indstilling fra myndighederne.³⁰⁹ I den forbindelse bliver barnet anbragt i en tilbageholdelsesfacilitet i 30 dage for at forhindre, at barnet begår ny kriminalitet og for at korrigere barnets opførsel.³¹⁰ I sagen fastslår EMD, at der er tale om en straffesag i konventionens forstand, da barnet er anbragt som direkte konsekvens af den, af myndighederne påståede, kriminalitet samt,³¹¹ at der foreligger en krænkelse af retssikkerhedsgarantierne i EMRK art. 6, da der ikke føres en egentlig straffesag mod barnet og barnet dermed ikke sikres de i EMRK art. 6 hjemlede retssikkerhedsgarantier.³¹² EMD fastslår ydermere, at fordi der netop er tale om et barn under den kriminelle lavalder, skal straffesagens procedure være organiseret på en sådan måde, at princippet om barnets bedste respekteres.³¹³ Det er essentielt, at der tages højde for barnets alder, modenhed, intellektuelle niveau og følelsesmæssige forståelse, når et barn er tiltalt i en straffesag samt at der tages skridt, der fremmer

³⁰⁴ Lovforslag nr. L 84; side 34.

³⁰⁵ Ibid.

³⁰⁶ *Blokhin v. Russia* 23/03/16 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 538.

³⁰⁷ *Blokhin v. Russia* 23/03/16 §§ 179 til 182 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 538.

³⁰⁸ Lovforslag nr. L 84; side 51 til 52.

³⁰⁹ Ibid.

³¹⁰ Ibid.

³¹¹ *Blokhin v. Russia* 23/03/16 §§ 179 til 182 og Lovforslag nr. L 84; side 52.

³¹² Ibid.

³¹³ *Blokhin v. Russia* 23/03/16 § 195 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 682.

barnets forståelse og mulighed for deltagelse i sagen.³¹⁴ EMD fastslår i den forbindelse, at barnets retssikkerhedsgarantier i EMRK art. 6 skal sikres, uanfægtet, om forholdet er at betragte som en straffesag efter national ret.³¹⁵

For at vurdere om UKN's afgørelser udgør straffesager i konventionens forstand, anvendes EMD-dommen *Engel and Others v. the Netherlands* (herefter »Engel-dommen«).³¹⁶ Af Engel-dommen udledes tre krav, der skal være opfyldt for, at der er tale om en straffesag i konventionens forstand.³¹⁷ De tre krav er 1) retlig klassificering efter national ret af de overtrådte regler, 2) overtrædelsens karakter og 3) karakter og intensitet af sanktion.³¹⁸ Såfremt det første krav falder negativt ud, udelukker dette imidlertid ikke, at der kan være tale om en straffesag, hvorfor det er nødvendigt at behandle alle tre krav.³¹⁹ De to sidste krav er kumulative og supplerer hinanden.³²⁰ EMD sonderer ikke klart mellem kravene,³²¹ men de søges på trods af dette adskilt og analyseret i nedenstående. Danmark har inkorporeret EMRK i dansk ret.³²² Dansk ret skal derfor fortolkes i overensstemmelse med EMRK.³²³ Derfor foreligger en berettiget forventning om, at retssikkerhedsgarantierne i retsplejeloven som minimum er tilsvarende beskyttelsen i EMRK.³²⁴

6.2.1. RETLIG KLASSIFICERING

Hvis lovovertrædelsen, som barnet mistænkes for at have begået eller er idømt fængselsstraf for at have begået, tilhører strafferetten efter national ret, finder EMRK art. 6 anvendelse.³²⁵ Dette vil alene være tilstrækkeligt for at være omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde, men det er dog ikke nødvendigt.³²⁶ Såfremt kravet ikke er opfyldt, kan der fortsat være tale om en straffesag i

³¹⁴ *Blokhin v. Russia* 23/03/16 § 195 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 682.

³¹⁵ *Ibid.*

³¹⁶ *Engel and Others v. the Netherlands* 08/06/76 § 82 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 530.

³¹⁷ *Ibid.*

³¹⁸ *Ibid.*

³¹⁹ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention Artikel 1-9 Med kommentarer af; bind 1-2; Christoffersen, Jonas og Vedel Kes-sing, Peter og Khalaf, Bassah og Kjær, Morten og Holst Matthiesen, Gert og Næsborg-Andersen, Ayo og Fuglsang Sørensen, Hen-ning og Waage, Frederik; 4. udgave; 2024; side 574.

³²⁰ *Ibid.*

³²¹ *Garyfallou AEBE v. Greece* 24/09/97 § 33 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 530.

³²² *Straffeprocessen*; Kistrup, Michael og Lund Poulsen, Jakob og Rørdam, Thomas og Røn, Jens; side 36 og *Straffeprocessen* – grund-træk af dansk strafferetspleje; Vestergaard, Jørn; 2. udgave; 2018; side 17.

³²³ *Straffeprocessen*; Kistrup, Michael og Lund Poulsen, Jakob og Rørdam, Thomas og Røn, Jens; side 36 til 37 og *Straffeprocessen* – grundtræk af dansk strafferetspleje; Vestergaard, Jørn; 2. udgave; 2018; side 17.

³²⁴ *Straffeprocessen*; Kistrup, Michael og Lund Poulsen, Jakob og Rørdam, Thomas og Røn, Jens; side 36.

³²⁵ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 531.

³²⁶ *Ibid.*

konventionens forstand, da kravet alene har relativ betydning³²⁷ og anses for vurderingens udgangspunkt.³²⁸ Det følger af UKL § 2, at loven finder anvendelse, hvis et barn i alderen 10 til 14 år er mistænkt for at have begået personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet og hvis et barn i alderen 15 til 17 år er idømt fængselsstraf for at have begået personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet.³²⁹ På den baggrund sker der henvisning til UKN i medfør af UKL §§ 10 og 11. Personfarlig kriminalitet i medfør af UKL § 2, stk. 1, nr. 1 og § 2, stk. 2, nr. 1 er kriminaliseret i straffeloven,³³⁰ mens anden alvorlig kriminalitet i medfør af UKL § 2, stk. 1, nr. 2 og § 2, stk. 2, nr. 2 er kriminaliseret i "[...] straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven".³³¹ At bestemmelser fremgår af dansk lovgivning, herunder en separat straffelov eller i en lov, der indeholder straffebestemmelser, ses ikke alene at være tilstrækkeligt for at klassificere foranstaltningerne som strafferetlig i konventionens forstand.³³² På baggrund af at barnet henvises til UKN grundet mistanke om strafbare forhold, der tilhører strafferetten efter national ret, da foreligger der en retlig klassificering efter dansk ret af den type personfarlig kriminalitet og anden alvorlig kriminalitet, som UKL refererer til i UKL § 2. Dette medfører, at EMRK art. 6 alene på den baggrund finder anvendelse, men da det fremstår uafklaret, hvorledes EMD vil vurdere i en sådan sag, vurderes overtrædelsens karakter og karakteren og intensiteten af sanktionen i henhold til Engel-dommen fortsat.

6.2.2. OVERTRÆDELSENS KARAKTER

For at vurdere overtrædelsens karakter er det relevant at vurdere, om bestemmelsen er rettet mod alle personer³³³ og om bestemmelsen har et straffende og afskrækkende formål,³³⁴ da dette taler for en straffesag i konventionens forstand.³³⁵ Det indgår ligeledes i vurderingen, om der pålægges straf som følge af udvist skyld.³³⁶ Hvis reglerne indeholder klare strafbare forhold, er der en indikation for, at

³²⁷ Kadubec v. Slovakia 02/09/98 § 51 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 531.

³²⁸ Benham v. the United Kingdom 10/06/96 § 56 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 531.

³²⁹ UKL § 2, stk. 1 og 2.

³³⁰ Ibid. § 2, stk. 1, nr. 2 og § 2, stk. 2, nr. 2.

³³¹ Ibid.

³³² Escoubet v. Belgium 28/10/99 § 34 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 531.

³³³ Benham v. the United Kingdom 10/06/96 § 56 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side. 533.

³³⁴ Bendenoun v. France 24/02/94 §§ 46 til 47 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side. 537.

³³⁵ Öztürk v. Germany 21/02/84 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 533 til 534.

³³⁶ Benham v. the United Kingdom 10/06/96 § 56 og Grande Stevens and Others v. Italy 04/03/14 § 96 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side. 534.

der er tale om en straffesag, jf. EMRK art. 6, herunder hvis regler har til formål at beskytte samfundsinteresser, der normalvis ses reguleret i strafferetlige regler.³³⁷

Det skal vurderes, om UKL er tilsigtet alle personer eller om loven alene er tilsigtet en nærmere specifik gruppe af personer, da bestemmelser rettet mod en nærmere specifik gruppe af personer ikke er omfattet af EMRK art. 6, mens bestemmelser rettet mod alle personer er omfattet af EMRK art. 6.³³⁸ EMD fastslår, at bestemmelser i generelle love anses for at være rettet mod alle personer.³³⁹ Bestemmelserne i UKL finder anvendelse, hvis barnet i alderen 15 til 17 år enten er idømt en fængselsstraf i medfør af de oplyste bestemmelser eller love i UKL § 2, stk. 1 eller hvis barnet i alderen 10 til 14 år er mistænkt for selvsamme, jf. UKL § 2, stk. 2. Dette taler for, at bestemmelserne alene er tilsigtet en specifik gruppe. I UKL § 2 henvises dog til henholdsvis ”[...] straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven”.³⁴⁰ Disse udgør generelle love og vil være tilsigtet alle personer.³⁴¹ Idet lovens anvendelsesområde alene retter sig mod en bestemt gruppe, jf. UKL § 2, herunder børn, der er idømt en fængselsstraf eller mistænkt for personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet,³⁴² vurderes det, at bestemmelserne i UKL alene er rettet mod en specifik gruppe af personer.

Det er ydermere relevant at vurdere, om bestemmelserne har et straffende og afskrækkende formål for at undgå gentagende overtrædelser.³⁴³ UKN kan pålægge barnet en straksreaktion, jf. UKL § 12 samt fastsætte et forbedringsforløb, jf. UKL § 13. I den forbindelse skal det vurderes, om disse foranstaltninger har et straffende og afskrækkende formål. Formålet med UKL er at forebygge ungdomskriminalitet, jf. UKL § 1, og dermed har loven ikke et strafferetligt sigte.³⁴⁴ For at pålægge barnet en straksreaktion i medfør af UKL § 12 skal der være oplysninger til stede om, at barnet har adfærdsproblemer eller at barnet udviser en negativ adfærd, som medfører risiko for fare for barnets udvikling, herunder blandt andet oplysninger om kriminalitet af en vis grovhed eller omfang, ulovligt skolefravær eller hvis barnet nægter at samarbejde til løsning af barnets problemer.³⁴⁵ En straksreaktion

³³⁷ Grande Stevens and Others v. Italy 04/03/14 § 96 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 531 til 532.

³³⁸ Demicoli v. Malta 27/08/91 § 33 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side. 532.

³³⁹ Bendenoun v. France 24/02/94 §§ 46 til 47 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 537.

³⁴⁰ UKL § 2, stk. 1, nr. 2 og § 2, stk. 2, nr. 2.

³⁴¹ Bendenoun v. France 24/02/94 §§ 46 til 47 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 537.

³⁴² UKL § 2, stk. 1 og 2.

³⁴³ Bendenoun v. France 24/02/94 §§ 46 til 47 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 537.

³⁴⁴ Lovforslag nr. L 84; side 28.

³⁴⁵ Ibid.; side 64.

har en opdragende og genoprettende karakter.³⁴⁶ På den baggrund er der ikke indikation for, at en straksreaktion har et straffende og afskrækkende formål. En anden foranstaltningsmulighed, som UKN har kompetence til at fastsætte, er et forbedringsforløb i medfør af UKL § 13, der skal sikre, at barnets bringes ud af den kriminelle løbebane og tilbage i positiv udvikling og at forbedringsforløbet vurderes af væsentlig betydning for barnets behov for særlig støtte.³⁴⁷ Der er ligeledes ikke indikation for, at et forbedringsforløb har et straffende og afskrækkende formål, da begge foranstaltninger omhandler at støtte barnet i en kriminalitetsfri tilværelse,³⁴⁸ hvilket er i overensstemmelse med formålsbestemmelsen i UKL § 1.

Det skal ligeledes vurderes, om bestemmelserne sigter mod beskyttelse af almene interesser.³⁴⁹ Som nævnt findes bestemmelserne om personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet i ”[...] straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven”.³⁵⁰ Disse love anses for at beskytte samfundets almene interesser.³⁵¹ Som det fremgår, pålægges barnet foranstaltninger af UKN for at støtte barnet ved risiko for, at barnets udvikling er i fare eller hvis barnet har særligt behov for støtte.³⁵² Dette indikerer, at foranstaltninger pålægges og fastsættes i barnets interesse og for barnets bedste³⁵³ og dermed ikke i samfundets almene interesser. Det kan på den baggrund være svært at vurdere, om hvorvidt bestemmelserne sigter mod beskyttelse af samfundets almene interesser eller ikke. Dog er der størst indikation for, at UKN’s foranstaltningsmuligheder ikke sigter mod beskyttelse af samfundets almene interesser.

Det skal vurderes, om der sker straf som følge af konstateret skyld.³⁵⁴ Det er ikke UKN’s opgave at tage stilling til skyldsspørgsmålet,³⁵⁵ men derimod at fastsætte foranstaltninger der bidrager til, at barnet bringes tilbage i trivsel og ud af sin kriminelle løbebane.³⁵⁶ UKL finder tillige anvendelse, uanfægtet om barnet er mistænkt for en lovovertrædelse omfattet af UKL § 2, stk. 2 eller idømt en

³⁴⁶ Lovforslag nr. L 84; side 64.

³⁴⁷ Ibid.; side 65.

³⁴⁸ Ibid.; side 12.

³⁴⁹ *Produkcija Plus Storitveno podjetje d.o.o. v. Slovenia* 23/10/18 § 42 og Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights; European Court of Human Rights; updated on 30 April 2020; side 10.

³⁵⁰ UKL § 2.

³⁵¹ *Grande Stevens and Others v. Italy* 04/03/14 § 96 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 532.

³⁵² Lovforslag nr. L 84; side 2.

³⁵³ UKL § 1.

³⁵⁴ *Benham v. the United Kingdom* 10/06/96 § 56 og *Grande Stevens and Others v. Italy* 04/03/14 § 96 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 534.

³⁵⁵ Lovforslag nr. L 84; side 34.

³⁵⁶ Ibid.

fængselsstraf for en lovovertrædelse omfattet af UKL § 2, stk. 1. Der sker derfor ikke straf som følge af konstateret skyld.

På baggrund af ovenstående er der en overvægt af momenter, der taler imod, at UKN pålægger straf, men da den retlige klassificering fortsat taler for, at UKN pålægger straf, vurderes karakteren og intensiteten af sanktionen i medfør af Engel-dommen fortsat.

6.2.3. KARAKTER OG INTENSITET AF SANKTION

Når karakteren og intensiteten af sanktionen skal vurderes, er det den maksimale potentielle straf, som fremgår af pågældende lov, som skal indgå i vurderingen.³⁵⁷ Det følger af UKL § 14, at UKN kan træffe afgørelse om, at barnet som led i et forbedringsforløb skal anbringes uden for hjemmet.³⁵⁸ UKN kan i medfør af UKL § 17, stk. 1 anbringe et barn i alderen 12 til 17 år på en særlig sikret afdeling, hvis en sikret døgninstitution ikke vurderes at være tilstrækkeligt, idet barnet tidligere har været voldelig eller psykisk afvigende ved ophold på en sikret afdeling eller døgninstitution, således at det vil være uforsvarligt, at barnet fortsat skal være anbragt i en sikret afdeling eller døgninstitution.³⁵⁹

Det er imidlertid vigtigt at bemærke, at UKL §§ 14 til 17 indeholder forskellige anbringelsesmuligheder, herunder anbringelse på et anbringelsessted, anbringelse på delvist lukket døgninstitution eller delvist lukket afdeling af et barn i alderen 12 til 17 år, anbringelse på sikret døgninstitution af et barn i alderen 12 til 17 år og slutteligt anbringelse på særligt sikret afdeling af et barn i alderen 12 til 17 år.³⁶⁰ Såfremt UKN træffer afgørelse om, at barnet skal anbringes, vil det ske ud fra, hvad der tjener til barnets bedste, da formålet er at hjælpe barnet tilbage i travsel.³⁶¹ Af reformen om indsatsen mod ungdomskriminalitet, der fremgår af den politiske aftale af 29. juni 2018, fremgår det, at der indføres pligt til at fastsætte husordner på sikrede døgninstitutioner og delvis lukke døgninstitutioner, samt at der i den forbindelse indføres mulighed for at anvende fysisk magt overfor barnet for, at "[...] bringe overtrædelser af husordenen til ophør".³⁶²

For at vurdere karakteren og intensiteten af sanktionen anvendes Blokhin-dommen, hvori det fastslås, at en sanktion kan have strafelementer på trods af, at det efter national ret ikke udgør en straf. Der

³⁵⁷ Campbell and Fell v. the United Kingdom 28/06/84 § 72 og Demicoli v. Malta 27/08/91 § 34 og Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights; European Court of Human Rights; updated on 30 April 2020; side 10.

³⁵⁸ UKL § 14.

³⁵⁹ Ibid. § 17, stk. 1.

³⁶⁰ Ibid. §§ 14 til 17.

³⁶¹ Lovforslag nr. L 84; side 38 og 39.

³⁶² Ibid.; side 39.

kan i den forbindelse drages paralleller til afgørelser afsagt af UKN vedrørende anbringelser.³⁶³ I Blokhin-dommen fastslog EMD, at anbringelsen på en tilbageholdelsesfacilitet for unge lovovertrædere udgør en krænkelse af EMRK art. 6, fordi anbringelsen ikke tjener et uddannelsesmæssigt formål samt den skulle tjene som afskrækkelse og straf for barnet.³⁶⁴ EMD lægger vægt på, at børnene var under konstant overvågning og underlagt et strengt disciplinært regime.³⁶⁵ Dette kan sidestilles med UKN's afgørelser om anbringelse på institutioner, hvor der i forbindelse med den politiske aftale af 29. juni 2018 tillige er uddelt kompetence til magtanvendelse i et videre omfang end tidligere.³⁶⁶ For så vidt angår karakteren og intensiteten af sanktionen, er der indikation for, at UKN pålægger straf.

6.3. DELKONKLUSION – ER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS AFGØRELSE STRAFFESAGER?

På baggrund af den retlige klassificering samt karakteren og intensiteten af sanktionen, lægges det til grund i medfør af Engel-dommen, at UKN pålægger straf. Det bemærkes i den forbindelse, at karakteren og intensiteten afhænger af den maksimale potentielle straf, som et barn kan pålægges,³⁶⁷ hvilket er anbringelse efter UKL §§ 14 til 17. Alene ved en straksreaktion eller et forbedringsforløb uden anbringelse uden for hjemmet, vil dette i sig selv ikke være at betragte som en straffesag, såfremt dette ville udgøre den maksimale potentielle straf, men da UKN har kompetence til at træffe afgørelse om anbringelse uden for hjemmet af barnet, udgør det den maksimale potentielle straf og er dermed den sanktionsmulighed, som bliver loddet i vægtskålen, der medfører, at UKN pålægger straf. Da det er fastslået, at der er en overvægt af momenter, som taler for, at UKN pålægger straf, er det relevant at vurdere, om UKN udgør en domstol, da der i medfør af EMRK art. 6, stk. 1 er krav om, at en domstol træffer en sådan strafferetlig afgørelse. Ligeledes er det relevant at vurdere, om retssikkerhedsgarantierne hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1 til 3 er opfyldt.

³⁶³ UKL §§ 14 til 17.

³⁶⁴ Lovforslag nr. L 84; side 51 og 52.

³⁶⁵ Ibid.

³⁶⁶ Ibid.; side 76.

³⁶⁷ Campbell and Fell v. the United Kingdom 28/06/84 § 72 og Demicoli v. Malta 27/08/91 § 34 og Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights; European Court of Human Rights; updated on 30 April 2020; side 10.

7. OPFYLDER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET DOMSTOLSKRAVET?

Da UKN pålægger straf i medfør af EMRK art. 6, skal det vurderes, om UKN opfylder domstolskravet i EMRK art. 6, stk. 1 og de processuelle krav til en retfærdig rettergang hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1 til 3.

Da det lægges til grund, at UKN pålægger straf, skal det vurderes, om UKN udgør en domstol i konventionens forstand, da det i EMRK art. 6, stk. 1 er hjemlet, at strafferetlige afgørelser skal træffes af en domstol.³⁶⁸ En domstol i konventionens forstand omfatter ikke kun domstole, der er kategoriseret som værende domstole efter national ret.³⁶⁹ I Danmark findes flere byretter, to landsretter, Højesteret, Sø- og Handelsretten samt øvrige retter, råd og nævn.³⁷⁰ UKN fremgår ikke som domstol begrebsmæssigt i dansk ret,³⁷¹ hvorfor det er relevant at vurdere, om UKN udgør en domstol i konventionens forstand.

EMD fastslår i dommen *Rolf Gustafson v. Sweden* (herefter »Rolf-dommen«)³⁷² hvornår, der er tale om en domstol i konventionens forstand, da visse materielle og processuelle retssikkerhedsgarantier da skal være opfyldt.³⁷³ Kravene for hvornår der er tale om en domstol i konventionens forstand, er, 1) at tvisterne skal angå et nærmere afgrænset retsområde samt 2) at afgørelserne skal være bindende.³⁷⁴ EMD fastslår ydermere, at et nævn kan udgøre en domstol i konventionens forstand, selvom nævnet ikke udgør en domstol efter national ret, såfremt kriterierne i EMRK art. 6, stk. 1 er opfyldt.³⁷⁵ Det anses for tilstrækkeligt for at opfylde domstolskravet i EMRK art. 6, stk. 1, hvis afgørelser truffet af administrative myndigheder, kan indbringes for en domstol, der har fuld kompetence eller jurisdiktion.³⁷⁶ Indledningsvist vurderes det, om UKN udgør en domstol og i afkræftende fald, om der da

³⁶⁸ EMRK art. 6, stk. 1

³⁶⁹ Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights; European Court of Human Rights; updated on 30 April 2020; side 17 og 18.

³⁷⁰ Straffeprocessen; Kistrup, Michael og Lund Poulsen, Jakob og Rørdam, Thomas og Røn, Jens; side 40.

³⁷¹ Ibid.

³⁷² *Rolf Gustafson v. Sweden* 01/07/97.

³⁷³ *Rolf Gustafson v. Sweden* 01/07/97 § 45 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 548.

³⁷⁴ Ibid.

³⁷⁵ *Campbell and Fell v. the United Kingdom* 28/06/84 § 74 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 547.

³⁷⁶ *Albert and Le Compte v. Belgium* 10/02/83 § 29 og *Öztürk v. Germany* 21/02/84 § 56 og *Bendenoun v. France* 24/02/94 § 46 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 551.

foreligger klageadgang, således afgørelserne kan påklages til en domstol, der opfylder kravene i EMRK art. 6, stk. 1 om fuld kompetence eller jurisdiktion.³⁷⁷

7.1. NÆRMERE AFGRÆNSET OMRÅDE

Det fremgår af Rolf-dommen, at sagerne skal omhandle et nærmere afgrænset område,³⁷⁸ men af dommen fremgår ikke yderligere om, hvad der udgør et nærmere afgrænset område. I dommen fastslår EMD, at sager vedrørende kompensation for kriminalitet begået af ukendte gerningspersoner eller gerningspersoner uden tilstrækkelige midler til at betale kompensation, udgør et nærmere afgrænset område.³⁷⁹ Af UKL § 2 fremgår det, at der foreligger et alders- og opholdskrav samt et kriminalitetskrav, som skal være opfyldt for, at UKL finder anvendelse, jf. UKL § 2. Dermed fremgår det af UKL § 2 hvilke bestemmelser, der skal være overtrådt, for at UKL finder anvendelse. Det vurderes på den baggrund sammenholdt med Rolf-dommen, at dette anses at udgøre et nærmere afgrænset område. Det skal dernæst vurderes, om der er tale om bindende afgørelser.³⁸⁰

7.2. BINDENDE AFGØRELSE

Det fremgår af Rolf-dommen, at organet skal have kompetence til at træffe bindende afgørelser, herunder ved at sagens retlige og faktiske spørgsmål behandles og afgøres bindende.³⁸¹ Der skal dermed foreligge en judiciel funktion.³⁸² EMD fastslår, at såfremt afgørelser ikke er bindende, kan pågældende organ ikke udgøre en domstol.³⁸³ Der er dermed krav om, at afgørelsen skal være bindende for sagernes parter, hvilket skyldes, at domstolsbegrebet er forbundet med beslutningskompetencen ved

³⁷⁷ Albert and Le Compte v. Belgium 10/02/83 § 29 og Öztürk v. Germany 21/02/84 § 56 og Bendenoun v. France 24/02/94 § 46 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 551.

³⁷⁸ Rolf Gustafson v. Sweden 01/07/97 § 45 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 548.

³⁷⁹ Rolf Gustafson v. Sweden 01/07/97 § 45.

³⁸⁰ Rolf Gustafson v. Sweden 01/07/97 § 45 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 548.

³⁸¹ Rolf Gustafson v. Sweden 01/07/97 § 46 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 548.

³⁸² Sramek v. Austria 22/10/84 § 36 og Belilos v. Switzerland 29/04/88 § 64 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 548.

³⁸³ Benthem v. the Netherlands 23/10/85 § 40 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 548.

organer.³⁸⁴ Beslutningskompetencen er kompetencen til at træffe bindende afgørelser på baggrund af bestemmelser og ud fra en foreskreven måde.³⁸⁵

Af UKL § 47 fremgår det, at Ungekriminalforsorgen har til opgave at føre tilsyn med, at barnet efterlever UKN's afgørelser.³⁸⁶ I UKL § 47 foreligger en forpligtigelse for barnet til at efterleve UKN's afgørelser, hvorfor afgørelsen altså er bindende for barnet.³⁸⁷ Såfremt barnet ikke efterlever afgørelsen, har UKN kompetence til at iværksætte ændrede eller skærpede foranstaltninger over for barnet, jf. UKL § 50, stk. 2. UKN's afgørelser er tillige bindende over for barnets handlekommune, der skal sikre, at de nødvendige indsatser iværksættes, således barnet ikke begår ny kriminalitet, men derimod kommer ud af den kriminelle løbebane.³⁸⁸ UKN's afgørelser er dermed bindende for kommunerne, som er forpligtet til at gennemføre og iværksætte indsatserne, der er truffet afgørelse om i UKN.³⁸⁹ Kravet om bindende afgørelser anses dermed for opfyldt, da afgørelserne afsagt af UKN er bindende for sagens parter, herunder barnet og kommunerne.

Vedrørende om UKN har judiciel funktion, følger det af UKL § 2, at alders- og opholdskravet samt kriminalitetskravet skal være opfyldt for, at en sag falder inden for UKL's anvendelsesområde³⁹⁰ og dermed for, om UKN har kompetence til at træffe afgørelse i sagen. Såfremt kravene i UKL § 2 ikke er opfyldt, kan UKN afvise sagen, jf. UKL § 42, stk. 1. Af UKL §§ 25 til 44 om behandling af sager i UKN samt afvikling af nævnsmøder følger en række processuelle krav til UKN's behandling og afvikling. Ligeledes reguleres barnets ret til en bisidder og advokatbistand i UKL §§ 45 til 46. Dermed træffer UKN afgørelse på baggrund af bestemmelser og ud fra en foreskreven procedure. Kravene til den judicielle funktion anses derfor for opfyldt.

Da der er tale om bindende afgørelser inden for et nærmere afgrænset område, hvor UKN ses at have judiciel funktion, lægges det til grund, at UKN udgør en domstol i konventionens forstand. Som det fremgår af ovenstående, kan organer, der efter national ret ikke udgør en domstol, være en domstol i konventionens forstand, såfremt afgørelsen fra organet kan indbringes for en domstol, der har fuld kompetence eller jurisdiktion.³⁹¹ Da det er uvist, hvordan EMD vil dømme i en sag vedrørende UKN

³⁸⁴ Benthem v. the Netherlands 23/10/85 § 40 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 548.

³⁸⁵ Sramek v. Austria 22/10/84 § 36 og Belilos v. Switzerland 29/04/88 § 64 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 548.

³⁸⁶ UKL § 47.

³⁸⁷ Ibid.

³⁸⁸ Lovforslag nr. L 84; side 12.

³⁸⁹ Ibid.

³⁹⁰ UKL § 2.

³⁹¹ Albert and Le Compte v. Belgium 10/02/83 § 29 og Öztürk v. Germany 21/02/84 § 56 og Bendenoun v. France 24/02/94 § 46 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 551.

som domstol, behandles det ydermere, om UKN kan opfylde domstolskravet på anden vis, herunder om afgørelserne kan indbringes for en domstol, som har denne fulde kompetence eller jurisdiktion. Der tages derfor udgangspunkt i klageadgangen for UKN's afgørelser.

7.3. KLAGEADGANG

Af UKL §§ 55 til 57 følger bestemmelserne om klageadgang.³⁹² Udgangspunktet er, at UKN's afgørelser ikke kan indbringes for en anden administrativ myndighed, jf. UKL § 55, stk. 1. Dog kan UKN's afgørelser vedrørende anbringelse, tilbageholdelse, samvær og kontakt, opretholdelse af anbringelse uden samtykke, ændring af anbringelsessted og gennemførelse af ungefaglig undersøgelse påklages til Ankestyrelsen, jf. UKL § 55, stk. 2. Der er dermed tale om afgørelser, hvoraf udfaldet er af *"[...] meget indgribende karakter"*.³⁹³ Dette skal ske inden fire uger efter, at *"[...] klageren har fået meddelelse om afgørelsen"*,³⁹⁴ hvilket følger af UKL § 55, stk. 2. De klageberettigede er forældremyndighedsindehaveren og barnet, såfremt barnet er fyldt 12 år og er dermed den personkreds, som kan påklage afgørelserne oplistet i UKL § 55, stk. 2, jf. UKL § 55, stk. 3. Dette medfører, at børn under 12 år ikke er klageberettiget.³⁹⁵ Formålet med barnets lov er at tilbyde hjælp og støtte med formål om at forebygge sociale problemer, jf. barnets lov § 1, stk. 1, nr. 1. Det følger af barnets lov § 144, at kommunalbestyrelsens afgørelser, der er truffet efter bestemmelserne i barnets lov, kan indbringes for Ankestyrelsen, medmindre andet er fastsat i de enkelte bestemmelser eller i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.³⁹⁶ Formålet ved barnets lov og UKL er dermed forebyggelse, men der sker en væsentlig indskrænkning i klageadgangen ved afgørelser truffet efter UKL i forhold til afgørelser truffet efter barnets lov.³⁹⁷ Dette skyldes ifølge lovgiver, at da UKN's afgørelser er truffet af et uafhængigt nævn, er der ikke behov for klageadgang i lige så bredt omfang, som ved afgørelser truffet efter serviceloven, hvor en stor del af bestemmelserne er videreført i barnets lov.³⁹⁸ På baggrund af videreførelsen lægges det til grund, at samme hensyn gør sig gældende vedrørende barnets lov.

³⁹² UKL §§ 55 til 57.

³⁹³ Lovforslag nr. L 84; side 114.

³⁹⁴ UKL § 55, stk. 2.

³⁹⁵ Ibid. § 55, stk. 3.

³⁹⁶ Barnets lov § 144.

³⁹⁷ UKL § 1 og barnets lov § 144.

³⁹⁸ Lovforslag nr. L 84; side 114.

Da udvalgte afgørelser kan påklages til Ankestyrelsen, jf. UKL § 55, stk. 2, skal det da vurderes, om påklagemuligheden til Ankestyrelsen er at betragte som værende en adgang til domstolsprøvelse ved en domstol med fuld kompetence eller jurisdiktion. Det følger af UKL § 56, stk. 1, at Ankestyrelsens afgørelser i sager omfattet af UKL § 55, stk. 2 kan ”[...] kræves forelagt for retten”.³⁹⁹ Der er i disse sager krav om, at klageadgangen til Ankestyrelsen er udnyttet, forinden domstolsprøvelse kan påberåbes.⁴⁰⁰ Alene på baggrund af, at der er hjemlet adgang til domstolsprøvelse i sager omfattet af UKL § 55, stk. 2, opfyldes kravet om, at sagerne skal kunne indbringes for en domstol, der har fuld kompetence eller jurisdiktion ved disse sagstyper.

Afgørelser vedrørende sager, der ikke er omfattet af UKL § 55, stk. 2, er der adgang til domstolsprøvelse af UKN's afgørelser med hjemmel i grundlovens § 63, stk. 1, 1.pkt.⁴⁰¹ og disse vil være undergivet reglerne, som følger for domstolsprøvelse af forvaltningsretlige afgørelser.⁴⁰² Domstolsprøvelse efter grundlovens § 63, stk. 1, nr. 1 er en prøvelse af, om sagsbehandlingsreglerne er iagttaget og dermed prøves forvaltningens skønsudøvelse ikke,⁴⁰³ hvorfor domstolene alene kan underkende en afgørelse, hvis forvaltningen har handlet ulovligt.⁴⁰⁴ Dette medfører derfor, at der alene sker en legalitetsprøvelse og ikke en fuld prøvelse af sagen.⁴⁰⁵

Ved klageadgang, hvor der alene foretages en legalitetskontrol og dermed ikke en fuld prøvelse af en sags faktiske omstændigheder, ses dette at være en utilstrækkelig prøvelse, da en prøvelse skal omfatte sagens faktiske omstændigheder.⁴⁰⁶ UKN's afgørelser, såfremt sagen ikke er omfattet af UKL § 55, stk. 2, er underlagt forvaltningsmæssig domstolsprøvelse i medfør af grundlovens § 63, stk. 1, nr. 1, hvor afgørelsen alene kan underkendes, hvis den er truffet på et ulovligt grundlag.⁴⁰⁷ Dermed sker der ikke en fuld prøvelse af sagen, hvilket er utilstrækkeligt, da denne adgang til domstolsprøvelse anses for uforenelig med kravene i EMRK art. 6, stk. 1.⁴⁰⁸

³⁹⁹ UKL § 56, stk. 1.

⁴⁰⁰ Lovforslag nr. L 84; side 40.

⁴⁰¹ Socialret – Børn og unge; Schultz, Trine og Hartoft, Hanne og Klausen, John og Mørk, Anne; 3. udgave; 2024; side 392.

⁴⁰² Lovforslag nr. L 84; side 39.

⁴⁰³ Almindelig Forvaltningsret; Bønsing, Sten; 5. udgave; 2023; side 488.

⁴⁰⁴ Ibid.; side 490.

⁴⁰⁵ Ibid.

⁴⁰⁶ Veeber v. Estonia (nr. 1) 07/11/02 § 71 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 553 til 554.

⁴⁰⁷ Almindelig Forvaltningsret; Bønsing, Sten; 5. udgave; 2023; side 490.

⁴⁰⁸ Veeber v. Estonia (nr. 1) 07/11/02 § 71 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 553 til 554.

7.4. DELKONKLUSION – OPFYLDER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET DOMSTOLSKRAVET?

UKN træffer bindende afgørelser inden for et nærmere afgrænset område, hvorfor der er en overvægt af momenter, der taler for, at UKN er en domstol i konventionens forstand, jf. EMRK art. 6, stk. 1. Såfremt EMD vurderer, at UKN ikke udgør en domstol i konventionens forstand, vil EMRK art. 6, stk. 1 stadig være opfyldt for så vidt angår afgørelser, der falder inden for UKL § 55, stk. 2 grundet adgangen til domstolsprøvelse ved en domstol med fuld kompetence eller jurisdiktion. For så vidt angår afgørelser, som falder uden for UKL § 55, stk. 2, vurderes det, at en domstolsprøvelse hjemlet i grundlovens § 63, stk. 1, 1.pkt ikke anses forenelig med kravene i EMRK art. 6, stk. 1, da der alene sker legalitetskontrol. Da det vurderes, at UKN i udgangspunktet udgør en domstol, er det væsentlig at behandle, hvilke krav der foreligger til en domstol, herunder at domstolen skal være uafhængig, upartisk og oprettet ved lov, jf. EMRK art. 6, stk. 1.

8. OPFYLDER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS PROCES DE PROCESSUELLE KRAV?

Da der er en overvægt af momenter, som taler for, at UKN's afgørelser udgør straffesager i konventionens forstand samt at UKN udgør en domstol, skal det vurderes, om UKN's proces opfylder de processuelle krav hjemlet i EMRK art. 6, herunder om UKN udgør et uafhængigt og upartisk nævn oprettet ved lov jf. EMRK art. 6, stk. 1 samt om de generelle og specifikke rettigheder EMRK art. 6, stk. 1 til 3 er opfyldt.⁴⁰⁹ I udgangspunktet kan rettighederne i EMRK art. 6 i hvert fald påklages, når der sker sigtelse, men idet barnet i alderen 10 til 14 år ikke sigtes, kan rettighederne påklages fra det tidspunkt, hvor barnet bliver bekendt med eller i øvrigt påvirket af efterforskningen.⁴¹⁰

8.1. UDGØR UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET ET UAFHÆNGIGT OG UPARTISK NÆVN?

I dansk ret regulerer straffeprocessen de muligheder, der er for at gennemtvinge strafferetlige bestemmelser, hvorfor der er en nær tilknytning mellem straffeproses og strafferetlige bestemmelser.⁴¹¹ De straffeprocessuelle bestemmelser fremgår af retsplejeloven⁴¹² og er udformet til at varetage to hensyn, herunder hensynet til at opklare lovovertrædelser samt hensynet til at beskytte det enkelte individ mod statsmagten og dermed beskytte borgeren mod unødvendige indgreb.⁴¹³ Dermed regulerer strafferetsplejen de retssikkerhedsgarantier, som er afgørende for et demokratisk og moderne retssamfund.⁴¹⁴ Når det skal vurderes, om Danmark opfylder sine forpligtigelser i forhold til EMRK art. 6, vurderes dette på grundlag af de straffeprocessuelle bestemmelser og det er dermed retssikkerhedsgarantierne hjemlet i straffeprocessen, der skal sikre, at borgeren ikke udsættes for statsmagtens unødvendige indgreb samt at borgeren sikres en retfærdig rettergang.⁴¹⁵ Dette gør sig ligeledes gældende vedrørende retssikkerhedsgarantierne i EMRK, da Danmark har inkorporeret EMRK i dansk ret.⁴¹⁶

⁴⁰⁹ EMRK art. 6, stk. 1 til 3.

⁴¹⁰ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention Artikel 1-9 Med kommentarer af; bind 1-2; Christoffersen, Jonas og Vedel Kessing, Peter og Khalaf, Bassah og Kjær, Morten og Holst Matthiesen, Gert og Næsborg-Andersen, Ayo og Fuglsang Sørensen, Henning og Waage, Frederik; 4. udgave; 2024; side 574.

⁴¹¹ Straffeprocessen; Kistrup, Michael og Lund Poulsen, Jakob og Rørdam, Thomas og Røn, Jens; side 25.

⁴¹² Straffeproses – grundtræk af dansk strafferetspleje; Vestergaard, Jørn; 2. udgave; 2018; side 14.

⁴¹³ Straffeprocessen; Kistrup, Michael og Lund Poulsen, Jakob og Rørdam, Thomas og Røn, Jens; side 25.

⁴¹⁴ Ibid.

⁴¹⁵ Ibid.; side 26.

⁴¹⁶ Ibid.; side 36.

Dette medfører derfor, at når der er tale om en straffesag, skal retssikkerhedsgarantierne opfyldes.⁴¹⁷ Da UKN's proces udgør en straffesag, er det da væsentligt at vurdere, om retssikkerhedsgarantierne i EMRK art. 6, stk. 1 til 3 er opfyldt.

UKN udgør i udgangspunktet en domstol, da der er tale om bindende afgørelser inden for et nærmere afgrænset område, jf. EMRK art. 6, stk. 1. Dermed skal øvrige krav behandles, da det følger af EMRK art. 6, stk. 1, at en domstol skal være uafhængig, upartisk og oprettet ved lov.⁴¹⁸ Retten til en retfærdig rettergang i medfør EMRK art. 6 er tæt knyttet til, at beslutningen skal træffes af en uafhængig og upartisk domstol, der er oprettet ved lov, jf. EMRK art. 6, stk. 1.⁴¹⁹ Det er personerne, der besidder beslutningskompetencen, herunder træffer pågældende afgørelser, som skal opfylde kravene hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1.⁴²⁰ Kravene gælder både for professionelle dommere, lægdommere og nævninge⁴²¹ samt dommere, der ikke er udnævnte dommere, eksempelvis fuldmægtige, sekretærer og andre, som medvirker til behandlingen og afgørelsen af en retssag.⁴²² Det skal vurderes, om UKN som domstol opfylder disse krav hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1. At en domstol både skal være uafhængig og upartisk er tæt knyttet, hvorfor det i praksis kan være vanskeligt at sondre mellem disse krav, hvilket ofte medfører, at EMD behandler kravet om uafhængighed og upartiskhed sammen.⁴²³ På trods af at EMD som oftest behandler kravene sammen, søges de adskilt i denne analyse.

8.1.1. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET SOM UAFHÆNGIGT NÆVN

Uafhængighed betyder, at domstolene skal være adskilt fra den udøvende og lovgivende magt og at der dermed skal foreligge magtadskillelse.⁴²⁴ Ydermere skal domstolene tillige være uafhængig over for sagens parter.⁴²⁵ EMD fastslår i dommen *Findlay v. the United Kingdom* (herefter »Findlay-dommen«),⁴²⁶ hvilke momenter der skal pålægges vægt i vurderingen af, om en domstol er uafhængig. Til vurdering af om en domstol udgør et uafhængigt organ, skal det blandt andet vurderes, hvorledes

⁴¹⁷ EMRK art. 6, stk. 1 sammenholdt med Straffeprocessen; Kistrup, Michael og Lund Poulsen, Jakob og Rørdam, Thomas og Røn, Jens; side 26.

⁴¹⁸ EMRK art. 6, stk. 1.

⁴¹⁹ Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights; European Court of Human Rights; updated on 30 April 2020; side 19.

⁴²⁰ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 605.

⁴²¹ *Holm v. Sweden* 25/11/93 § 30 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 605.

⁴²² *Bellizzi v. Malta* 21/06/11 §§ 57 til 62 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 605.

⁴²³ *Incal v. Turkey* 09/06/98 § 65 og *Pullar v. the United Kingdom* 10/06/96 § 29 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 605.

⁴²⁴ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 622.

⁴²⁵ *Ibid.*

⁴²⁶ *Findlay v. the United Kingdom* 25/02/97 § 73 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 622.

rettens medlemmer udpeges, funktionsperioden, beskyttelse mod pres eller påvirkning fra udefrakommende samt domstolens fremtræden som uafhængigt organ.⁴²⁷ Ydermere indgår det i vurderingen, om medlemmer af domstolen er beskyttet ansættelsesretligt og er beskyttet mod afskedigelse.⁴²⁸

Det følger af grundlovens § 3, at den lovgivende magt tilkommer kongen og Folketinget, den udøvende magt tilkommer kongen samt at den dømmende magt tilkommer domstolene.⁴²⁹ I nugældende tid tilkommer magten ikke kongen, men derimod regeringen.⁴³⁰ UKN's medlemmer beskikkes på forskellig vis, herunder hvor dommere indstilles af Domstolsstyrelsen og beskikkes derefter af UKN's formand, mens UKN's øvrige medlemmer beskikkes efter indstilling fra Rigspolitiet og Kommunernes Landsforening og derefter beskikkes af UKN's formand, jf. UKL § 4, stk. 1. UKN's formand har alene mulighed for at udvælge medlemmer ud fra de allerede indstillede personer og kan dermed ikke vælge frit blandt andre end de indstillede personer, jf. UKL § 4, stk. 1. Justitsministeriet er et ministerium under regeringen⁴³¹ og varetager opgaver inden for Danmarks justitsvæsen, hvorfor Justitsministeriet er ansvarlig for politiet, da dette ligger inden for Justitsministeriets ansvarsområde.⁴³² Dette medfører, at politiet hidrører under den udøvende magt. Dermed indstiller den udøvende magt et nævnsmedlem til UKN som domstol og det er derfor ikke den dømmende magt, i dette tilfælde UKN, der udpeger medlemmet, da medlemmer alene kan udvælges på baggrund af indstillingerne fra Rigspolitiet, jf. UKL § 4, stk. 1. Dette medfører i udgangspunktet, at der sker en sammenblanding mellem den udøvende og dømmende magt, hvilket strider imod princippet om magtadskillelse i medfør af grundlovens § 3. At en dommer udnævnes af den udøvende magt, udgør ikke en krænkelse, såfremt den pågældende dommer ikke er underlagt instruktionsbeføjelse, når deres dommerhverv udøves⁴³³ på trods af, at princippet om magtadskillelse tillægges stor og stigende betydning.⁴³⁴ UKN's medlemmer skal være uafhængige, jf. UKL § 3, stk. 1. Dermed anses det ikke for at udgøre en krænkelse af EMRK art. 6, stk. 1, at det er den udøvende magt, Rigspolitiet, der udover Domstolsstyrelsen og Kommunernes Landsforening, indstiller medlemmer til UKN.

⁴²⁷ Findlay v. the United Kingdom 25/02/97 § 73 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 622.

⁴²⁸ Henryk Urban and Ryszard Urban v. Poland 30/11/10 § 45 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 623.

⁴²⁹ Grundlovens § 3.

⁴³⁰ <https://www.ft.dk/da/dokumenter/bestil-publikationer/publikationer/mingrundlov/min-grundlov/kapitel-1/paragraf-3>

⁴³¹ <https://www.ft.dk/da/medlemmer/regeringen>

⁴³² <https://www.justitsministeriet.dk/ministeriet/>

⁴³³ Sramek v. Austria 22/10/84 § 38 og Belilos v. Switzerland 29/04/88 §§ 66 til 67 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 623.

⁴³⁴ Xhoxhaj v. Albania 09/02/21 § 295 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 623.

Dommernes funktionsperiode indgår som moment, når det skal vurderes, om en domstol er uafhængig.⁴³⁵ EMD fastslår ikke en egentlig grænse for funktionsperioden, men en funktionsperiode på tre år er tilstrækkelig til, at dommerens funktionsperiode er i overensstemmelse med konventionens krav.⁴³⁶ En funktionsperiode på to år kan ligeledes være tilstrækkelig, såfremt domstolen er en midlertidig domstol.⁴³⁷ UKN's medlemmer beskikkes for en periode på fire år med mulighed for genbeskikkelse, jf. UKL § 4, stk. 2. For at medlemmerne kan genbeskikkes skal kravene for beskikkelse være opfyldt, jf. UKL § 4, stk. 2. I den forbindelse henvises der til medlemmets organisatoriske tilknytning til UKN, herunder hvis medlemmet ikke længere har den organisatoriske tilknytning, som danner grundlag for beskikkelsen eller hvis medlemmet anmoder om at blive afbeskikket.⁴³⁸ Der foreligger ydermere ikke en øvre tidsmæssig grænse for den tidsmæssige udstrækning af funktionsperioden, som et medlem af UKN maksimalt kan beskikkes og genbeskikkes for.⁴³⁹ Det er af hensyn til UKN's mulighed for, at "[...] opbygge og bevare en stærk faglighed på det kriminalitetsforebyggende område",⁴⁴⁰ at der ikke er fastsat en øvre grænse for beskikkelse og genbeskikkelse.⁴⁴¹ Det er UKN's formand, som træffer beslutning omkring, om et medlem skal genbeskikkes.⁴⁴² Hvis kravene for beskikkelse ikke er opfyldt, udtræder medlemmet af UKN automatisk, herunder hvis den organisatoriske tilknytning ikke længere er opfyldt.⁴⁴³ Der er derfor tale om en funktionsperiode, som er længere, end hvad EMD i praksis statuerer som tilstrækkelig.

Dommernes beskyttelse mod afskedigelse skal indgå i vurderingen af, om medlemmerne er uafhængige.⁴⁴⁴ Dette skyldes, at en dommer kan lade sig påvirke, såfremt der er risiko for, at dommeren ikke nyder en beskyttelse mod afskedigelse.⁴⁴⁵ Dog er der ikke et formelt krav om en sådan beskyttelse mod afskedigelse, hvis der ikke foreligger en reel trussel mod afskedigelse i praksis, som kan påvirke dommeren i udførslen af dommerhvervet.⁴⁴⁶ Der er alene mulighed for at afskedige

⁴³⁵ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 624.

⁴³⁶ Sramek v. Austria 22/10/84 § 38 og Campbell and Fell v. the United Kingdom 28/06/84 § 80 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 624.

⁴³⁷ Maktouf and Damjanovic v. Bosnia-Herzegovina 18/07/13 § 51 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 624.

⁴³⁸ Lovforslag nr. L 84; side 27

⁴³⁹ Ibid.; side 60.

⁴⁴⁰ Ibid.

⁴⁴¹ Ibid.

⁴⁴² Ibid.

⁴⁴³ Ibid.

⁴⁴⁴ Henryk Urban and Ryszard Urban v. Poland 30/11/10 § 45 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 623.

⁴⁴⁵ Henryk Urban and Ryszard Urban v. Poland 30/11/10 § 49 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 624.

⁴⁴⁶ Campbell and Fell v. the United Kingdom 28/06/84 § 80 og Cooper v. the United Kingdom 16/12/03 § 118 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 624.

medlemmer af UKN, såfremt den organisatoriske tilknytning ikke er opfyldt eller hvis medlemmet selv ønsker afbeskikkelse.⁴⁴⁷ Dermed vurderes det, at dommernes beskyttelse mod pres og påvirkning fra udefrakommende forhold, ses at være i overensstemmelse med kravene i EMRK art. 6, stk. 1.

Domstolen skal ydermere fremtræde som et uafhængigt nævn for at være i overensstemmelse med EMRK art. 6, stk. 1.⁴⁴⁸ Dette gælder både udadtil og indadtil.⁴⁴⁹ Dette skyldes, at der skal være tillid til domstolene i et demokratisk samfund.⁴⁵⁰ En dommer må gerne varetage andre funktioner end dommerhvervet⁴⁵¹ og det beror på en konkret vurdering, om dommerens øvrige funktioner er i strid med uafhængighedskravet.⁴⁵² Et eksempel på andet hverv er politikere og embedsmænd, hvilket ikke strider imod uafhængighedskravet.⁴⁵³ UKN's medlemmer består af dommere, politiansatte og ansatte fra kommunen, jf. UKL § 4, stk. 1. For børn i alderen 10 til 14 år er det politiet, som henviser sagen til UKN, jf. UKL § 11. Dermed er det både politiet, der henviser sagen samt deltager i nævnsmødet som medlem, jf. UKL § 5, stk. 1. Flere interesseorganisationer, herunder Landsforeningen af Forsvarsadvokater påpeger, at UKN's sammensætning bryder med retssikkerhedsprincipperne og at det i praksis er utænkeligt, at det politiansatte medlem ikke følger politiets indstilling til UKN.⁴⁵⁴ Politiet har mulighed for at sikre barnets og forældremyndighedsindehavernes tilstedeværelse til nævnsmødet, jf. UKL § 38, stk. 4. Institut for Menneskerettigheder deler bekymringen vedrørende politiets tilstedeværelse i nævnet, da netop politiet er involveret i mange stadier i UKN's sagsbehandling og ligeledes med mange funktioner.⁴⁵⁵ Institut for Menneskerettigheder udviser i den forbindelse betænkelighed ved, om UKN er uafhængigt og upartisk.⁴⁵⁶ Justitsministeriet har i den forbindelse forholdt sig til politiets flere funktioner og fastslår, at politiets repræsentant ikke må have deltaget i den indledende efterforskning, som har dannet grundlag for henvisningen til UKN samt at politiets repræsentant ikke må være placeret i den enhed hvor medarbejderne, der henviser sagerne til UKN, er placeret.⁴⁵⁷

⁴⁴⁷ Lovforslag nr. L 84; side 27.

⁴⁴⁸ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 627.

⁴⁴⁹ Parlov-Tkalcic v. Croatia 22/12/09 § 86 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 627.

⁴⁵⁰ Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights; European Court of Human Rights; updated on 30 April 2020; side 21.

⁴⁵¹ Campbell and Fell v. the United Kingdom 28/06/84 § 81 og Sramek v. Austria 22/10/84 §§ 40 til 41 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 625.

⁴⁵² Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 625.

⁴⁵³ Campbell and Fell v. the United Kingdom 28/06/84 § 81 og Sramek v. Austria 22/10/84 §§ 40 til 41 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 625.

⁴⁵⁴ Høringssvar del 2; Landsforeningen af Forsvarsadvokater; side 52.

⁴⁵⁵ Høringssvar del 2; Institut for Menneskerettigheder; side 28.

⁴⁵⁶ Ibid.

⁴⁵⁷ Betænkning afgivet af Retsudvalget den 6. december 2018; side 1.

Justitsministeriet påpeger ligeledes, at medlemmerne af UKN er underlagt de almindelige forvaltningsretlige inhabilitetsregler i medfør af forvaltningslovens⁴⁵⁸ § 3.⁴⁵⁹ Der foreligger en overvægt af momenter, der taler for, at politiets rolle i UKN vil medføre, at der rejses tvivl, om UKN fremtræder som et uafhængigt nævn.

Forholdene vedrørende hvorledes rettens medlemmer udpeges, funktionsperioden, beskyttelse mod pres eller påvirkning fra udefrakommende giver ikke anledning til, at der sker en krænkelse af EMRK art. 6, stk. 1. Vedrørende domstolens fremtræden som uafhængigt organ må det lægges til grund, at der er en vis betænkelighed omkring politiets flere roller i UKN's sammensætning og nævnsbehandlingen samt, at der skal foretages en konkret vurdering af domstolens uafhængighed.⁴⁶⁰ Det er dermed ikke tilstrækkeligt, at det er foreskrevet i loven, at en domstol er uafhængig.⁴⁶¹ På den baggrund vægter den konkrete vurdering af UKN som uafhængigt og upartisk nævn tungere end, at det fremgår, at UKN's medlemmer skal være uafhængige, jf. UKL § 3 samt at medlemmerne er underlagt de forvaltningsretlige inhabilitetsregler i forvaltningslovens § 3.⁴⁶² Der er momenter, der taler for, at nævnet er uafhængigt, men idet politiets flere roller vil medføre en vis betænkelighed omkring UKN som uafhængigt nævn i medfør af EMRK art. 6, stk. 1, skal det vurderes af EMD, om hvorvidt UKN er en uafhængig domstol. Dog vurderes betænkeligheden over politiets flere roller at være et tungtvejende hensyn vedrørende, om UKN udgør en uafhængig domstol. Det lægges til grund på baggrund af politiets dobbeltroller, at UKN ikke udgør en uafhængig domstol i konventionens forstand, jf. EMRK art. 6, stk. 1.

8.1.2. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNET SOM UPARTISK NÆVN

En domstol skal være upartisk, jf. EMRK art. 6, stk. 1. Til vurdering af om UKN er upartisk, sondres mellem en subjektiv og objektiv tilgang, hvor der kan statueres partiskhed.⁴⁶³ Den subjektive tilgang hidrører dommernes personlige overbevisning eller interesse, hvor den objektive tilgang hidrører, at dommeren skal fremtræde upartisk, således der ikke er tvivl om dommerens legitimitet.⁴⁶⁴ Der kan opstå spørgsmål om domstolens upartiskhed med baggrund i funktionelle forhold, herunder hvis en dommer besidder flere funktioner i samme sag eller hvis dommeren er knyttet til sagens personer,

⁴⁵⁸ Lovbekendtgørelse 2014-04-22 nr. 433 Forvaltningsloven (benævnes i specialet som »forvaltningsloven«).

⁴⁵⁹ Betænkning afgivet af Retsudvalget den 6. december 2018; side 1.

⁴⁶⁰ Campbell and Fell v. Others 28/06/84 § 78 og Findlay v. the United Kingdom 25/02/97 § 73 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 622.

⁴⁶¹ Ibid.

⁴⁶² Betænkning afgivet af Retsudvalget den 6. december 2018; side 1.

⁴⁶³ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 605.

⁴⁶⁴ Bulut v. Austria 22/02/96 § 31 og Castillo Algar v. Spain 28/10/98 § 43 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 605.

men hvor dommerens adfærd ikke er anfægtet eller hvis spørgsmålet relaterer sig til dommerens adfærd.⁴⁶⁵ Såfremt den subjektive tilgang indtages, skal det vurderes, om dommeren er forudindtaget,⁴⁶⁶ hvilket eksempelvis kan være ved fjendtlig adfærd eller ond tro eller hvis den pågældende dommer behandler sagen af personlige grunde.⁴⁶⁷ Bevisbyrden for at der er tvivl om en dommers subjektive partiskhed, påhviler klageren.⁴⁶⁸ Det kan være vanskeligt at bevise subjektiv partiskhed, hvorfor EMD ofte behandler sager om partiskhed med fokus på den objektive tilgang.⁴⁶⁹ Når den objektive tilgang indtages, skal dommeren fremtræde upartisk, hvilket skal vurderes objektivt og i denne vurdering skal det indgå, om der foreligger tilstrækkelige garantier til, at det kan udelukkes, at der er tvivl, herunder rimelig tvivl eller berettiget tvivl, omkring en dommers personlige overbevisning i sagen.⁴⁷⁰ Da der er tale om en objektiv tilgang, er det ikke tilstrækkeligt for at statuere partiskhed, at klageren frygter, at dommeren er partisk og partiskheden skal dermed være objektivt begrundet.⁴⁷¹ EMD behandler ofte klager over en dommers forudgående kendskab til sagen, som dommeren tidligere har beskæftiget sig med.⁴⁷²

EMD fastslår, at hvis en medvirkende dommer tidligere har været ansvarlig for en sags efterforskning, så foreligger der en sammenblanding af funktioner, hvilket udgør en krænkelse, da den medvirkende dommer tidligere har været undersøgelsesdommer i samme sag, hvor der derved foreligger en dommer med en dobbeltrolle.⁴⁷³ UKN er sammensat af en dommer som formand, et antal næstformænd og øvrige nævnsmedlemmer, jf. UKL § 3, stk. 1. Formanden og næstformændene er dommere, mens UKN's øvrige nævnsmedlemmer er politiansatte samt repræsentanter fra kommunen, jf. UKL § 3, stk. 1. De øvrige nævnsmedlemmer besidder derfor andre erhverv i form af at være politiansat eller kommunalt ansat, jf. UKL § 3, stk. 2. Politiet efterforsker sagen i medfør af retsplejelovens § 742, stk. 2, enten på baggrund af en anmeldelse eller af egen drift.⁴⁷⁴ Politiet henviser sager vedrørende

⁴⁶⁵ Kyprianou v. Cyprus 15/12/05 § 121 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 605.

⁴⁶⁶ Pullar v. the United Kingdom 10/06/96 § 30 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 606.

⁴⁶⁷ Kyprianou v. Cyprus 15/12/05 § 119 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 606.

⁴⁶⁸ Pullar v. the United Kingdom 10/06/96 § 32 og Bulut v. Austria 22/02/96 § 32 og Castillo Algar v. Spain 28/10/98 § 44 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 606.

⁴⁶⁹ Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights; European Court of Human Rights; updated on 30 April 2020; side 22.

⁴⁷⁰ Gautrin and Others v. France 20/05/98 § 58 og Saraiva de Carvalho v. Portugal 22/04/94 § 35 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 606.

⁴⁷¹ Castillo Algar v. Spain 28/10/98 § 45 og Incal v. Turkey 09/06/98 § 71 og Pullar v. the United Kingdom 10/06/96 § 37 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 606.

⁴⁷² Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 609.

⁴⁷³ De Cubber v. Belgium 26/10/84 §§ 29 til 30 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 614.

⁴⁷⁴ Retsplejelovens § 742, stk. 2 sammenholdt med Lovforslag nr. L 84; side 28.

børn i alderen 10 til 14 år til UKN, jf. UKL § 11, såfremt kravene i UKL § 2, stk. 2 er opfyldt. Ydermere indgår det i vurderingen, at en politiansat udgør et nævnsmedlem i UKN, jf. UKL § 4, stk. 1 og der skal dermed deltage et nævnsmedlem på mødet, der er indstillet af Rigspolitiet, jf. UKL § 5, stk. 1. Dermed er pågældende nævnsmedlem med til at træffe afgørelse i sager i UKN efter stemmeflerhed, jf. UKL § 5, stk. 1 og 2. UKN's medlemmer er dog underlagt de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder reglerne om inhabilitet, der følger af forvaltningslovens § 3,⁴⁷⁵ hvilket tillige er grundlaget for, at den politiansatte, som har foretaget efterforskningsskridt i sagen, ikke må deltage som nævnsmedlem i UKN i pågældende sag.⁴⁷⁶ Da politiet netop besidder flere roller i forbindelse med nævnsbehandling af sager i UKN, er der indikation for ud fra den objektive tilgang, at nævnsmedlemmet, der ydermere er politiansat, vil fremtræde partisk, hvorfor sammensætning af UKN fremtræder partisk i sin helhed på trods af, at inhabilitetsreglerne i forvaltningslovens § 3 gør sig gældende. Disse formelle regler omkring domstolen er ikke tilstrækkeligt til, at der ikke kan statueres en krænkelse af EMRK art. 6, da der skal foretages en konkret vurdering.⁴⁷⁷

8.1.3. OPRETTET VED LOV

Udover at domstolen skal være uafhængig og upartisk, skal den ligeledes være oprettet ved lov, jf. EMRK art. 6, stk. 1, da det dermed sikres, at domstolen er reguleret af lovgivning, således magtadskillelsen opretholdes.⁴⁷⁸ Det er ikke kun domstole, der i national ret er en del af domstolssystemet, der er omfattet af domstolsbegrebet.⁴⁷⁹ Kravet om at en domstol skal være oprettet ved lov i medfør af EMRK art. 6, stk. 1, vedrører ikke kun det retlige grundlag, men også sammensætningen af domstolen i de enkelte sager.⁴⁸⁰ Domstolen skal have saglig og stedlig kompetence til at opfylde legalitetskravet i EMRK art. 6, stk. 1, ligeså vel som de processuelle bestemmelser skal være opfyldt i henhold til EMRK art. 6, stk. 1.⁴⁸¹ Ydermere skal regler omkring domstolens sammensætning og funktion være opfyldt i de konkrete sager.⁴⁸² UKL trådte i kraft den 1. januar 2019, jf. UKL § 60, stk.

⁴⁷⁵ Lovforslag nr. L 84; side 27.

⁴⁷⁶ Betænkning afgivet af Retsudvalget den 6. december 2018; side 1.

⁴⁷⁷ Campbell and Fell v. Others 28/06/84 § 78 og Findlay v. the United Kingdom 25/02/97 § 73 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 622.

⁴⁷⁸ Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights; European Court of Human Rights; updated on 30 April 2020; side 18.

⁴⁷⁹ Campbell and Fell v. the United Kingdom 28/06/84 § 76 og Lithgow and Others v. the United Kingdom 08/07/86 § 201 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 548.

⁴⁸⁰ Posokhov v. Russia 04/03/03 § 39 og Savino and Others v. Italy 28/04/09 § 94 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 548 til 549.

⁴⁸¹ Coëme and Others v. Belgium 22/06/00 § 98 og Savino and Others v. Italy 28/04/09 § 94 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 549.

⁴⁸² Jorgic v. Germany 12/07/07 § 65 og Pasquini v. San Marino 02/05/19 § 102 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 549.

1 og finder anvendelse på kriminalitet begået efter den 1. januar 2019, jf. UKL § 60, stk. 2. UKN har saglig kompetence til at behandle sager med formål om at forebygge ungdomskriminalitet, herunder ved at fastlægge foranstaltninger for børn i alderen 10 til 17 år, jf. UKL § 1. UKN's sammensætning udgør en formand, der er dommer, et antal næstformænd, der ligeledes er dommere samt et antal øvrige nævnsmedlemmer, herunder politiansatte og kommunalt ansatte, jf. UKL § 3, stk. 1 og 2. Til nævnsmøder skal formanden eller næstformanden deltage samt et nævnsmedlem fra henholdsvis politiet og kommunen, jf. UKL § 5, stk. 1. UKN har stedlig kompetence til at behandle sager vedrørende børn i alderen 10 til 17 år, såfremt barnet har opholdstilladelse eller fast lovligt ophold i Danmark, jf. UKL § 2. De processuelle bestemmelser vedrørende behandling af sager i UKN samt afvikling af nævnsmøder følger af UKL §§ 25 til 46. Dermed er UKN stiftet ved lov, sammensat ved lov, besidder saglig og stedlig kompetence samt at UKN's processuelle regler er lovreguleret i UKL §§ 25 til 46, hvorfor UKN som domstol anses for at være oprettet ved lov.

Det lægges dermed til grund, at UKN som domstol ikke fremstår uafhængig i medfør af EMRK art. 6, stk. 1, samt at der foreligger en vis betænkelighed omkring UKN som upartisk nævn, da der foreligger en overvægt af momenter, der taler for, at nævnet fremstår afhængigt og partisk i sin fremtræden. UKN er oprettet ved lov.

8.2. OPFYLDER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS PROCES DE GENERALE RETTIGHEDER?

Af EMRK art. 6, stk. 1 følger, udover kravene til en domstol, ligeledes generelle rettigheder, der skal opfyldes under domstolens behandling af en sag, herunder at vedkommende, der anklages, er berettiget til en retfærdig og offentlig rettergang, hvilket skal ske inden en rimelig tid.⁴⁸³ Disse krav skal opfyldes for at sikre, at afgørelser træffes i overensstemmelse med EMRK, jf. EMRK art. 6, stk. 1. De specifikke rettigheder, der følger af EMRK art. 6, stk. 2 og 3 udspringer af EMRK art. 6, stk. 1 om kravet om en retfærdig rettergang,⁴⁸⁴ hvilket medfører, at hvis der påberåbes en specifik rettighed, behandles dette under EMRK art. 6, stk. 2 eller 3, hvorimod generelle klager behandles under EMRK

⁴⁸³ EMRK art. 6, stk. 1.

⁴⁸⁴ Barberá, Messegue and Jabardo v. Spain 06/12/88 § 67 og Ibrahim and Others v. the United Kingdom 13/09/16 § 251 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 658.

art. 6, stk. 1.⁴⁸⁵ Når det skal vurderes, om kravet om en retfærdig rettergang er opfyldt, skal der foretages en helhedsvurdering af processen.⁴⁸⁶

8.2.1. RETFÆRDIG OG OFFENTLIG RETTERGANG

Der skal foretages en helhedsvurdering af processen for at fastslå, om der er tale om en retfærdig rettergang, lige så vel som der kan forekomme sager, hvor der samlet statueres en krænkelse, men hvor det ikke er muligt at fastslå, om de enkelte momenter isoleret set vil udgøre en krænkelse.⁴⁸⁷ Det forekommer muligt, at enkelte momenter kan statuere en krænkelse i sin helhed, hvis dette er så afgørende et moment, at det medfører en krænkelse.⁴⁸⁸ Der foretages en konkret vurdering af hver enkelt sag, hvori nogle vurderingsmomenter indgår, dog foreligger der ikke en udtømmende opregning af vurderingsmomenterne.⁴⁸⁹ I følgende analyse af, om UKN's proces opfylder kravene i EMRK art 6, stk. 1 om en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig tid, er det relevant at inddrage divergerende praksis, bevisumiddelbarhed, kontradiktion, adgang til bevismateriale, effektiv deltagelse i sagen, domstolens behandling af sagen, equality of arms og om afgørelserne er begrundede.⁴⁹⁰

Divergerende praksis mellem domstole og afdelinger kan ikke begrunde en krænkelse af EMRK art. 6, stk. 1 i sig selv.⁴⁹¹ Dog bør der foreligge procedurer, der overkommer divergerende praksis, herunder muligheden for appel.⁴⁹² Drøftelser om UKN's arbejde og retningslinjer sker i UKN's koordinationsudvalg, jf. UKL § 7, hvorfor det altså er koordinationsudvalget, som fastlægger retningslinjerne for UKN's arbejde.⁴⁹³ Det er UKN selv, som fastlægger nævnets forretningsorden, jf. UKL § 8. På trods af at koordinationsudvalget fastsætter den overordnede ramme, jf. UKL §§ 7 og 8, skal der foretages en konkret vurdering af sager i UKN,⁴⁹⁴ da formålet med UKN er at fastlægge målrettede individuelle indsatser, som skal forebygge ungdomskriminalitet, jf. UKL § 1. Dermed kan børnene pålægges forskellige foranstaltninger på trods af, at to børn i alderen 10 til 14 år er mistænkt for

⁴⁸⁵ Van Geyseghem v. Belgium 21/01/99 § 27 og Lala v. the Netherlands 22/09/94 § 26 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 658.

⁴⁸⁶ Helle v. Finland 19/12/97 § 53 og Beuze v. Belgium 09/11/18 §§ 120 til 121 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 658.

⁴⁸⁷ Barberá, Messegué and Jabardo v. Spain 06/12/88 §§ 68 og 89 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 658.

⁴⁸⁸ Ibrahim and Others v. the United Kingdom 13/09/16 § 251 og Beuze v. Belgium 09/11/18 § 121 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 658.

⁴⁸⁹ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 659.

⁴⁹⁰ Ibid.

⁴⁹¹ Nejdet Sahin and Perihan Sahin v. Turkey 20/10/11 §§ 51 og 67 og Lupeni Greek Catholic Parish and Others v. Greece 29/11/16 § 116 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 664.

⁴⁹² Nejdet Sahin and Perihan Sahin v. Turkey 20/10/11 § 55 og Lupeni Greek Catholic Parish and Others v. Greece 29/11/16 § 116 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 664 til 665.

⁴⁹³ UKL § 7.

⁴⁹⁴ Lovforslag nr. L 84; side 35.

samme lovovertrædelse. Et eksempel på dette er sagen j.nr. 2020-031435,⁴⁹⁵ hvor et barn i alderen 10 til 14 år, der er mistænkt for vold i medfør af straffelovens § 244, pålægges at undergive sig et forbedringsforløb i henhold til UKL § 13, hvorimod sagen j.nr. 2019-027788,⁴⁹⁶ hvor et barn i alderen 10 til 14 år ligeledes er mistænkt for vold i medfør af straffelovens § 244, skal anbringes uden for hjemmet på et anbringelsessted uden samtykke i medfør af UKL § 14. Dermed lægges det til grund, at på trods af at to børn er mistænkt for at have begået samme lovovertrædelse, er det ikke ensbetydende med, at foranstaltningen og dermed udfaldet er ens. Dette medfører ligeledes, at barnet ikke kan forvente en given retsstilling ud fra hvilken lovovertrædelse, som barnet er mistænkt eller dømt for at have begået. Dette skaber en divergerende praksis.

Af kravet om bevisumiddelbarhed tilsiges, at beviser mod den tiltalte i udgangspunktet skal dokumenteres og fremføres under sagens behandling ved domstolen.⁴⁹⁷ Dette skyldes, at den tiltalte skal have mulighed for at påberåbe og udnytte sine rettigheder.⁴⁹⁸ Under nævnsmøder sker der ikke bevisførelse, da UKN ikke behandler skyldsspørgsmålet, men alene spørgsmålet om hvorvidt eller hvilke foranstaltninger barnet skal pålægges.⁴⁹⁹ Dermed opfyldes kravet om bevisumiddelbarhed ikke, da der ikke sker den fornødne bevisførelse, der er præmis for kravet om bevisumiddelbarhed.⁵⁰⁰

Den tiltalte i en straffesag skal have mulighed for effektivt at deltage i sagen.⁵⁰¹ Ved sager, hvor et barn er involveret, fastslår EMD i Blokhin-dommen, at sagen skal organiseres således, at princippet om barnets bedste respekteres,⁵⁰² herunder ved at tage ”[...] tilstrækkeligt hensyn til barnets alder, modenhed og intellektuelle og følelsesmæssige kapacitet”.⁵⁰³ Det skal ydermere sikres, at barnet forstår og kan deltage i sagsprocessen, allerede fra afhøring af politiet.⁵⁰⁴ Dette afspejles ligeledes i kontradiktionskravet, hvor barnet skal have mulighed for at blive gjort bekendt med og kommentere på sagens bemærkninger og beviser.⁵⁰⁵ Under nævnsmødet redegør indstillingskommunen for sagen og indstillingen til nævnet, hvorefter UKN drøfter sagen med barnet, barnets

⁴⁹⁵ Adgang til afgørelsen er opnået ved aktindsigt og afgørelsen er vedhæftet i specialets bilag.

⁴⁹⁶ Ibid.

⁴⁹⁷ Barberå, Messegué and Jabardo v. Spain 06/12/88 §§ 77 til 78 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 667.

⁴⁹⁸ Ibid.

⁴⁹⁹ Lovforslag nr. L 84; side 34.

⁵⁰⁰ Barberå, Messegué and Jabardo v. Spain 06/12/88 §§ 77 til 78 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 667.

⁵⁰¹ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 681.

⁵⁰² Blokhin v. Russia 23/03/16 § 195 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 682.

⁵⁰³ Ibid.

⁵⁰⁴ T. v. the United Kingdom 16/12/99 § 86 og V. v. the United Kingdom 16/12/99 § 84 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 682.

⁵⁰⁵ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 694.

forældremyndighedsindehavere og øvrige deltagere, jf. UKL § 41. Denne drøftelse skal udspringe af barnets situation og barnets fremadrettede muligheder, hvorefter barnet og forældremyndighedsindehaverne redegør for deres opfattelse af barnets eller familiens forhold samt kan fremkomme med indvendinger og bemærkninger til den ungefaglige undersøgelse.⁵⁰⁶ Dernæst kan barnet og forældremyndighedsindehaverne fremkomme med ønsker til det videre forløb.⁵⁰⁷ Barnet inddrages først ved nævnsmødet, hvor kommunen allerede inden nævnsmødet er kommet med en indstilling til nævnet omkring hvilke foranstaltninger, kommunen vurderer opfylder formålet med henvisningen til UKN. Barnet bliver derfor inddraget sent i forløbet og inddragelsen anses ikke for at være tilstrækkelig til, at barnet har mulighed for at deltage effektivt i sagen, da der på nævnsmødet alene tages stilling til foranstaltningen og dermed ikke skyldsspørgsmålet.

Der påhviler dommere en række positive krav, hvis der under sagen opstår hindringer eller vanskeligheder i forbindelse med muligheden for effektiv deltagelse i sagen.⁵⁰⁸ Herunder ved at domstolen blandt andet har pligt til at rejse spørgsmål af egen drift, selv om den anklagede repræsenteres af en forsvarer i straffesagen.⁵⁰⁹ Der tages ikke stilling til skyldsspørgsmålet i UKN.⁵¹⁰ Ydermere træffes beslutning ud fra stemmeflerhed, jf. UKL § 5, stk. 2, hvorfor beslutningskompetencen ikke påhviler dommeren i UKN, men derimod nævnet som helhed.⁵¹¹ Da der ikke sker prøvelse af skyldsspørgsmålet samt der ikke er hjemlet adgang til en forsvarer, har dommeren i UKN ikke samme mulighed for at opfylde de positive krav, hvis barnet hindres eller vanskeliggøres i effektiv deltagelse i sagen. På den baggrund opfylder dommerne ikke de positive krav grundet UKN's proces i sin helhed.

Der foreligger i retten til en retfærdig rettergang krav om, at ligebehandlingsprincippet, equality of arms, skal være opfyldt,⁵¹² herunder ved at *"[...] parterne som udgangspunkt skal behandles lige med hensyn til mulighed for at indkalde og afhøre vidner, fremføre beviser, få indflydelse på indhentelse af sagkyndige erklæringer, få kendskab til og kommentere dokumenter, beviser og bemærkninger fremført for retten, mulighed for at være til stede m.v."*⁵¹³ Da der er tale om et barn, som privat part, og en offentlig myndighed i form af UKN som modpart, indebærer ligebehandlingsprincippet, at

⁵⁰⁶ Lovforslag nr. L 84; side 103.

⁵⁰⁷ Ibid.

⁵⁰⁸ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 683.

⁵⁰⁹ Ibid.; side 684.

⁵¹⁰ Lovforslag nr. L 84; side 34.

⁵¹¹ UKL § 5, stk. 2.

⁵¹² Brandstetter v. Austria 28/08/91 § 66 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 691.

⁵¹³ Cruz de Carvalho v. Portugal 10/07/07 §§ 21 til 27 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 691.

domstolene ikke alene må lægge den offentlige myndigheds begrundelse til grund i sagen, da det vil medføre, at den private part ikke er i stand til at anfægte denne begrundelse.⁵¹⁴ UKN træffer afgørelse uden at tage stilling til skyldsspørgsmålet.⁵¹⁵ Der træffes dermed afgørelse omkring foranstaltninger rettet mod barnet alene på grundlag af den offentlige myndigheds begrundelse, herunder indstillingskommunens indstilling, da barnet under nævnsmødet ikke har mulighed for at anfægte det henvisende forhold eller indstillingskommunens indstilling under sagens behandling, hvilket medfører, at afgørelserne ikke er i overensstemmelse med ligebehandlingsprincippet.

Afgørelser afsagt af nationale domstole skal begrundes, således det fremgår af afgørelsen hvilke grunde, der lægger til grund for afgørelsens udfald.⁵¹⁶ Dermed sikres det, at parterne vises, at de er blevet hørt i sagen og der sikres ligeledes offentlig kontrol med retsudøvelsen samt at parterne sikres mulighed for appel til appelinstansen og derved sikres mulighed for at prøve sagen.⁵¹⁷ Det skal vurderes, om den ene af parterne udsættes for reelle ulemper i forhold til partens modpart.⁵¹⁸ At der gælder forskellige processuelle regler, kan ligeledes udgøre en krænkelse, herunder hvis den ene part er en offentlig myndighed.⁵¹⁹ Formålet med at afgørelserne skal begrundes,⁵²⁰ er ydermere, at der sker en afspejling af uskyldsformodningen i EMRK art. 6, stk. 2 samt at princippet om, at anklagemyndigheden bærer bevisbyrden, ligeledes respekteres.⁵²¹ Når UKN træffer afgørelser, sker det efter stemmeflerhed, jf. UKL § 5, stk. 2. Afgørelsen træffes under nævnsmødet, jf. UKL § 44 og skal ledsages af en mundtlig redegørelse for indholdet af afgørelsen og om hvorledes, der har været enighed om afgørelsen.⁵²² Derefter skal der udleveres en skriftlig afgørelse, hvis ikke under nævnsmødet, da snarest muligt derefter, jf. UKL § 44. Af afgørelser afsagt af UKN vedrørende 10 til 14-årige fremgår det, at UKN's afgørelser ledsages af en skriftlig begrundelse for, hvorfor pågældende foranstaltning pålægges barnet og i sager vedrørende anbringelse pålægges det i afgørelserne vægt, hvorledes barnets personlige forhold er, herunder vanskeligheder, skoleforhold, udvikling og trivsel, om problemerne kan løses i hjemmet, om der er optimal støtte i hjemmet herunder forældrenes forhold med

⁵¹⁴ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 693.

⁵¹⁵ Lovforslag nr. L 84; side 34.

⁵¹⁶ Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights; European Court of Human Rights; updated on 30 April 2020; side 33.

⁵¹⁷ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 700.

⁵¹⁸ *Corcuff v. France* 04/10/07 §§ 31 til 33 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 691.

⁵¹⁹ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 691 til 692.

⁵²⁰ *H. v. Belgium* 30/11/87 § 53 og *Ruiz Torija v. Spain* 09/12/94 § 29 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 700.

⁵²¹ *Ajdarić v. Croatia* 13/12/11 § 51 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 700.

⁵²² UKL § 44.

videre.⁵²³ Dette er vurderet ud fra en samlet gennemgang af afgørelserne i aktindsigten.⁵²⁴ Det skal dog bemærkes, at idet der ikke tages stilling til skyldsspørgsmålet under nævnsbehandlingen,⁵²⁵ opfylder afgørelserne ikke kravet om, at man er uskyldig indtil modsatte er bevist, uskyldsformodningen,⁵²⁶ samt at bevisbyrden påhviler anklagemyndigheden.⁵²⁷ UKN's afgørelser er begrundet i den forstand, at det begrundes, hvorfor den valgte foranstaltning er for barnets bedste, men dermed ikke hvorfor foranstaltningen skal pålægges barnet i relation til lovovertrædelsen, da der på nævnsmødet ikke tages stilling til lovovertrædelsen, men alene det videre forløb.⁵²⁸ Dermed vurderes det ikke, at afgørelserne er tilstrækkeligt begrundet, fordi der netop ikke tages stilling til grundlaget for henvisningen til UKN, men alene det videre forløb, der vurderes til at være for barnets bedste.

Dommen skal ydermere afsiges i et offentligt møde, jf. EMRK art. 6, stk. 1, hvilket er af hensyn til beskyttelsen af sagens parter.⁵²⁹ Dog kan pressen og offentligheden udelukkes helt eller delvist, hvis det er af hensyn til *"[...] sædeligheden, den offentlige orden eller den nationale sikkerhed i et demokratisk samfund, når det kræves af hensynet til mindreårige eller til beskyttelse af parternes privatliv, eller under særlige omstændigheder i det efter rettens mening strengt nødvendige omfang, når offentlighed ville skade retfærdighedens interesser"*.⁵³⁰ Nævnsmøder i UKN er ikke offentlige.⁵³¹ Da UKN behandler sager om børn i alderen 10 til 17 år, og dermed mindreårige, strider det ikke imod EMRK art. 6, stk. 1, at UKN's afgørelser ikke afsiges i et offentligt møde.

Idet det ud fra en helhedsvurdering skal vurderes, om kravene til en retfærdig rettergang er opfyldt, lægges det til grund, at der foreligger en divergerende praksis, at barnet ikke sikres en effektiv deltagelse, at ligebehandlingsprincippet ikke er opfyldt samt at afgørelserne ikke er begrundet i selve lovovertrædelsen og prøvelsen af denne, men alene har et fremadrettet sigte. Dermed opfylder UKN ikke kravene til en retfærdig rettergang i medfør af EMRK art. 6, stk. 1. Vedrørende om UKN opfylder kravet om en offentlig rettergang i medfør af EMRK art. 6, stk. 1, lægges det til grund, at der ved mindreårige er en undtagelse, hvorved en afgørelse ikke skal afsiges i et offentligt møde, jf. EMRK art. 6, stk. 1. Der er dermed ikke tale om en offentlig rettergang i medfør af EMRK art. 6, stk. 1, men

⁵²³ Adgang til afgørelserne er opnået ved aktindsigt og afgørelserne er vedhæftet i specialets bilag.

⁵²⁴ Ibid.

⁵²⁵ Lovforslag nr. L 84; side 34.

⁵²⁶ EMRK art. 6, stk. 2.

⁵²⁷ *Ajdarić v. Croatia* 13/12/11 § 51 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 700.

⁵²⁸ Adgang til afgørelserne er opnået ved aktindsigt og afgørelserne er vedhæftet i specialets bilag.

⁵²⁹ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 634.

⁵³⁰ EMRK art. 6, stk. 1.

⁵³¹ Lovforslag nr. L 84; side 32.

der statueres ikke en krænkelse på denne baggrund grundet undtagelsen i EMRK art. 6, stk. 1 vedrørende mindreårige.

8.2.2. INDEN EN RIMELIG FRIST

Det følger af EMRK art. 6, stk. 1, at "[e]nhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist".⁵³² Dette skyldes vigtigheden i, at et retssystem fungerer uden unødige forsinkelser, da det vil kunne medføre en undergravning af effektiviteten og troværdigheden af retssystemet.⁵³³ For at fastslå, om der foreligger en krænkelse, skal den relevante periode fastlægges, hvorudfra det konkret skal vurderes, om denne udgør en rimelig frist.⁵³⁴ Ved straffesager er denne periode fra tidspunktet, hvor klager anses for at være anklaget i konventionens forstand og denne anklage skal være en officiel tilkendegivelse fra en kompetent myndighed.⁵³⁵ Anklagen skal indeholde en beskyldning om, at pågældende har begået et strafbart forhold og om den mistænkte situation mærkbart er blevet påvirket.⁵³⁶ Dette vil typisk være tidspunktet, hvor klager bliver anholdt, afhørt som sigtet eller hvor der rejses en tiltale mod klager.⁵³⁷ Perioden ender ved endelig afgørelse, herunder når alle muligheder for appel er udtømte.⁵³⁸ Ved vurdering af periodens rimelighed skal der foretages en konkret vurdering, hvoraf sagsbehandlingstid vurderes ud fra kompleksiteten i sagen, adfærden hos parterne og relevante myndigheders adfærd,⁵³⁹ betydningen af sagen for klager⁵⁴⁰ og en helhedsbedømmelse af sagen.⁵⁴¹

Politiet henviser en sag vedrørende et barn i alderen 10 til 14 år snarest muligt til UKN, hvis kravene i UKL § 2, stk. 2 er opfyldt, jf. UKL § 11. Efter politiet har mistænkt barnet i alderen 10 til 14, skal politiet som hovedregel inden for 10 dage træffe beslutning om henvisning af sagen til UKN.⁵⁴² Fristen for perioden regnes fra tidspunktet, hvor politiet, såfremt barnet er fyldt 15 år på tidspunktet for

⁵³² EMRK art. 6, stk. 1.

⁵³³ *Moreira de Azevedo v. Portugal* 23/10/90 § 74 og *Katte Klitsche de la Grange v. Italy* 27/10/94 § 61 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 789.

⁵³⁴ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 789.

⁵³⁵ Ibid.

⁵³⁶ *Eckle v. Germany* 15/07/82 § 73 og *Reinhardt and Slimane-Kaïd v. France* 31/03/98 § 93 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 789.

⁵³⁷ *Simeonovi v. Bulgaria* 12/05/17 § 111 og *Abboud v. Belgium* 02/07/19 § 40 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 789.

⁵³⁸ *Kalashnikov v. Russia* 15/07/02 § 124 og *Schumacher v. Luxembourg* 25/11/03 § 28 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 791.

⁵³⁹ *Kemmache v. France* 27/11/91 § 60 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 796.

⁵⁴⁰ *Allenet de Ribemont v. France* 10/02/95 § 47 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 796.

⁵⁴¹ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 796.

⁵⁴² Lovforslag nr. L 84; side 64.

gerningen, "[...]ville have sendt tiltalespørgsmålet i sagen til vurdering i anklagemyndigheden".⁵⁴³ Af UKL § 29, stk. 2 følger, at en ufaglig undersøgelse i medfør af UKL § 31 skal afsluttes senest tre uger efter, at kommunalbestyrelsen har modtaget anmodning om en ufaglig undersøgelse fra UKN. Såfremt undersøgelsen ikke kan afsluttes inden for fristen, skal en foreløbig vurdering udarbejdes og den ufaglige undersøgelse skal snarest afsluttes derefter, jf. UKL § 29, stk. 2.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der i UKL er lovfastsatte frister, der medfører at sagsbehandlingstiden imødekommes inden for en rimelig frist i medfør af EMRK art. 6, stk. 1, da der er tale om relativt korte frister. Dermed er der indikation for, at UKN's proces er i overensstemmelse med kravet om, at "[...] inden en rimelig frist".⁵⁴⁴

8.3. OPFYLDER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS PROCES DE SPECIFIKKE RETTIGHEDER?

På baggrund af ovenstående analyser lægges det til grund, at UKN pålægger straf i medfør af EMRK art. 6 og at der er en overvægt af de generelle rettigheder i EMRK art. 6, stk. 1, der ikke opfyldes ved UKN's proces. Det er da relevant at vurdere, om hvorvidt UKN's proces opfylder de specifikke rettigheder, der følger af EMRK art. 6, stk. 2 og 3, der udgør henholdsvis uskyldsformodningen i medfør af EMRK art. 6, stk. 2 og den anklagedes rettigheder i medfør af EMRK art. 6, stk. 3.

8.3.1. USKYLDSFORMODNINGEN

Uskyldsformodningen fremgår af EMRK art. 6, stk. 2, hvoraf det fremgår, at en person der anklages for en lovovertrædelse, er uskyldig, indtil modsatte er bevist i overensstemmelse med loven.⁵⁴⁵ Uskyldsformodningen indeholder krav om bevisbyrde, beskyttelse mod selvinkriminering og beskyttelse mod at blive behandlet som værende skyldig af en domstol eller en myndighed forinden, at skylden er fastslået ved domstolene.⁵⁴⁶

⁵⁴³ Lovforslag nr. L 84; side 64.

⁵⁴⁴ EMRK art. 6, stk. 1.

⁵⁴⁵ Ibid. art. 6, stk. 2.

⁵⁴⁶ Allen v. the United Kingdom 12/07/13 § 93 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 721.

Enhver tvivl skal komme den tiltalte til gode og bevisbyrden påhviler anklageren.⁵⁴⁷ Idet UKN ikke behandler skyldsspørgsmålet,⁵⁴⁸ foreligger der ingen bevisførelse for nævnet under sagens behandling.⁵⁴⁹ Dette umuliggør, at enhver tvivl skal komme den tiltalte til gode, idet der ikke tages stilling til skyldsspørgsmålet, hverken forinden eller under nævnsbehandling, da henvisning for børn i alderen 10 til 14 år til UKN alene sker på baggrund af en mistanke, jf. UKL § 2, stk. 2.

Det følger af retsplejelovens § 752, at forinden en afhøring af en sigtet foretaget af politiet, skal den sigtede gøres bekendt med retten til ikke at udtale sig, ligesom det følger af retsplejelovens § 861, at det påhviler anklageren at læse anklageskriftet op under sagens hovedforhandling, hvorefter den tiltalte af rettens formand gøres bekendt med, at pågældende ikke har pligt til at udtale sig. Disse to bestemmelser afspejler beskyttelsen mod selvinkriminering.⁵⁵⁰ I UKL findes ikke lignende bestemmelser og dermed ses der ikke i UKL en afspejling af beskyttelsen mod selvinkriminering herunder retten til ikke at udtale sig,⁵⁵¹ men blot at repræsentanten fra kommunen redegør for sagen, hvorefter UKN drøfter sagen med barnet, forældremyndighedsindehaverne og øvrige tilstedeværende, jf. UKL § 41. Dermed bliver barnet ikke gjort bekendt med beskyttelsen mod selvinkriminering.

Børn i alderen 10 til 14 år henvises til UKN af politiet på baggrund af et kriminalitetskrav, der ved denne aldersgruppe alene beror på en mistanke jf. UKL § 2, stk. 2. Formålet med behandling i nævnet er ikke at placere et strafferetligt ansvar,⁵⁵² ligesom det ikke er UKN's opgave eller formål at tage stilling til skyldsspørgsmålet.⁵⁵³ UKN behandler dermed ikke skyldsspørgsmålet, men fastsætter en foranstaltning for børn i alderen 10 til 14 år alene på baggrund af mistanken om, at barnet har begået personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet, jf. UKL § 2, stk. 2. Barnets skyld er dermed ikke fastslået ved domstolene, hvilket fremgår som krav i medfør af uskyldsformodningen.⁵⁵⁴

På baggrund af ovenstående lægges det til grund, at der ved nævnsbehandling af sager i UKN ikke tages stilling til skyldsspørgsmålet ved bevisførelse, der er ikke en beskyttelse mod selvinkriminering og barnets skyld fastslås ikke i overensstemmelse med loven.⁵⁵⁵ Dette taler derfor for, at der sker en

⁵⁴⁷ Barberá, Messegué and Jabardo v. Spain 06/12/88 § 77 og Allen v. the United Kingdom 12/07/13 § 93 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 722.

⁵⁴⁸ Lovforslag nr. L 84; side 34.

⁵⁴⁹ Høringssvar del 2; Landsforeningen af Forsvarsadvokater; side 53.

⁵⁵⁰ Aleksandr Zaichenko v. Russia 18/02/10 §§ 52 til 60, Adamkiewicz v. Poland 02/03/10 § 88 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 709.

⁵⁵¹ Ibid.

⁵⁵² Lovforslag nr. L 84; side 28.

⁵⁵³ Ibid.; side 34.

⁵⁵⁴ Allen v. the United Kingdom 12/07/13 § 93 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 721.

⁵⁵⁵ Allenet de Ribemont v. France 10/02/95 § 35 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 725.

krænkelser af EMRK art. 6, stk. 2 ved nævnsbehandlingen, da uskyldsformodningen ikke opfyldes ved UKN's proces.

8.3.2. DEN ANKLAGEDES RETTIGHEDER

Den anklagedes rettigheder følger af EMRK art. 6, stk. 3, hvoraf den anklagedes minimumsrettigheder fremgår.⁵⁵⁶ Disse rettigheder er, at den anklagede skal underrettes snarest muligt, udførligt og på et forståeligt sprog om sigtelsen,⁵⁵⁷ have tilstrækkelig tid og lejlighed til forberedelse af sit forsvar,⁵⁵⁸ at få bistand af en forsvarer,⁵⁵⁹ at få afhørt og lade vidner afhøre på samme vilkår uanset om vidnet er for eller imod anklagedes skyld,⁵⁶⁰ samt modtage vederlagsfri bistand af tolk.⁵⁶¹ Det vurderes, om UKN opfylder kravene til en anklagedes rettigheder i medfør af EMRK art. 6, stk. 3.

Den anklagede skal snarest muligt, udførligt og på et forståeligt sprog underrettes om sigtelsen, jf. EMRK art. 6, stk. 3, litra a. Der er i den forbindelse krav om en konkret og detaljeret underretning vedrørende sigtelsen, der skal foregå på et sprog, som den anklagede forstår og denne underretning skal ledsages af en redegørelse for hvilke bestemmelser, der påberåbes overtrådt.⁵⁶² Detaljegraden skal da være tilstrækkelig, herunder den retlige klassificering af anklagen.⁵⁶³ Dette skal ses i lyset af varetagelsen af forsvaret.⁵⁶⁴ Da der er tale om børn i alderen 10 til 14 år,⁵⁶⁵ sigtes disse ikke, da de er under den kriminelle lavalder, jf. straffelovens § 15. Der er ingen bestemmelse i UKL, der tilsiger, at barnet skal gøres opmærksom på, at barnet er mistænkt for at have begået et kriminelt forhold. Begrebet »mistænkt« i forhold til børn i alderen 10 til 14 år, anvendes på samme måde og tidspunkt, som hvis et barn i alderen 15 til 17 år sigtes.⁵⁶⁶ Begrebet »mistænkt« anvendes dermed ikke i UKL i den forstand, som det anvendes i retsplejeloven.⁵⁶⁷ Af retsplejelovens § 752 følger det, at inden en afhøring skal den sigtede gøres bekendt med sigtelsen og at den sigtede ikke har pligt til at udtale sig.⁵⁶⁸ Såfremt begrebet »mistænkt« sidestilles med begrebet »sigtet« i retsplejeloven, bør et barn i

⁵⁵⁶ EMRK art. 6, stk. 3.

⁵⁵⁷ Ibid. art. 6, stk. 3, litra a.

⁵⁵⁸ Ibid. art. 6, stk. 3, litra b.

⁵⁵⁹ Ibid. art. 6, stk. 3, litra c.

⁵⁶⁰ Ibid. art. 6, stk. 3, litra d.

⁵⁶¹ Ibid. art. 6, stk. 3, litra e.

⁵⁶² *Mattoccia v. Italy* 25/07/00 § 59 og *Pélissier and Sassi v. France* 25/03/99 § 52 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 738.

⁵⁶³ *Pélissier and Sassi v. France* 25/03/99 § 51 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 738.

⁵⁶⁴ *Mattoccia v. Italy* 25/07/00 § 60 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 738.

⁵⁶⁵ UKL § 2, stk. 2.

⁵⁶⁶ Lovforslag nr. L 84; side 28.

⁵⁶⁷ Ibid.

⁵⁶⁸ Retsplejelovens § 752.

alderen 10 til 14 år underrettes om mistanken på samme måde, som en sigtet underrettes om sigtelsen snarest muligt, udførligt og på et forståeligt sprog i medfør af EMRK art. 6, stk. 3, litra a. I UKL er der ikke krav om dette, hvilket taler for en krænkelse af EMRK art. 6, stk. 3, litra a.

Den anklagede skal ydermere have tilstrækkelig tid og lejlighed til at forberede sit forsvar, jf. EMRK art. 6, stk. 3, litra b. Bestemmelsen skal som benævnt ses i lyset af EMRK art. 6, stk. 3, litra a.⁵⁶⁹ Bestemmelsens formål er at sikre, at den anklagede kan organisere sit forsvar hensigtsmæssigt⁵⁷⁰ og uden begrænsninger, således der sikres en ligestilling mellem anklageren og den anklagede.⁵⁷¹ Idet der ved UKN's nævnsmøder ikke foretages bevisførelse og at barnet ikke stilles en forsvarer til rådighed i forbindelse med nævnsmødet, opfyldes kravet i EMRK art. 6, stk. 3, litra b af den grund ikke, hvilket taler for en krænkelse af EMRK art. 6, stk. 3, litra b.

Den anklagede har ret til bistand af en forsvarer, jf. EMRK art. 6, stk. 3, litra c. Af UKL fremgår der ingen hjemmel til bistand af en forsvarer, men derimod advokatbistand, jf. UKL § 46, stk. 1. Advokaten skal beskikkes tidsnok til, at barnet reelt kan blive repræsenteret af advokaten i overensstemmelse med princippet i EMRK art. 6, stk. 3, litra b.⁵⁷² Det er dog fortsat relevant at behandle kravet nærmere, idet det af EMRK ikke fremgår, hvordan bistand af en forsvarer skal udøves.⁵⁷³ Af UKL § 46, stk. 1 fremgår det, at der skal tilbydes advokatbistand til forældremyndighedsindehaverne og barnet, såfremt barnet er fyldt 12 år, hvis der er tale om en ungefaglig undersøgelse under ophold, anbringelse uden for hjemmet, tilbageholdelse ved anbringelse, samvær og kontakt, opretholdelse af en anbringelse uden samtykke og ved ændring af anbringelsessted.⁵⁷⁴ Som nævnt må forsvarerbistand ikke forveksles med advokatbistand,⁵⁷⁵ da advokatbistand relaterer sig til, om de retlige krav anses for opfyldte, mens forsvarerbistand relaterer sig til ageren under retsplejelovens normer og rettigheder.⁵⁷⁶ Da der i UKL § 46, stk. 1 hjemles advokatbistand og ikke forsvarerbistand, er kravet ikke opfyldt, hvilket taler for en krænkelse af EMRK art. 6, stk. 3, litra c.

En anklaget har ret til at få ført vidner, der taler for sin uskyld på samme måde som vidner, der taler for skyld, føres, jf. EMRK art. 6, stk. 3, litra d. Da der ved nævnsmøder i UKN ikke sker bevisførelse,

⁵⁶⁹ *Mattoccia v. Italy* 25/07/00 § 60 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 738.

⁵⁷⁰ *Mayzit v. Russia* 20/01/05 § 78 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 742.

⁵⁷¹ *Mayzit v. Russia* 20/01/05 § 79 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 742.

⁵⁷² Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 298.

⁵⁷³ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 745.

⁵⁷⁴ UKL § 46, stk. 1.

⁵⁷⁵ Høringssvar del 2; Landsforeningen af Forsvarsadvokater; side 54.

⁵⁷⁶ *Ibid.*

idet der ikke tages stilling til skyldsspørgsmålet,⁵⁷⁷ føres derfor ligeledes ikke vidner grundet den manglende stillingtagen til skyldsspørgsmålet.⁵⁷⁸ Kravet er dermed ikke opfyldt, hvilket taler for en krænkelse af EMRK art. 6, stk. 3, litra d.

Slutteligt skal den anklagede stilles tolkebistand til rådighed, hvis den anklagede ikke forstår eller taler det i retten anvendte sprog, jf. EMRK art. 6, stk. 3, litra e. Når kommunalbestyrelsen indstiller et barn til UKN, skal indstillingen ledsages af oplysninger om andre forhold, som UKN bør have opmærksomhed på, hvilket eksempelvis kan være, hvis der er behov for tolkebistand til nævnsmødet.⁵⁷⁹ Af Rigspolitiets høringssvar fremgår det dog, at der ikke er taget stilling til anvendelsen af tolk, hvem der afklarer behovet for tolkebistand eller rekvirerer tolkebistand samt hvem der afholder betalingen.⁵⁸⁰ Det fremgår af forvaltningslovens § 7, stk. 1, at en myndighed bærer ansvaret for at gøre sig forståelig over for borgeren.⁵⁸¹ Dette medfører altså, at det er myndigheden, som skal betale for tolkebistand.⁵⁸² På den baggrund vurderes det, at kravet om tolkebistand i medfør af EMRK art. 6, stk. 3, litra e er opfyldt.

På baggrund af ovenstående foreligger en overvægt af momenter, der taler for, at der sker en krænkelse af EMRK art. 6, stk. 3 om en anklagedes rettigheder. Retsplejelovens regler, der hjemler flere af disse momenter vedrørende en sigtedes rettigheder,⁵⁸³ finder ikke anvendelse, da der er tale om børn i alderen 10 til 14 år, der er under den kriminelle lavalder, jf. straffelovens § 15. Dette skyldes, at retssikkerhedsgarantierne ikke er hjemlet i UKL og dermed sikres det anklagede barn ikke retssikkerhedsgarantierne under UKN's proces, da lovgiver ikke anerkender UKN's proces som en straffesag i konventionens forstand.⁵⁸⁴

8.4. DELKONKLUSION – OPFYLDER UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS PROCES DE PROCESSUELLE KRAV?

Vedrørende om UKN opfylder kravene til en retfærdig rettergang i medfør af EMRK art. 6, lægges det til grund, at UKN ikke fremstår uafhængigt og upartisk, jf. EMRK art. 6, stk. 1 ligesom UKN's

⁵⁷⁷ Lovforslag nr. L 84; side 34.

⁵⁷⁸ Ibid.

⁵⁷⁹ Ibid.; side 98.

⁵⁸⁰ Høringssvar del 2; Rigspolitiet; side 14.

⁵⁸¹ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 208 til 209.

⁵⁸² Ibid.; side 209.

⁵⁸³ EMRK art. 6, stk. 3.

⁵⁸⁴ Lovforslag nr. L 84; side 52 til 53.

proces ikke opfylder kravene til en retfærdig rettergang i medfør af EMRK art. 6, stk. 1, da der foreligger en divergerende praksis, at barnet ikke sikres en effektiv deltagelse, at ligebehandlingsprincippet ikke er opfyldt samt at afgørelserne ikke er begrundet i selve lovovertrædelsen og prøvelsen af denne, men alene har et fremadrettet sigte. UKN's proces opfylder dog kravet om inden rimelig tid i medfør af EMRK art. 6, stk. 1. Ydermere er uskyldsformodningen, jf. EMRK art. 6, stk. 2 ikke opfyldt og der foreligger en overvægt af momenter i forhold til den anklagedes rettigheder, jf. EMRK art. 6, stk. 3, der ligeledes ikke er opfyldt. Dermed fremstår UKN's proces med nogle retssikkerhedsmæssige problematikker i forhold til opfyldelsen af kravene i EMRK art. 6. Da EMD foretager en helhedsvurdering af processen,⁵⁸⁵ skal det vurderes ved EMD om, hvorvidt der på baggrund af begivenhedsforløbet statueres en krænkelse af EMRK art. 6 ved UKN's proces.

Da der foreligger nogle retssikkerhedsmæssige problematikker ved UKN's proces, er det ligeledes relevant at vurdere, om lovgiver har været opmærksomme på disse og i så fald forsøgt at imødekomme faldgruberne.

⁵⁸⁵ Axen v. Germany 08/12/83 § 32 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention Artikel 1-9 Med kommentarer af; bind 1-2; Christoffersen, Jonas og Vedel Kessing, Peter og Khalaf, Bassah og Kjær, Morten og Holst Matthiesen, Gert og Næsborg-Andersen, Ayo og Fuglsang Sørensen, Henning og Waage, Frederik; 4. udgave; 2024; side 527.

9. SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER FRA LOVGIVERS SIDE?

Grundet de retssikkerhedsmæssige problematikker, der er forbundet med UKN's proces, er det relevant at analysere, om lovgiver har haft opmærksomhed på dette ved lovforslagets udarbejdelse og ligeledes om lovgiver har forsøgt at indsætte nogle sikkerhedsforanstaltninger i lovforarbejderne for at imødekomme disse problematikker. Problematikkerne finder sted både forud for nævnsbehandlingen og ved selve afviklingen af nævnsmødet. Reglerne i UKL §§ 25 til 46 omhandler behandling af sager i UKN, herunder regulering forud for nævnsbehandlingen og selve afviklingen af nævnsmødet i UKN.⁵⁸⁶ Reglerne retter sig mod UKN og barnets handlekommune og reglerne for handlekommunen er bygget op omkring sagsbehandlingsreglerne, der fremgår af barnets lov.⁵⁸⁷ UKN's afgørelser er bindende for kommunerne, som er forpligtet til at gennemføre og iværksætte indsatserne.⁵⁸⁸ Dog har kommunerne ikke kompetence til at træffe afgørelse i sager vedrørende foranstaltninger efter UKL, hvilket medfører, at der opstår usikkerhed om barnets rettigheder og de forskellige aktørers pligter.⁵⁸⁹ Dette kan medføre, at en sag ikke oplyses tilstrækkeligt i forhold til afgørelsens intensitet.⁵⁹⁰

UKN's afgørelser er intense på den måde, at der er tale om forløb med en varighed på op til fire år for børn i alderen 10 til 14 år, jf. UKL § 13, stk. 1. Ydermere skal Ungekriminalforsorgen sikre, at UKN's afgørelse efterleves, jf. UKL § 47, stk. 1. Ungekriminalforsorgen er en del af Kriminalforsorgen.⁵⁹¹ Dette tilsyn medfører, at barnet og forældremyndighedsindehaverne skal samarbejde med Kriminalforsorgen, herunder at have kontakt med Ungekriminalforsorgen på den måde, som Ungekriminalforsorgen bestemmer.⁵⁹² Ydermere skal barnet og forældremyndighedsindehaverne have møder med Ungekriminalforsorgen, hvoraf første møde skal foregå senest syv dage efter nævnsbehandlingen, hvilket skal opfølges med endnu et møde senest 14 dage efter første møde.⁵⁹³ Hvor ofte barnet og forældremyndighedsindehaverne skal mødes med Ungekriminalforsorgen, aftales på andet møde, men det er fastlagt, at Ungekriminalforsorgen skal kontrollere mindst én gang om ugen, at barnet efterlever UKN's afgørelse.⁵⁹⁴ Et barn kan som led i et forbedringsforløb ydermere pålægges faste hjemmetidspunkter, jf. UKL § 13, stk. 1, litra 1. Dette kan sammenlignes med afsonere, der afsoner

⁵⁸⁶ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 208.

⁵⁸⁷ Ibid.

⁵⁸⁸ Lovforslag nr. L 84; side 12.

⁵⁸⁹ Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 208.

⁵⁹⁰ Ibid.

⁵⁹¹ Ibid.; side 303.

⁵⁹² Socialret – Børn og unge; Schultz, Trine og Hartoft, Hanne og Klausen, John og Mørk, Anne; 3. udgave; 2024; side 392.

⁵⁹³ Ibid.; side 392 til 393.

⁵⁹⁴ Ibid.; side 393.

med fodlænke, der ligeledes skal indordne sig under nogle fastsatte rammer.⁵⁹⁵ Der er derfor indikation for, at der er tale om afgørelser af høj intensitet.

På baggrund af analysen i medfør af Engel-dommen lægges det til grund, at UKN's proces udgør en straffesag i konventionens forstand samt at UKN er at betragte som en domstol i konventionens forstand. Barnet sikres ikke minimumsrettighederne i EMRK art. 6. Dette er problematisk, da reglerne som benævnt er en minimumsbeskyttelse og dermed rettigheder, som barnet som minimum skal sikres, når der er tale om en straffesag omfattet af EMRK art. 6, jf. EMRK art. 6, stk. 3. Ydermere er uskyldsformodningen i EMRK art. 6, stk. 2 ikke opfyldt.

Der er generelt nogle problematikker, som gør sig gældende vedrørende UKN, herunder at UKN ikke udgør en uafhængig og upartisk domstol samt at der foreligger en overvægt af momenter, som taler for, at de generelle og specifikke rettigheder i EMRK art. 6, stk. 1 til 3 ikke er opfyldt. En af de momenter, som indgår gennemgående gennem flere af analyserne, er politiets flere roller i nævnsbehandlingen.⁵⁹⁶ Lovgiver ses at forsøge at imødekomme dette, som sikkerhedsforanstaltning, ved at fremhæve i forarbejderne til UKL, at UKN er underlagt forvaltningslovens regler, herunder forvaltningslovens § 3 om inhabilitet.⁵⁹⁷ Dette er tillige grundlaget for at den politiansatte, som har foretaget efterforskningsskridt i sagen, der behandles i UKN, ikke må deltage som nævnsmedlem i UKN i den pågældende sag.⁵⁹⁸ Ydermere henviser lovgiver til UKL § 3, stk. 1 om, at UKN's medlemmer skal være uafhængige.⁵⁹⁹ Lovgiver har forsøgt at imødekomme muligheden for UKN ikke fremstår uafhængig og upartisk i sin helhed ved at indsætte sikkerhedsforanstaltninger i lovens forarbejder. EMD fastslår, at det ikke er tilstrækkeligt, at en domstol formelt er uafhængig i henhold til lovgivningen og at det er sagens faktiske omstændigheder, som skal danne grundlag for at vurdere, om en domstol reelt er uafhængig.⁶⁰⁰ Det udledes derfor, at selvom lovgiver i forarbejderne til UKL har forsøgt at modvirke denne implikation, er det ikke tilstrækkeligt til at fastslå, at UKN er uafhængig og upartisk med afsæt i sikkerhedsforanstaltningerne i lovens forarbejder.

UKL finder anvendelse for børn i alderen 10 til 14 år, der er mistænkt for personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet, jf. UKL § 2, stk. 2. Dermed sker henvisning til UKN i medfør af UKL § 11 alene på baggrund af mistanken, hvor der ved børn i alderen 15 til 17 år forinden nævnsbehandlingen er

⁵⁹⁵ <https://kriminalforsorgen.dk/straf/fodlaenke/>

⁵⁹⁶ Høringssvar del 2; Advokatsamfundet; side 15.

⁵⁹⁷ Lovforslag nr. L 84; side 27.

⁵⁹⁸ Betænkning afgivet af Retsudvalget den 6. december 2018; side 1.

⁵⁹⁹ Lovforslag nr. L 84; side 27.

⁶⁰⁰ Campbell and Fell v. Others 28/06/84 § 78 og Findlay v. the United Kingdom 25/02/97 § 73 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 622.

sket domstolsprøvelse, hvor barnet er idømt en fængselsstraf for personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet, jf. UKL § 2, stk. 1. Lovgiver ses at forsøge at imødekomme dette ved i forarbejderne at tillægge det vægt, at barnet falder under kategorien »mistænkt«, når politiet ville have sendt spørgsmålet om tiltale til vurderingen i anklagemyndigheden, såfremt barnet er over den kriminelle lavalder,⁶⁰¹ hvorfor beviskravet er det samme som ved en almindelig straffesag.⁶⁰² Dermed er beviskravet i begge situationer, når politiet finder, at barnet udover enhver rimelig tvivl er skyldig i lovovertrædelsen.⁶⁰³ Af lovforarbejderne fremgår det ydermere, at lovgiver i den forbindelse tilsiger, at politiet er underlagt objektivitetsprincippet, jf. retsplejelovens § 96, på samme måde som anklagemyndigheden.⁶⁰⁴ Dette ændrer imidlertid ikke på, at uskyldsformodningen i medfør af EMRK art. 6, stk. 2 ikke er opfyldt, da barnet pålægges straf som følge af en mistanke samt at barnet ikke sikres minimumsbeskyttelsen i EMRK art. 6, stk. 3.

Lovgiver lægger til grund, at fordi barnet ikke pålægges en reaktion som sanktion som følge af den kriminelle adfærd, er der ikke tale om en straffesag i konventionens forstand, hvorfor barnet ikke skal sikres retssikkerhedsgarantierne, der følger af EMRK art. 6.⁶⁰⁵ I den forbindelse lægges det til grund, at det ikke er Justitsministeriets opfattelse, at UKN's proces udgør en straffesag, hvor der tages afsæt i Blokhin-dommen afsagt af EMD, hvor der sker straf som direkte følge af adfærd, men lovgiver mener netop ikke, at der er den direkte forbindelse mellem foranstaltningen og adfærden, så det kan kategoriseres som en straffesag.⁶⁰⁶ Ydermere lægger lovgiver til grund at de processuelle retsgarantier, der følger af børnekonventionens art. 40, stk. 2, litra b, ligeledes ikke skal overholdes, da der ikke er tale om en straffesag i børnekonventionens forstand ifølge lovgiver.⁶⁰⁷ På baggrund af analysen af UKN's proces ud fra kravene i Engel-dommen afsagt af EMD, lægges det til grund, at der netop er tale om en straffesag og at dette taler for en krænkelse af EMRK art. 6 ved, at barnet ikke sikres retssikkerhedsgarantierne i henholdsvis EMRK art. 6 og børnekonventionens art. 40, stk. 2, litra b.

Det lægges til grund, at UKN's proces ikke er i overensstemmelse med uskyldsformodningen i EMRK art. 6, stk. 2 samt at den anklagedes rettigheder i EMRK art. 6, stk. 3 ikke er opfyldt.

⁶⁰¹ Lovforslag nr. L 84; side 57.

⁶⁰² Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024; side 58

⁶⁰³ Ibid.

⁶⁰⁴ Ibid.

⁶⁰⁵ Lovforslag nr. L 84; side 52 til 53.

⁶⁰⁶ Ibid.

⁶⁰⁷ Ibid.; side 53.

Det kan dertil nævnes, at der foreligger dele af UKN's proces, der fremstår i overensstemmelse med EMRK art. 6. Det er dermed ikke alle delelementer af UKN's proces, der fremstår i modstrid med EMRK art. 6. EMD anvender EMRK art. 6 således, at der foretages en helhedsbedømmelse af et konkret begivenhedsforløb, hvilket kan medføre, at der samlet ikke statueres en krænkelse af EMRK art. 6 på trods af, at de enkelte elementer isoleret bedømt ville have udgjort en krænkelse.⁶⁰⁸ Det kan ligeledes medføre, at det konkrete begivenhedsforløb fører til en krænkelse, på trods af at enkelte elementer ikke isoleret ville udgøre en krænkelse.⁶⁰⁹ EMD er formelt ikke bundet af tidligere afgørelser,⁶¹⁰ hvorfor det kræver en bedømmelse ved EMD for at fastslå endeligt, om de enkelte delelementer samlet udgør en krænkelse ved UKN's proces ud fra en helhedsvurdering eller at de enkelte uopfyldte delelementer samlet medfører, at der ikke er tale om en krænkelse af EMRK art. 6 ved UKN's proces.

På baggrund af ovenstående lægges det til grund at på trods af, at lovgiver i lovens forarbejder har forsøgt at tage højde for de retssikkerhedsmæssige problematikker, som UKN's proces medfører, er det ikke tilstrækkeligt til at danne grundlag for, at der ikke kan statueres en krænkelse af EMRK art. 6 ud fra en helhedsbedømmelse foretaget af EMD. For endeligt at fastslå, om UKN's proces statuerer en krænkelse af EMRK art. 6, skal en helhedsbedømmelse foretages af EMD.

⁶⁰⁸ Axen v. Germany 08/12/83 § 32 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention Artikel 1-9 Med kommentarer af; bind 1-2; Christoffersen, Jonas og Vedel Kessing, Peter og Khalaf, Bassah og Kjær, Morten og Holst Matthiesen, Gert og Næsborg-Andersen, Ayo og Fuglsang Sørensen, Henning og Waage, Frederik; 4. udgave; 2024; side 527.

⁶⁰⁹ Ibid.

⁶¹⁰ Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023; side 15.

10. KONKLUSION

For at vurdere om UKN's afgørelser vedrørende 10 til 14-årige er at betragte som straffesager i medfør af EMRK art. 6 om retten til en retfærdig rettergang og, i bekræftende fald, om afgørelserne da opfylder retssikkerhedsgarantierne hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1 til 3, anvendes praksis fra EMD. UKN's afgørelser ses ikke at udgøre straffesager efter national ret, men selvom sagerne ikke anses at udgøre straffesager efter national ret, kan der fortsat være tale om en straffesag i konventionens forstand, hvilket er fastslået i Blokhin-dommen afsagt af EMD. For at vurdere om UKN's afgørelser udgør straffesager i konventionens forstand, anvendes Engel-dommen afsagt af EMD, hvoraf der kan udledes tre momenter til vurdering af, om der er tale om en straffesag i konventions forstand, herunder 1) retlig klassificering efter national ret af de overtrådte regler, 2) overtrædelsens karakter samt 3) karakter og intensitet af sanktion. Ved analyse af UKN ud fra de tre momenter, konkluderes det, at der er en overvægt af momenter, der taler for, at UKN pålægger straf og der dermed er tale om straffesager i konventionens forstand. Dette på trods af, at sagerne efter national ret ikke ses at udgøre straffesager.

For sager omfattet af EMRK art. 6, er der krav om, at en sådan afgørelse skal træffes af en domstol, jf. EMRK art. 6, stk. 1 samt at en række retssikkerhedsgarantier skal være opfyldt, jf. EMRK art. 6, stk. 1 til 3. Da UKN's afgørelser er at betragte som straffesager i konventionens forstand i medfør af Engel-dommen, skal domstolskravet og retssikkerhedsgarantierne være opfyldt. Med udgangspunkt i Rolf-dommen afsagt af EMD udledes to krav, som skal være opfyldt for, at der er tale om en domstol, henholdsvis, at 1) der skal være tale om bindende afgørelser og 2) inden for et nærmere afgrænset område. På baggrund af analysen konkluderes det, med afsæt i Rolf-dommen, at der er en overvægt af momenter, som taler for, at UKN udgør en domstol i medfør af EMRK art. 6, stk. 1 på trods af, at der ikke er tale om en domstol efter national ret.

Da der er tale om straffesager afsagt af en domstol, jf. EMRK art. 6, stk. 1, skal UKN's proces opfylde de processuelle krav hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1 til 3. Disse krav er tæt knyttet til retten til en retfærdig rettergang, jf. EMRK art. 6. Der skal være tale om en upartisk og uafhængig domstol, der er oprettet ved lov, jf. EMRK art. 6, stk. 1. Udover at UKN skal udgøre en uafhængig og upartisk domstol oprettet ved lov, skal UKN ligeledes opfylde de generelle og specifikke rettigheder i EMRK art. 6, stk. 1 til 3. Der er en overvægt af momenter, som taler for, at UKN ikke fremstår som et uafhængigt nævn og fremtræder partisk i sin helhed. UKN er oprettet ved lov.

Den, der anklages, er berettiget til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig tid, jf. EMRK art. 6, stk. 1. På baggrund af at der foreligger divergerende praksis, at barnet ikke sikres en effektiv deltagelse, at ligebehandlingsprincippet ikke er opfyldt samt at afgørelserne ikke er begrundet i selve lovovertrædelsen men alene foranstaltningen, opfylder UKN ikke kravene til en retfærdig rettergang, jf. EMRK art. 6, stk. 1. Da der er tale om mindreårige, der henvises til UKN, foreligger der ikke krav om en offentligt rettergang i medfør af EMRK art. 6, stk. 1. UKN's proces opfylder kravet i EMRK art. 6, stk. 1 om inden en rimelig frist.

I forhold til de generelle og specifikke rettigheder hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1 til 3, er der grundlag for at genoverveje UKN's proces, da blandt andet uskyldsformodningen og retten til forsvar ikke er reguleret i UKL. Det fremstår ydermere problematisk, at børn i alderen 10 til 14 år alene henvises til nævnet på baggrund af en mistanke på trods af, at der i lovens forarbejder ses forsøgt taget hensyn til dette ved at fremhæve, at samme beviskrav skal være opfyldt, som hvis barnet er over den kriminelle lavalder. Det fremstår dog fortsat problematisk, at barnet i alderen 15 til 17 år har været sikret retssikkerhedsgarantierne hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1 til 3 i forbindelse med domstolsprøvelsen, hvor det på baggrund af analysen kan konkluderes, at børn i alderen 10 til 14 år ikke ses at være sikret retssikkerhedsgarantierne hjemlet i EMRK art. 6, stk. 1 til 3 forinden eller under behandlingen i UKN, da der netop ikke er sket domstolsprøvelse efter national ret ved børn i alderen 10 til 14 år sammenholdt med, at lovgiver ikke anerkender UKN's proces som at udgøre en straffesag efter hverken national ret eller i konventionens forstand.

På baggrund af analyserne kan det konkluderes, at UKN's afgørelser er at betragte som straffesager i medfør af EMRK art. 6 og ses ikke at opfylde adskillige retssikkerhedsgarantier. Sagen ses endnu ikke behandlet ved EMD, hvorfor det ikke endeligt kan konkluderes, om der sker en krænkelse af EMRK art. 6, men at der er en overvægt af momenter, der taler for, at børn i alderen 10 til 14 år krænkes i medfør af EMRK art. 6 ved UKN's proces, hvorfor UKN's proces fremstår problematisk.

11. LITTERATURLISTE

11.1. LOVE, KONVENTIONER OG BEKENDTGØRELSER

- Lov 2018-12-27 nr. 1705 om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (benævnes i specialet som »UKL«).
- Konvention til beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder (ændret ved 3., 5., 8., 11. og 14. tillægsprotokol) jf. bekendtgørelse 1998 749 (benævnes i specialet som »EMRK« eller »konventionen«).
- Bekendtgørelse 1992-01-16 nr. 6 af FN-konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder (benævnes i specialet som »børnekonventionen«).
- Lovbekendtgørelse 2024-11-05 nr. 1145 Straffeloven (benævnes i specialet som »straffeloven«).
- Lovbekendtgørelse 2024-11-05 nr. 1160 Retsplejeloven (benævnes i specialet som »retsplejeloven«).
- Lov 1953-06-05 nr. 169 Danmarks Riges Grundlov (benævnes i specialet som »grundloven«).
- Lovbekendtgørelse 2024-06-19 nr. 890 Barnets lov (benævnes i specialet som »barnets lov«).
- Lovbekendtgørelse 2019-12-09 nr. 1334 om euforiserende stoffer (benævnes i specialet som »lov om euforiserende stoffer«).
- Lovbekendtgørelse 2024-07-20 nr. 939 om knive og blankvåben m.v. (benævnes i specialet som »knivloven«).
- Lovbekendtgørelse 2021-08-26 nr. 1736 om våben og eksplosivstoffer m.v. (benævnes i specialet som »våbenloven«).
- Lovbekendtgørelse 2014-04-22 nr. 433 Forvaltningsloven (benævnes i specialet som »forvaltningsloven«).

11.2. RETSPRAKSIS HERUNDER DOMME OG AFGØRELSER

11.2.1. RETSPRAKSIS AFSAGT AF EMD

- Erik Ninn-Hansen v. Denmark 18/05/99.
- Blokhin v. Russia 23/03/16.
- Engel and Others v. the Netherlands 08/06/76.
- Garyfallou AEBE v. Greece 24/09/97.

- Kadubec v. Slovakia 02/09/98.
- Benham v. the United Kingdom 10/06/96.
- Escoubet v. Belgium 28/10/99.
- Bendenoun v. France 24/02/94.
- Öztürk v. Germany 21/02/84.
- Grande Stevens and Others v. Italy 04/03/14.
- Demicoli v. Malta 27/08/91.
- Produkcija Plus Storitveno podjetje d.o.o. v. Slovenia 23/10/18.
- Campbell and Fell v. the United Kingdom 28/06/84.
- Rolf Gustafson v. Sweden 01/07/97.
- Albert and Le Compte v. Belgium 10/02/83.
- Sramek v. Austria 22/10/84.
- Belilos v. Switzerland 29/04/88.
- Benthem v. the Netherlands 23/10/85.
- Veeber v. Estonia (nr. 1) 07/11/02.
- Holm v. Sweden 25/11/93.
- Bellizzi v. Malta 21/06/11.
- Incal v. Turkey 09/06/98.
- Pullar v. the United Kingdom 10/06/96.
- Findlay v. the United Kingdom 25/02/97.
- Henryk Urban and Ryszard Urban v. Poland 30/11/10.
- Xhoxhaj v. Albania 09/02/21.
- Maktouf and Damjanovic v. Bosnia-Herzegovina 18/07/13.
- Cooper v. the United Kingdom 16/12/03.
- Parlov-Tkalcic v. Croatia 22/12/09.
- Bulut v. Austria 22/02/96.
- Castillo Algar v. Spain 28/10/98.
- Kyprianou v. Cyprus 15/12/05.
- Gautrin and Others v. France 20/05/98.
- Saraiva de Carvalho v. Portugal 22/04/94.
- De Cubber v. Belgium 26/10/84.

- Lithgow and Others v. the United Kingdom 08/07/86.
- Posokhov v. Russia 04/03/03.
- Savino and Others v. Italy 28/04/09.
- Coëme and Others v. Belgium 22/06/00.
- Jorgic v. Germany 12/07/07.
- Pasquini v. San Marino 02/05/19.
- Barberà, Messegué and Jabardo v. Spain 06/12/88.
- Ibrahim and Others v. the United Kingdom 13/09/16.
- Van Geyseghem v. Belgium 21/01/99.
- Lala v. the Netherlands 22/09/94.
- Helle v. Finland 19/12/97.
- Beuze v. Belgium 09/11/18.
- Nejdet Sahin and Perihan Sahin v. Turkey 20/10/11.
- Lupeni Greek Catholic Parish and Others v. Greece 29/11/16.
- T. v. the United Kingdom 16/12/99.
- V. v. the United Kingdom 16/12/99.
- Brandstetter v. Austria 28/08/91.
- Cruz de Carvalho v. Portugal 10/07/07.
- Corcuff v. France 04/10/07.
- H. v. Belgium 30/11/87.
- Ruiz Torija v. Spain 09/12/94.
- Ajdaric v. Croatia 13/12/11.
- Allen v. the United Kingdom 12/07/13.
- Aleksandr Zaichenko v. Russia 18/02/10.
- Adamkiewicz v. Poland 02/03/10.
- Allenet de Ribemont v. France 10/02/95.
- Mattoccia v. Italy 25/07/00.
- Pélissier and Sassi v. France 25/03/99.
- Mayzit v. Russia 20/01/05.
- Axen v. Germany 08/12/83.
- Moreira de Azevedo v. Portugal 23/10/90.

- Katte Klitsche de la Grange v. Italy 27/10/94.
- Eckle v. Germany 15/07/82.
- Reinhardt and Slimane-Kaïd v. France 31/03/98.
- Simeonovi v. Bulgaria 12/05/17.
- Abboud v. Belgium 02/07/19 § 40.
- Kalashnikov v. Russia 15/07/02.
- Schumacher v. Luxembourg 25/11/03.
- Kemmache v. France 27/11/91.

11.2.2. UNGDOMSKRIMINALITETSNÆVNETS AFGØRELSER

- J.nr. 2019-012718 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2019-016983 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2019-017627 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2019-028496 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2019-029980 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2019-027788 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2020-038993 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2020-044353 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2020-052781 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2020-053336 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2020-057415 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2020-031435 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2021-062430 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2021-062786 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2021-075370 (opnået ved aktindsigt).
- J.nr. 2022-102264 (opnået ved aktindsigt).

11.3. LOVFORARBEJDER

- Lovforslag nr. L 84 Forslag til Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (fremsat den 26. oktober 2018 af justitsministeren (Søren Pape Poulsen)) – Lovforslag som fremsat (benævnes i specialet som »lovforslag nr. L 84«).
- Lovforslag nr. L 84 Forslag til Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet – Høringssvar del 1 (benævnes i specialet som »høringssvar del 1«).
- Lovforslag nr. L 84 Forslag til Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet – Høringssvar del 2 (benævnes i specialet som »høringssvar del 2«).
- Lovforslag nr. L 84 Forslag til Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet – Betænkning afgivet af Retsudvalget den 6. december 2018 (benævnes i specialet som »betænkning afgivet af Retsudvalget den 6. december 2018«).
- Lovforslag nr. L 84 Forslag til Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet – 1. behandling den 06-11-2018; Lotte Rod (benævnes i specialet som »1. behandling den 06-11-2018; Lotte Rod«).

11.4. RETSLITTERATUR

11.4.1. BØGER OG GUIDES

- Ungdomskriminalitetsloven med kommentarer; Sivan Holst, Nicolaj og Adolpsen, Caroline; 1. udgave; 2024.
- Den juridiske løsning; Munk-Hansen, Carsten; 2. udgave; 2021.
- Retsvidenskabsteori; Munk-Hansen, Carsten; 2022.
- Individets grundlæggende rettigheder; Elo Rytter, Jens; 5. udgave; 2024 (udgivet i 2023).
- Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere; Fridrik Kjølbro, Jon; 6. udgave; 2023.
- Almindelig Forvaltningsret; Bønsing, Sten; 5. udgave; 2023.
- Straffeprocessen; Kistrup, Michael og Lund Poulsen, Jakob og Rørdam, Thomas og Røn, Jens; 4. udgave; 2023.
- Den Europæiske Menneskerettighedskonvention Artikel 1-9 Med kommentarer af; bind 1-2; Christoffersen, Jonas og Vedel Kessing, Peter og Khalaf, Bassah og Kjær, Morten og Holst

Matthiesen, Gert og Næsborg-Andersen, Ayo og Fuglsang Sørensen, Henning og Waage, Frederik; 4. udgave; 2024.

- Straffeprocess – grundtræk af dansk strafferetspleje; Vestergaard, Jørn; 2. udgave; 2018.
- Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights; European Court of Human Rights; updated on 30 April 2020.
- Socialret – Børn og unge; Schultz, Trine og Hartoft, Hanne og Klausen, John og Mørk, Anne; 3. udgave; 2024.

11.4.2. ARTIKLER

- BØRNE- OG UNGDOMSKRIMINALITET - ET NYT SYSTEM TIL ”DEN HÅRDE KERNE”; Henriksen, Ann-Karina og Østergaard Larsen, Britt; samfundsfagsnyt #226; 2022.

11.5. INTERNETSIDER

- <https://www.ft.dk/samling/20181/lovforslag/L84/BEH1-14/forhandling.htm> (sidst besøgt den 10. marts 2025).
- <https://www.ft.dk/samling/20181/lovforslag/L84/fremsaettelsestale.htm> (sidst besøgt den 10. marts 2025).
- <https://www.justitsministeriet.dk/ministeriet/justitsvaesenet/> (sidst besøgt den 10. marts 2025).
- <https://kriminalforsorgen.dk/straf/tilsyn/> (sidst besøgt den 10. marts 2025).
- <https://www.ft.dk/da/dokumenter/bestil-publikationer/publikationer/mingrundlov/min-grundlov/kapitel-1/paragraf-3> (sidst besøgt den 10. marts 2025).
- <https://www.ft.dk/da/medlemmer/regeringen> (sidst besøgt den 10. marts 2025).
- <https://www.justitsministeriet.dk/ministeriet/> (sidst besøgt den 10. marts 2025).
- <https://kriminalforsorgen.dk/straf/fodlaenke/> (sidst besøgt den 10. marts 2025).

11.5.1 FORSIDEBILLEDE

- <https://justitia-int.org/wp-content/uploads/2023/05/Rapport-Boern-og-Unges-Retssikkerhed-og-Ungdomskriminalitet.pdf> (sidst besøgt den 14. marts 2025).